

Föstudagsviðtalið

Vill Sigmund aftur sem forsætisráðherra

Gunnar Bragi Sveinsson landbúnaðarráðherra segir að betra hefði verið að gera ítarlegri rannsóknir og útreikninga fyrir samþykkt búvörusamninga. Síða 10

Fréttablaðið í dag

SKOÐUN Finnur Árnason, forstjóri Haga, svarar bændaforystunni. **12**

MENNING Verk Einars Þorlákssonar eiga mikið erindi inn í samtímann. **21-22**

LÍFIÐ Steindi Jr fer af stað með nýja gamanþætti. **26**

PLÚS 2 SÉRBLÖÐ • FÓLK • LÍFIÐ

*Samkvæmt prentmiðlakönnun Gallup apríl-júní 2015

Aðstoð til að flytja aftur heim

HÆLISLEITENDUR Áætlað er að aðstoða 100 hælisleitendur við að flytja heim til sín á næstu átján mánuðum á grundvelli samnings sem Útlendingastofnun og Alþjóða flutningastofnunin (IOM) hafa gert. Samningurinn snýst um aðstoð við sjálfviljuga heimför.

Kristín Völundardóttir, forstjóri Útlendingastofnunar, segir að verkefnið kosti tæpar 36 milljónir króna. Þar af eru 19,5 milljónir greiddar til Alþjóðlegu flutningastofnunarinnar fyrir þjónustuna. Sextán milljónir króna eru ætlaðar fyrir 100 flutninga.

Fram kom í máli Tobiasar van Treeck, verkefnastjóra á skrifstofu IOM í Helsinki, að stuðningurinn geti verið margvislegur. Í sumum tilfellum er einungis um að ræða stuðning við fólk til að flytjast búferlum, en í öðrum tilfellum stuðning við fólk til að koma sér fyrir í heimalandinu.

„Vonir okkar standa til þess að fólk muni nýta sér þessa leið,“ segir hún.

Eins og greint hefur verið frá hafa aldrei jafn margir sótt um hæli hér á landi og nú. Heildarfjöldi umsókna þad sem af er ári er þegar meiri en allt síðasta ár. Heildarfjöldi umsækjenda á fyrstu átta mánuðum ársins var 384 en á sama tíma á síðasta ári höfðu borist 156 umsóknir. – jhh

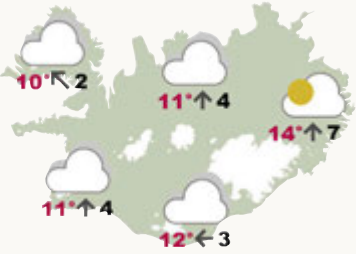
Kristín Völundardóttir, forstjóri Útlendingastofnunar

Jólatónleikar í Grafarvogskirkju

Hera Björk
Ilmur af jólum
26. nóvember kl. 20.00
Midasala á miði.is

Veður

Hæg sunnanátt en bætir heldur í vind þegar liður á daginn. Pokkalegt haustveður á norðaustanverðu landinu, sólskin á köflum og stöku rigningar-skúrir. Þungbúnara veður í öðrum landshlutum og nokkuð vætusamt. Hiti 8 til 14 stig, hlýjast á Norðausturlandi.

SKJÓL 20

Ólafía B. Rafnsdóttir

Kynbundinn launamunur helst í tíu prósentum

ATVINNA Launakönnun stéttarfélagssins VR fyrir árið 2016 sýnir að launamunur kynjanna helst óbreyttur á milli ára. Konur séu að jafnaði með 14,2 prósent lægri heildarlaun en karlar. Þá sé kynbundinn launamunur, launamunur sem ekki er hægt að skýra með öðrum þáttum en kynferði, tíu prósent samanborið við 9,9 prósent í könnun ársins í fyrra.

Þá mælist einnig munur á kynjunum hvað varðar hlunnindi á borð við líkamsræktarstyrki og símakostnað. Þannig fá 87 prósent karla slík hlunnindi samanborið við 74 prósent kvenna.

„Það eru vissulega vonbrigði að þrátt fyrir harða og áralanga baráttu félagsins fyrir jöfnum launum karla og kvenna skuli munurinn enn vera svona mikill,“ segir Ólafía B. Rafnsdóttir, formaður VR, í tilkynningu sem stéttarfélagið sendi frá sér í gær. – þea

14,2%

Munur á heildarlaunum kvenna og karla á árinu 2016

Enn slegist um hillur

Aðra vikuna í röð myndaðist heillöng röð fyrir utan verslun Söstrene Grene í Kringlunni vegna nýrrar sendingar af veggghillum úr járn. Á fimmtudaginn í síðustu viku varð kappið svo mikið hjá sumum verslunargestum að lá við slagsmálum að sögn viðstaddra. Hjá Söstrene Grene fengust þær upplýsingar að raðir á borð við þessa séu nánast orðnar að venju þegar haustlína ársins er sett í sölu. FRÉTTABLAÐIÐ/EYÞÓR

Kópavogsbær opnar bókhald

KÓPAVOGUR Bókhald Kópavogsbæjar verður opnað með aðgengilegri veflausn sem kynnt verður á fundi í bæjarstjórnarsal Kópavogs í dag. Kópavogsbær er fyrsti opinberi aðilinn á Íslandi sem opnar bókhald sitt með þessum hætti og verður hægt að skoða færslur ársins 2014, 2015 og fyrri hluta árs 2016.

Árman Kr. Ólafsson bæjarstjóri, Theodóra S. Þorsteinsdóttir, formaður bæjarráðs, og Ingimar Þór Friðriksson, forstöðumaður upplýsingateknideildar, taka til máls og kynna bókhaldsvefinn. Áætluð fundarlengd er um 20 mínútur og verða léttar veitingar í boði. – sg

Árman Kr. Ólafsson bæjarstjóri

Staða Sigmundar sterk fyrir kjördæmisþing

Sigmundur Davíð Gunnlaugsson, formaður Framsóknarflokksins, er í góðri stöðu fyrir kjördæmisþingið í Mývatnssveit á morgun þrátt fyrir að þrjú þingmenn sækja að honum. Stuðningur mikill í Þingeyjarsýslum og á Austurlandi.

STJÓRN MÁL Sigmundur Davíð Gunnlaugsson, formaður Framsóknarflokksins, virðist standa vel að vígi fyrir tvöfalt kjördæmisþing flokksins sem haldið verður í Skjölbrekku í Mývatnssveit á morgun. Í samtölum við formenn félagsins vítt og breitt um kjördæmið kemur fram mikill stuðningur við formanninn.

Framsóknarmenn munu velja framboðslista sinn í kjördæminu á svokölluðu tvöföldu kjördæmisþingi en tvöfalt fleiri fulltrúar eiga seturétt á þinginu en venjulega. Um 370 flokksmenn, frá Fjallabyggð í vestri til Djúpvogs í austri, eiga seturétt á þinginu en líklegt er að á þriðja hundrað manns taki þátt.

Sigmundur er bjartsýnn á að ná að landa sigri á kjördæmisþinginu. „Ég er hæfilega bjartsýnn fyrir þinginu þó ég taki engu sem gefnu. Ég tel mig eiga stuðningsmenn víða í kjördæminu sem munu mæta á þingið,“ segir Sigmundur sem hefur ekki ákveðið hvað hann geri nái hann ekki oddvitasætinu. „Í ljósi bjartsýni á útkomuna hef ég ekki hugleitt hvað ég muni gera í þeirri stöðu.“

Svo virðist sem stuðningur við Sigmund Davíð sé mikill í Þingeyjarsýslum og á Austurlandi. Þorgrímur Sigmundsson, formaður félagsins á Húsavík, segir miklu máli skipta að Sigmundur sigri og haldi áfram formennsku í flokknum. „Ég vonast eftir því að hann fái gott umboð sem vega inn á flokksþingið. Maður sem hefur skilað svo gríðarlegum verkefnum í hús sem flestir töldu ómögulegt á skilið að halda áfram þessum góðu verkum,“ sagði Þorgrímur.

Um 110 flokksmenn úr Framsóknarfélaginu á Akureyri eiga seturétt á þinginu og vonast Óskar Ingi

Ég er hæfilega bjartsýnn fyrir þinginu þó ég taki engu sem gefnu. Ég tel mig eiga stuðningsmenn víða í kjördæminu sem munu mæta á þingið

Sigmundur Davíð Gunnlaugsson, formaður Framsóknarflokksins

Maður sem hefur skilað svo gríðarlegum verkefnum í hús sem flestir töldu ómögulegt á skilið að halda áfram

Þorgrímur Sigmundsson, formaður Framsóknarfélagsins á Húsavík

Vilja líka fyrsta sætið

Höskuldur Þórhallsson alþingismaður

Þórunn Egilsdóttir alþingismaður

Líneik Anna Sævarsdóttir alþingismaður

370

flokksmenn hafa rétt til setu á kjördæmisþingi. Kjördæmið nær frá Fjallabyggð í vestri til Djúpvogs í austri.

Sigurðsson, formaður félagsins, til að sem flestir mæti á flokksþingið. Félagið á Akureyri hefur verið höfuðvigi Höskuldur Þórhallssonar og skiptir miklu máli fyrir árangur hans að sem flestir úr Akureyrarfélaginu mæti til þings.

Einnig sækjast Líneik Anna Sævarsdóttir og Þórunn Egilsdóttir, sitjandi

þingmenn flokksins, eftir því að fella formanninn úr stóli oddvita. Sigmundur Davíð segir það ekki vera merki um að þær vilji hann burt. „Það er oft þannig að þegar einstaklingar sækjast eftir sætum númer tvö og þrjú, þá vilja þeir sýna styrk og bjóða sig einnig fram í forystu,“ segir Sigmundur. sveinn@frettabladid.is

Hágæða útiljós frá Svíþjóð

Opið virka daga kl. 11-18

Skotið úrvalið á www.grillbudin.is

KONST SMIDE

Grillbúðin

Smiðjuvegi 2, Kópavogi - (við hliðina á Bónus) - Sími 554 0400

GAMMA

Fjármála- þjónusta og ráðgjöf hér heima og erlendis.

GAMMA Capital Management annast sjóða- og eignastýringu og veitir ráðgjöf til fyrirtækja, lífeyrissjóða og efnameiri einstaklinga. GAMMA vinnur náið með erlendum fjármálafyrirtækjum og verðbréfasjóðum og opnaði nýlega skrifstofu með sjálfstætt starfsleyfi í London. Kynntu þér starfsemi okkar á gamma.is.

REYKJAVÍK

Garðastræti 37 | 101 Reykjavík | Iceland
(+354) 519 3300 | gamma@gamma.is | gamma.is

LONDON

25 Upper Brook Street | Mayfair | London | W1K 7QD
+44 (0) 207 429 2200 | gcm@gcm.co.uk | gcm.co.uk

Ástæða til að skoða lóðrétt stjórnskipulag í heilbrigðiskerfinu

HEILBRIGÐISMÁL Í skýrslu McKinsey & Company um Landspítalann sem kynnt var í síðustu viku er lagt til að stjórnvöld kanni fýsileika þess að koma upp svonefndu lóðréttu stjórnskipulagi í íslensku heilbrigðiskerfi. Um róttæka tillögu er að ræða, en hún felur í sér að Landspítalinn, heilsugæslan, öldrunarþjónustan og heilbrigðisstofnanir á landsbyggðinni lúti einni sameiginlegri stjórn. Skýrsluhöfundar telja að sökum smæðar landsins ætti slík stjórnun að vera viðráðanleg og auðveld í innleiðingu og skapa ábata fyrir samfélagið.

Bæði Birgir Jakobsson landlæknir

og Páll Matthíasson, forstjóri Landspítalans, telja fulla ástæðu til að kanna tillöguna vel, en þeir segjast almennt ánægðir með skýrsluna og tillögur hennar. Að sögn Birgis yrði meiriháttar breyting með lóðréttu stjórnskipulagi sem gæti tekið nokkur ár að framkvæma. Í slíku kerfi vinnur skipulagið út frá starfsemi en ekki stofnunum. „Það er ekki galið að kíkja á þennan möguleika þegar til lengri tíma er litið,“ segir Birgir.

Hann telur skýrsluhöfunda horfa til fyrirmýnda í Svíþjóð í þessu sambandi. „Ef við litum til dæmis á sum landsþing í Svíþjóð sem eru af sömu stærðargráðu hvað varðar fólksfjölda

Ekki galið að kíkja á þennan möguleika þegar til lengri tíma er litið.

Birgir Jakobsson
landlæknir

og Ísland þá hafa sum þeirra reynt þessa leið,“ segir Birgir og bendir á góða reynslu heilbrigðisyfirvalda í sænska landsþinginu Östergötland. „Þetta er það landsþing sem

Allt það sem bætir samvinnu milli mismunandi þátta heilbrigðiskerfisins er til bóta.

Páll Matthíasson,
forstjóri Landspítalans

kemur hvað best út varðandi gæði og kostnað við heilbrigðisþjónustu.“

Páll segir að lóðrétt stjórnskipulag sé til þess fallið að efla samvinnu milli þjónustusviða í heilbrigðis-

kerfinu. „Allt það sem bætir samvinnu milli mismunandi þátta heilbrigðiskerfisins er til bóta. Í sumum heilbrigðisumdæmum á Íslandi má segja að sé verulega lóðrétt skipulag vegna þess að þar er á sömu hendi bæði heilsugæsla og sjúkráhus,“ segir Páll og nefnir skipulag Heilbrigðisstofnunar Vesturlands sem dæmi. „Við erum hins vegar lengra frá því að sjá þetta í skipulagi höfuðborgarsvæðisins. Hins vegar er full ástæða til að skoða þetta þar líka,“ bætir hann við segir að nú sé boltinn hjá Landspítalanum, landlækni og heilbrigðisyfirvöldum að vinna tillögur skýrslunnar áfram. – hll

Heimsækja alla grunnskóla

KJARAMÁL Forystumenn Félags grunnskólakennara ætla að heimsækja alla grunnskóla á landinu næstu vikurnar og ræða við kennara þar um þá stöðu sem er upp komin. Eins og kunnugt er höfnuðu kennarar kjarasamningum í annað sinn, fyrr í mánuðinum. Ólafur Loftsson, formaður félagsins, segir að skólarnir séu á bilinu 160-170 talsins og því megi búast við því að verkefnið geti tekið nokkrar vikur.

„Við erum þegar búin að hitta sveitarfélögin og eigum fund með þeim í næstu viku,“ segir Ólafur. Undirbúningsvinnunni sé því fram haldið. „En við förum ekki í djúpar efnislegar viðræður fyrr en við erum búin að heyrja í fólkinu okkar,“ segir Ólafur. – jhh

Við förum ekki í djúpar efnislegar viðræður fyrr en við erum búin að heyrja í fólkinu okkar.

Ólafur Loftsson

Flensan gerir vart við sig

HEILSA Búið er að greina tvö tilfelli af influensu A(H3) á einni deild Landspítala í Fossvogi. Fleiri sjúklingar og starfsfólk eru með flensueinkenni. Settur sóttvarnalæknir segir influensuna óvenju snemma á ferðinni, en það verði að koma í ljós hvernig framvindan verður. „Það er ekki búið að staðfesta að þetta sé búið að skjóta rótum í samfélaginu almennt,“ segir Guðrún Sigmundsdóttir, settur sóttvarnalæknir. Guðrún segir að bólu-efni vegna influensunnar sé komið til landsins. Því verður byrjað að bólu-setja fljótlega. – jhh

Reykjavíkurborg í lóðadeilu við húseigendur í Álakvíslinni

Eigendur í þremur af fjórum íbúðum í raðhúsallengju við Álakvísl kærðu veitingu Reykjavíkurborgar á leyfi til Orkuveitunnar vegna endurnýjunar á hitaveitustokki fram hjá húsinu. Leyfið var ekki ógilt af úrskurðarnefnd sem tók ekki afstöðu til deilu um lóðaryfirráð. Íbúar eru reiðir því þeir missa hluta af gördunum.

DÓMSMÁL „Það var aldrei vandamál hjá okkur að þeir færu í gegn með lagnirnar en við erum ósatt við að fá ekki garðana okkar til baka,“ segir Ólöf Kristinardóttir í Álakvísl 49.

Orkuveitan er að endurnýja aðveituæðar að hitaveitugeymum í Óskjuhlíð og fékk í apríl á þessu ári framkvæmdaleyfi fyrir lögna á 890 metra kafla gegnum Ártúnsholtið og fyrir nýjum göngustíg sem verður 2,5 metrar á breidd og breiðari en gamli stigurinn. Hins vegar var fallið frá lagningu hjólastígs vegna harðra mótmæla íbúa. Flutningsæðarnar er sagðar sjá um 40 prósentum höfuðborgarsvæðisins fyrir heitu vatni.

Eigendur í þremur af fjórum íbúðum í raðhúsallengju við Álakvísl 45-51 kærðu framkvæmdaleyfið til úrskurðarnefndar umhverfis- og auðlindamála. Í kærnunni segir að þeir eigi í raun lóð allt að gamla hitaveitustokkunum. Samkvæmt þinglýstri eignaskiptayfirlýsingu frá 1988, sem ráðherraskipuð stjórn Verkamannabústaða í Reykjavík hafi útbúið og framkvæmdastjóri undirritað, fylgi íbúðum þeirra „einkaafnotaréttur á lóðarspildu fjögurra metra breiðri, eða að stíg, jafn langri íbúðinni“.

Þrátt fyrir það voru íbúarnir skikkaðir til að fjarlægja grindverk og annað sem þeir höfðu komið fyrir út fyrir þau lóðamörk sem Reykjavíkurborg telur vera þau réttu. Borgin segir að samkvæmt lóðarleigusamningi frá 1982 séu engar heimildir fyrir eigendur húsanna til að hafa einkaafnotarétt á lóðarspildunni að stignum.

Nýju lagnirnar eru engin smásmíði enda anna þær 40 prósentum af heitavatnspörf höfuðborgarsvæðisins. FRÉTTABLAÐIÐ/VILHELM

Væn sneið er horfin af gördum íbúanna í göngustíginn við Álakvísl 45-51. FRÉTTABLAÐIÐ/VILHELM

Ekki sé nóg með að fólk missi hluta af gördum sínum heldur megi búast við aukinni umferð um stækkaðan göngustíg.

Ólöf Kristinardóttir í Álakvísl 49

Lögnin er á 890 metra kafla gegnum Ártúnsholtið og sögð sjá um 40% höfuðborgarsvæðisins fyrir heitu vatni.

„Sú eignaskiptayfirlýsing sem kærhendur byggir á sé hvorki í samræmi við lóðarleigusamning né mælilað,“ segir um rök borgarinnar í umfjöllun úrskurðarnefndarinnar. Borgin sé ekki aðili að yfirlýsingunni „og hafi þessi yfirtaka lóðareiganda yfir borgarlandi enga þýðingu“.

Úrskurðarnefndin hafnaði kröfu íbúanna um að ógilda framkvæmdaleyfið en tók ekki afstöðu til lóðadeilunnar.

Ólöf Kristinardóttir segir hins vegar að fyrir liggja niðurstaða í samþæringu máli frá 2003 vegna annarrar raðhúsallengju við hitaveitustokkinn í Álakvísl sem íbúarnir hafi

unnið. Vísast endi nýja málið fyrir dómstólum.

„Það eru allir reiðir hérna í hverfinu yfir þessu,“ segir Ólöf. Ekki sé nóg með að fólk missi hluta af gördum sínum heldur megi búast við aukinni umferð um stækkaðan göngustíg.

„Þeir samþykktu að draga til baka að hafa þetta sem hjólastíg og að þetta verði bara göngustígur en ég veit ekki um neinn göngustíg í höfuðborginni sem má ekki hjóla á. Þetta fer í gegn um leiksvæði fyrir börnin. Menn setja ekki hjólastíg inn á miðjan leikvöll þar sem eru pinulítill börn.“ gar@frettabladid.is

Saksóknari fellir niður HIV-málið

DÓMSMÁL Héraðssaksóknari hefur fellt niður mál nigerískis hælisleitanda sem grunaður var um að hafa smitað konur hér á landi vísitandi af HIV-veirunni.

Málið þótti ekki líklegt til sakfells en ekki var hægt að sanna að maðurinn hefði vitað að hann væri smitaður af HIV-veirunni. Þetta staðfestir Margrét Unnur Rögnvaldsdóttir, saksóknari hjá embætti héraðssaksóknara.

Staðfest er að tvær konur hafi greinst með HIV eftir samneyti við manninn og á annan tug kvenna hafi farið í greiningu vegna málsins.

Maðurinn var handtekinn í júlí í fyrra og í kjölfarið úrskurdaður í fjögurra vikna gæsluvarðhald. Þegar það rann út var maðurinn úrskurdaður í farbann í nokkrar vikur.

Rannsókn lögreglu tók marga mánuði. Upphaflega var unnið að því í samstarfi við sóttvarnalækni að komast að því hverja maðurinn

Staðfest er að maðurinn hafi smitað tvær konur. FRÉTTABLAÐIÐ/VALLI

hefði haft samneyti við og hvort þeir væru smitaðir. Þá sneri rannsókn lögreglu að því að upplýsa hvort maðurinn hefði vitað að hann væri smitaður af veirunni og

þannig vísitandi smitað aðra.

Maðurinn hefur ávallt haldið fram sakleysi sínu og kveðst ekki hafa vitað að hann væri með HIV. – ngy

18 СЕНТЯБРЯ 2016 ГОДА – ВЫБОРЫ ДЕПУТАТОВ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ДУМЫ ФЕДЕРАЛЬНОГО СОБРАНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ СЕДЬМОГО СОЗЫВА

Все граждане России старше 18 лет, как временно, так и постоянно находящиеся в Исландии, приглашаются принять участие в голосовании.

Голосование состоится 18 сентября 2016 г. с 08:00 до 20:00 по местному времени на избирательном участке № 8113 в помещении Консульского отдела Посольства России в Исландии по адресу: Рейкьявик, ул. Тунгата, д. 24 (телефон 561-08-51, факс 561-08-53, электронная почта russcons@internet.is).

Для участия в голосовании необходимо иметь при себе действующий документ, удостоверяющий личность гражданина России за её пределами.

ALLIR ÚT AÐ LEIKA

**weatherTM
report**

Kuldagali
8.999

OPIÐ

allan sólarhringinn
Garðabær, Skeifan,
Spöng & Eiðistorg

HAGKAUP

Skemmtilegast að versla

Sveinbjörg stendur á milli stanganna hjá FC Crazy

SAMFÉLAG Á morgun mun fótballaliðið FC Sækó etja kappi við lið borgarstjórnar, sem hefur fengið nafnið FC Crazy. FC Sækó er skipað notendum og starfsmönnum geð- og velferðarkerfisins og er um að ræða fjárflyunarleik þar sem liðið safnar fyrir utanlandsferð.

Bergþór Grétar Bóðvarsson, þjálfari Sækó-liða, segir sigurinn þegar vera í höfn. „Við semjum reglurnar, það er bara svoleiðis. Það lið sem skorar fleiri mörk vinnur þannig ekki endilega leikinn,“ segir hann og treystir á að Gummi Ben, sem lýsir leiknum, líti sömu augum á málið.

Dagur B. Eggertsson borgarstjóri og Ilmur Kristjánsdóttir, formaður velferðarsviðs, munu verða í broddi fylkingar Crazy-liðsins. „Ég er ofsalega léleg í fótbolta,“ segir Ilmur en hún veit ekki enn hvaða stöðu hún mun spila. Fleiri borgarfulltrúar og starfsmenn sviðsins verða í liðinu. „Sveinbjörg verður til dæmis í marki og Sóley verður í klappliðinu. Hún treystir sér ekki í boltann. Annars er Stefán Eiríksson liðstjórinn,“ segir

Þetta verður bara gaman.

Sveinbjörg Birna Sveinbjörnsdóttir borgarfulltrúi

Ilmur en hann er sviðsstjóri velferðarsviðs. Stefán vill aftur á móti lítið gefa upp þegar hann er spurður um leynivopnið. „Ilmur er minn Figo. Leynivopnið er algjört leyni en gæti verið frá Vestmannaeyjum,“ segir hann dularfullur á svip.

Sveinbjörg Birna er til í slaginn enda vanur markmaður úr handboltanum. „Svo er ég reglulega í marki fyrir son minn í fimmta flokki. Þetta verður bara gaman,“ segir hún.

Leikurinn verður á gervigrasinu í Laugardalnum klukkan ellefu á morgun. Allir eru velkomnir, tekið er á móti frjálsum framlögum og hægt verður að kaupa sig inn í fótballiðin. – ebg

Á sirkusæfingu

Lee Nelson, einnig þekktur sem trúðurinn Wally, æfir atriði sitt á æfingu Sirkuss Íslands í Ármannsheimilinu í Laugardalnum í Reykjavík. Þessar vikurnar fer fram vetrarnámskeið Sirkuss Íslands. FRÉTTABLAÐIÐ/VILHELM

Rakavarnarplast og þéttiefni á frábæru verði

Raka- og vatnsþéttiefnin frá Múrbúðinni eru vottuð hágæða vara á sérlega hagstæðu verði.

Rakapolplast 0,2 mm Stærð 4x25metrar= 100m²

kr. 11.990

HEYDI
ABDICHTUNGSTECHNIK

ALFA rakavarnarvörur

Bostik Folien rakavarnarlím 315g
kr. 1.195

Kletthálsi Reykjavík
Reykjanesbæ

Tjörubéttiefni

Bostik/Heydi K11 þéttimúr kr. 4.290

MÚRBÚÐIN

Sími 412 2500 - sala@murbudin.is - www.murbudin.is

Styrkir til atvinnuleikhópa

Umsóknarfrestur til 30. september

Leiklistarráð auglýsir eftir umsóknum um styrki til starfsemi atvinnuleikhópa á árinu 2017. Veittir eru styrkir til einstakra verkefna eða starfssamninga til tveggja ára.

Umsóknarfrestur er til kl. 17:00 þann 30. september 2016. Umsóknum skal skilað rafrænt á www.rannis.is. Einungis er tekið við rafrænum fylgigögnum með umsókn.

Athugið að umsókn um styrki til starfsemi atvinnuleikhópa getur einnig gilt sem umsókn til Listamannalauna ef umsækjandi merkir við þar til gerðan reit í umsóknarformi.

Samkvæmt leiklistarlögum nr. 138/1998 skilar Leiklistarráð tillögu til mennta- og menningarmálaráðuneytisins um úthlutun fjár til stuðnings atvinnuleikhópum.

Nánari upplýsingar:

atvinnuleikhopar@rannis.is, www.rannis.is
Rannís, Borgartúni 30, 105 Reykjavík.
Tengiliður: Ragnhildur Zoëga,
sími: 515 5838.

Vilja koma í veg fyrir massatúrisma

FERÐAÞJÓNUSTA Snæfellsbær vinnur nú með með þær hugmyndir að takmarka aðgengi að náttúruperlum í sveitarfélaginu til að tryggja vernd þeirra og koma í veg fyrir of mikinn ágang ferðamanna. Hugmyndirnar eru liður í vinnu sveitarfélagsins að nýju aðalskipulagi sem á að taka gildi vorið 2017.

Straumur ferðamanna út á Snæfellsnes hefur aukist verulega á síðustu fimm árum og býst Kristinn Jónasson, bæjarstjóri Snæfellsbæjar, við að þeir verði 500 þúsund í ár.

„Við viljum helst geta tekið á móti sem flestum, en þá verðum við að gera það með skipulagi. Með því teljum við okkur ekki vera að gera annað en að passa náttúruna fyrst og fremst og einnig að passa að þeir sem koma til okkar fái ánægjulega upplifun á svæðinu. Það skiptir mestu máli,“ segir Kristinn sem segir að heimamenn vilji forðast örtröð á ferðamannastöðum sem sumir hafa uppnengt „massatúrisma“.

Kristinn segir að ýmsar hugmyndir hafi komið fram til að ná þessum markmiðum. Hann nefnir sem dæmi mögulegt bann á stórar rútur á sumum stöðum, setja stærðar-

Ferðamenn virða fyrir sér Lóndranga frá Svalþúfu í Snæfellsjökulsþjóðgarði. FRÉTTABLAÐIÐ/GVA.

takmarkanir á þær og einnig hvort rafmagnsbílar skuli nýttir til að flytja fólk að náttúruperlu frá bílastæðum. Hann leggur áherslu á að Snæfellsbær vilji áfram vera í góðu samstarfi við ferðaþjónustuaðila. „Við viljum þó gera þetta á okkar forsendum, það er aðalatriðið,“ segir Kristinn og bendir á að þessi áhersla sé í samræmi við Earth Check umhverfsvottunina sem Snæfellsnes hlaut árið 2008.

„Í okkar huga skiptir miklu máli að dreifa ferðamönnum þannig að það sé ekki að koma 500 þúsund manns á einn stað. Við viljum heldur koma því þannig fyrir að fólk sé að koma líka á aðra staði hjá okkur,“ segir Kristinn

„Við ætlum að gera hlutina eins og við teljum best fyrir náttúruna, samfélagið og Ísland í heild sinni.“
hlh@frettabladid.is

TOYOTA

ALWAYS A
BETTER WAY

AVENSIS Sumar auki

**Avensis Touring Sports
með aukahlutapakka:**
Leiðsögukerfi, dráttarveisli,
farangursbox og þverbogar.
Verðmæti: 399.000 kr.

**Avensis Sedan
með aukahlutapakka:**
Leiðsögukerfi, króm á púst, krómlistar
á allar hliðar og gluggavindhlífar.
Verðmæti: 322.000 kr.

Avensis Touring Sports og Avensis Sedan
með stórglæsilegum sumarauka í takmarkaðan tíma.

Nú í haust fylgja spennandi aukahlutapakkar með Avensis Touring Sports og Avensis Sedan hjá viðurkenndum söluaðilum Toyota. Avensis skortir ekkert í tækni eða fágúðu útliti og nú er rétti tíminn til að eignast þennan bíl með stórglæsilegum sumarauka í kaupbæti.

Fáðu nánari upplýsingar á www.toyota.is

VILDARPUNKTAR ICELANDAIR MEÐ ÖLLUM NÝJUM TOYOTUM

Kynntu þér Toyota FLEX

- nýja leið til að eignast Toyota bifreið

**Lág
innborgun**

**Tryggt
fram tíðarvirði**

**Fastar
mánaðargreiðslur**

Toyota Kaupúni
Kaupúni 6
Garðabæ
Sími: 570-5070

Toyota Akureyri
Baldursnesi 1
Akureyri
Sími: 460-4300

Toyota Reykjanesbæ
Njarðarbraut 19
Reykjanesbæ
Sími: 420-6600

Toyota Selfossi
Fossnesi 14
Selfossi
Sími: 480-8000

Sjá nánar um Vildarpunktasöfnun á www.toyota.is

Bíllinn í þessari auglýsingu endurspeglar ekki endilega það verð og þann búnað sem tilgreindur er. Allar upplýsingar eru birtar með fyrirvara um villur. Nánari upplýsingar hjá söluráðgjöfum.

Adobe Creative Cloud - Svo miklu meira!

Adobe námstefna, Grand Hótel Reykjavík, föstudaginn 16. og laugardaginn 17. september

Nánari upplýsingar um dagskrá og skráning er á heimasíðu okkar:

www.hugbunadarsetrid.is og
á www.midi.is

HUGBÚNAÐAR
SETRID

LISTAMANNALAUN

• The Artists' Salaries •

Auglýst eru til umsóknar starfslaun listamanna sem úthlutað verður árið 2017 í samræmi við ákvæði laga nr. 57/2009.

Umsóknarfrestur er til og með 30. september, kl. 17:00.

- launasjóður hönnuða
- launasjóður myndlistarmanna
- launasjóður rithöfunda
- launasjóður sviðslistafólks
- launasjóður tónlistarfylgjendna
- launasjóður tónskálda

Umsóknir skiptast í eftirfarandi flokka:

- Starfslaun fyrir einn listamann í einn launasjóð – eða fleiri, falli vinnan undir fleiri en einn sjóð
- Starfslaun fyrir skilgreint samstarf listamanna í einn launasjóð – eða fleiri, falli vinnan undir fleiri en einn sjóð
- Starfslaun fyrir sviðslistahópa – athugið að sú breyting hefur verið gerð að sviðslistahópa-umsókn er felld inn í atvinnuleikhópa-umsókn.

Umsókn um starfslaun, lög og reglugerðir eru á vefslóðinni www.listamannalaun.is. Notaðu þarf íslykil / rafræn skilríki við umsóknina.

Hafi umsækjandi hlotið starfslaun áður, verður umsókn aðeins tekin til umfjöllunar ef framvinduskýrsla vegna fyrri starfslauna hefur verið skilað til stjórnar listamannalauna, sbr. ákvæði 4. gr. laga um listamannalaun nr. 57/2009.

Breytingar frá síðustu úthlutun

- Ekki er tekið við umsóknum um ferðastyrki
- Eingöngu verður tekið við rafrænum fylgigögnum í gegnum umsóknarkerfið. Ekki er hægt að skila gögnum á skrifstofu Rannís

Nánari upplýsingar veitir Ragnhildur Zoëga á skrifstofu Rannís, listamannalaun@rannis.is

Stjórn listamannalauna,
ágúst 2016

Viðbótarfé borgarinnar til leik- og grunnskóla

NÚ Í ÁR

678 MILLJÓNIR

PAR AF
248 milljónir í sérkennslu
273 milljónir í afleysingakennara
157 milljónir í skólaakstur
fyrir fatlaða nemendur

25 MILLJÓNIR

í eflingu faglegs starfs og undirbúnings í leikskólum.
Einnig á næsta ári.

60 MILLJÓNIR

í eflingu faglegrar stjórnunar í grunnskólum.
Einnig á næsta ári.

156 MILLJÓNIR

í framlög vegna fæðiskaupa
357 milljónir á næsta ári.

SAMTALS

919 MILLJÓNIR

Á hvert leikskólubarn er
1.200 króna hækkun fyrir
námsgögn. Tilfærsla
á fjármunum innan sviðsins.

ÁRIÐ 2017

425 MILLJÓNIR

Inntaka 18 mánaða barna
Börn fædd í mars og apríl 2015 geti
byrjað á leikskóla frá og með áramótum.
Háð rými og stöðu starfsmannamála á
hverjum leikskóla
Átak um nýliðun leikskólafólks

3,3 MILLJARÐAR

Kjarasamningsbundnar
launahækkningar 2015-2017

7 MILLJÓNIR

í námsgögn á leikskólum

» Leik- og grunnskólar þurfa ekki að mæta halla vegna ársins 2015 eins og gerð var krafa um.

FORELDRAR BORGA

516 MILLJÓNIR Á ÁRI

Fæðisgjald hækkar um
2.000 krónur á mánuði
vegna hráefniskaupa
skólanna.
Hækkun um 100 krónur
á dag.

Miðað er við 21,67 daga í
mánuði og 20.000 grunn-
og leikskólanemendur.

Borgin boðar hundraða milljóna viðsnúning

919 milljónir verða settar í leik- og grunnskóla borgarinnar nú í haust til að efla starfið. Borgin hafði boðað 670 milljóna króna niðurskurð. Foreldrar þurfa að borga 2.000 krónum meira á mánuði í fæðisgjald. Viðbótarsvigrúm myndaðist.

SKÓLAMÁL Í gær samþykkti borgaradæðgerðaaætlun í leik- og grunnskólum. Framlög hækka um 919 milljónir á þessu ári. Á næsta ári munu framlög vegna átján mánaða barna í leikskóla hækka um 425 milljónir auk framlaga vegna launahækkana.

Mikill þrýstingur hefur verið á borgaryfirvöld vegna niðurskurðar sem boðaður var á skóla- og frístundasviði auk þess sem skólarnir áttu að taka með sér halla ársins 2015

yfir á nýtt ár. Síðustu vikur hafa leikskólastjórar og foreldrar látið vita af óánægju sinni með þeim árangri að aðgerðirnar voru endurskodaðar og í raun snúid við.

„Við erum að vinna upp hagræðinguna og gott betur með þessum aðgerðum,“ segir Skúli Helgason, formaður skóla- og frístundaráðs. „Framlög til leikskóla nema nú um fjórfalt hærri upphæð en hagræðingin sem þeir þurftu að bera á árinu og grunnskólar fá í sinn hlut

rúmlega þrefalt hærri fjárhæð en hagræðingarkrafan hljóðaði upp á.“

Skúli segir viðbótar svigrúm hafa myndast þar sem hagræðing síðustu ár hafi gengið vel og ekki síður af því að tekjur borgarsjóðs hafi aukist.

Leikskólajöld munu ekki hækka en fæðisgjald í leik- og grunnskólum hækkar um hundrað krónur á dag fyrir hvert barn, um 2.000 krónur á mánuði. Þannig fær hvert skólubarn fjórðungi hærri upphæð í hráefni á degi hverjum. erlabjorg@frettabladid.is

Segir leikskólastörf ekki henta öllum

MENNTAMÁL „Það er ekki þannig að það sé hægt að troða hverjum sem er inn í leikskóla og við eigum að gera kröfur til þeirra sem vinna á leikskóla varðandi menntun og reynslu og slíkt,“ segir Bergsteinn Þór Jónsson, aðstoðarleikskólustjóri á leikskólanum Bakkakoti, um hugmynd auk Dagur B. Eggertsson borgarstjóri reifaði á Facebook-síðu sinni í gær.

Dagur vísar þar í skrif Helga Péturssonar sem segir að ef ekki væri fyrir fátæknar ákvæði um skerðingu eftirlauna vegna atvinnutekna væri hægt að sækja „hundruð – jafnvel þúsundir hámenntaðra og reynslumikilla starfsmanna í hóp 67 ára og eldra fólks til starfa á leikskólum, frístundaheimilum, grunnskólum, í byggingariðnaði, ferðaþjónustu o.s.frv.“ Dagur spyr hvort skrif Helga

seu ekki til umhugsunar fyrir þing- og þjóð.

„Það getur vel verið að það sé til mikið af hæfu fólki sem er 67 ára og eldri sem myndi nýtast að einhverju leyti,“ segir Bergsteinn. Á hinn bóginn séu störfin oft þess eðlis að þau geti reynt á líkamann. „Þú þarft að bogra og beygja þig yfir þau,“ segir Bergsteinn. „Það getur vel verið að það sé fullt af hæfu fólki þarna. En ég vil gera kröfur til þessa fólks. Það er mín sýn.“

–jhh

The all-new BMW
225xe iPerformance
Active Tourer

www.bmw.is

Sheer
Driving Pleasure

FJÓRHJÓLADRIF. KNÚIÐ AF RAFMAGNI.

NÝR BMW 225xe xDrive. Verð frá: 4.990.000 kr.

BMW 225xe xDrive Plug-In-Hybrid með sjálfskiptingu er nýr og spennandi bíll úr iPerformance rafbilalínu BMW. Rafmagn og fjórhjóladrif sameinast á einstaklega hentugan hátt fyrir íslenskar aðstæður í þessum nýja BMW sem notar aðeins frá 2 l/100 km* í blönduðum akstri.

iPERFORMANCE

VERIÐ VELKOMIN Í REYNSLUAKSTUR

BL ehf
Sævarhöfða 2 / 110 Reykjavík
525 8000 / www.bl.is

FÖSTUDAGSVIÐTALIÐ

Snærós
Sindradóttir
snaeros@frettabladid.is

Mér fannst svolítið erfitt að koma inn í þetta þegar það er búið að gera samninginn. Það eru hlutir sem ég hefði viljað leggja meiri eða annars konar áherslu á. Ég held til dæmis að það hefði þurft að vera meira samráð við stéttirnar af hálfu ríkisins. Hlusta aðeins meira," segir Gunnar Bragi Sveinsson, sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra, um búvörusamninga. Breytingar á búvörulögum, sem eru forsenda búvörusamninga, voru samþykktar af nítján þingmönnum stjórnarflokkanna á Alþingi á þriðjudag. Samningarnir eru umdeildir og þeir hafa vakið hörð viðbrögð allt frá því að þeir voru lagðir fram. Gunnar Bragi varð landbúnaðarráðherra tíu dögum eftir að bændur samþykktu samningana.

„Það hefði þurft að fara í meiri rannsóknir og útreikninga. Gera rannsóknir á áhrifum hans eftir því hvort sviðsmyndin verði svona eða svona. Ég sakna þess svolítið að það hafi ekki verið gert. Ég er ekki endilega að segja að það hefði skilað annars konar samningi en það hefði að minnsta kosti undirbyggt miklu betur umræðuna sem átti eftir að koma. Ég held það hefði mátt fara öðruvísi í þetta frá upphafi.“

Stendur með samningnum

Samningarnir fela í sér um fjórtán milljarða króna útgjöld á ári næstu tíu árin. Það er að meðaltali 700 milljóna króna hækkun frá núgildandi samningi. Þeir hafa verið gagnrýndir fyrir þennan mikla kostnað en einnig fyrir að gera ráð fyrir háum tollum á innfluttar landbúnaðarafurðir.

„Það eru einhverjar þúsundir sem starfa í landbúnaði í dag. Aukinn innflutningur myndi fækka þeim störfum. Staðreyndin er sú að það er verið að niðurgreiða þessa vöru til neytenda líka. Ef við förum að flytja inn matvöru í stórum stíl, hvað gerist þá í sveitum landsins? Er það allt í lagi að byggð leggist af á stórum svæðum af því að þar er ekki hægt að reka landbúnað? Bændur eru að framleiða gæðavöru fyrir íslenska neytendur. Það má velta fyrir sér hvort íslenskir neytendur séu ekki bara tilbúnir að borga meira fyrir þessa frábæru vöru sem er að koma frá bændunum.“

En er Framsóknarflokkurinn ekki bara of tengdur bændaförystunni til að geta staðið með neytendum?

„Það er ekkert nýtt af Framsókn sé tengd bændum eða standi vörð um hag bænda. Við viljum meina að þetta fari saman. Með sterkum landbúnaði er í raun verið að gæta hagsmuna neytenda um leið. Það er verið að bjóða góða og heilnæma vöru sem er fátítt að menn noti lyf í og svo framvegis. Hver er hagur neytenda ef landbúnaður leggst af eða fer á fá stór bú? Er það þannig að menn vilji bara flytja inn erlendar afurðir? Þá þurfum við að eiga meiri gjaldeyri til að kaupa vöru til landsins. Verslun ræður þá meira framboði til neytenda og ræður verðinu algjörlega.“

Ég ætla að leyfa mér að vera hrein-skilinn. Mér verður hálf óglatt þegar ég heyri talsmenn verslunarinnar tala fyrir hönd neytenda. Þar er enginn að hugsa um neitt nema eigin hag og að hámarka gróðann.“

MS fær ekki að knésetja Örn

Mjólkursamsalan (MS) var á dögnum sektuð fyrir brot á samkeppnislögum fyrir að misnota markaðsráðandi stöðu sína. Framkvæmdastjóri Örn, sem framleiðir laktósafriar mjólkurvörur sem náð hafa vinsældum, sérstaklega í kjölfar samkeppnislaga brots MS, sagði í viðtali við Fréttablaðið að MS gæti drepit rekstur þeirra á

Gunnar Bragi Sveinsson trúir því að fylgi Framsóknarflokksins taki kipp upp á við fyrir kosningar þegar málefni flokksins verða lögð á borðið. FRÉTTABLAÐIÐ/STEFÁN

Hefði þurft að undirbúa búvörusamninga betur

Gunnar Bragi Sveinsson, sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra, segir Sigmund Davíð Gunnlaugsson rétta manninn til að leiða Framsóknarflokkinn áfram inn í kosningar og vera forsætisráðherraefni flokksins. Hann segir Framsóknarflokkinn standa vörð um hag neytenda og bænda með stuðningi við landbúnaðinn.

nokkrum vikum. „Með því að vera með laktósafriar mjólkurvörur þá ertu með ákveðna sérstöðu sem þú getur byggt á. Þeir reyndar komu með sína léttmjólk um leið og þeir fréttu að við værum að fara af stað,“ sagði Hálfán Óskarsson um viðskiptahætti MS.

Gunnar Bragi segir vissar undanþágur MS frá samkeppnislögum nauðsynlegar. „Ef MS færi í slíkan leiðangur þá hugsa ég að meira að segja Framsóknarmenn væru til í að breyta lögum til að koma í veg fyrir slíkt. Því yrði aldrei leyft að gerast. Arna í Bolungarvík er frábært fyrirtæki sem kemur inn á markaðinn þar sem er autt rúm. Við þurfum að passa að fyrirtækið hafi svigrúm. En það verður líka að taka tillit til þess að MS hefur meiri ábyrgð og hlutverk en aðrir.“

Gefa mönnum séns

Á dögnum felldu stjórnarflokkarnir á þingi breytingartillögu stjórnarandstöðunnar um að ef bóndi gerist sekur um dýraníð þá falli styrkveitingar til hans frá ríkinu niður. Síðar var sett inn ákvæði sem gengur skemur en miðar við að hægt sé að fella út styrkgreiðslur fyrir það tiltekna dýr sem sætir illri meðferð. „Tillagan sem var felld í þinginu hefði þurft að vera betur unnin til þess að það væri hægt að samþykkja hana. Það er í gangi ákveðið regluverk sem gerir ráð fyrir að það sé tekið á einstaklingum sem fara svona með dýr, þeir fá áminningu og séns til að laga. En greiðslurnar eru meðal annars til að búa vel að

Ég veit ekki hvort ég á að segja nokkur orð um Höskuld Þórhallsson sem alltaf hefur tapað fyrir Sigmundi og mun gera það áfram.

dýrum. Ef maður er með jarðræktarstyrki og styrki til kúabúskapar, er þá rétt að taka þá af ef hann fer illa með sauðféð sitt? Mín skoðun er nei, en við skulum taka af manningum sauðféð þar til hann er búinn að laga það.

Við megum ekki gleyma því að það eru margir þættir sem geta orsakað að farið sé illa með skepnur. Það geta verið andleg eða líkamleg veikindi sem koma skyndilega upp. Þá þurfum við að hafa svigrúm til að gefa fólki séns til að rétta úr kútnum.“

Sigmundur áfram formaður

Gunnar Bragi er líka þeirrar skoðunar að Sigmundur Davíð Gunnlaugsson, fyrrverandi forsætisráðherra og formaður Framsóknarflokksins, eigi skilið annan séns. Hann hætti eftirminnilega sem forsætisráðherra þegar upp komst um eign eiginkonu hans á aflandsfélaginu Wintris. „Sigmundur hefur gert mjög vel grein fyrir þessum fjármálum. Hefði hann getað haldið öðruvísi á málum í eftirleiknum af

þessu? Alveg örugglega. En menn verða líka að horfa á raunveruleikann og hann er sá að Sigmundi hefur verið betur treyst en nokkrum öðrum fram að þessu til að leiða flokkinn og ríkisstjórn og þar með þjóðina í gegnum þessar hremmingar sem hafa dunið á okkur undanfarnin ár.“

Gunnar hefur ekki áhyggjur af því að fylgið nái sér ekki á meðan Sigmundur er í forsvari fyrir flokkinn. „Í dag er Framsóknarflokkurinn búinn að vera meira og minna í kringum tíu prósentin. Munum það að þegar Sigmundur vék frá og fór í sitt leyfi datt það niður í sex eða sjö prósent en er komið aftur upp.“

Er það þá ekki Sigurður Ingi Jóhannsson forsætisráðherra sem hefur byggt það upp aftur?

„Eða að Sigmundur er kominn aftur.“

Sigurður Ingi hefur gefið það út að hann hyggist ekki bjóða sig fram sem varaformann Framsóknar ef ekki verður gerð breyting á forystu flokksins. Þar með hefur hann stillt upp valkosti á milli sín og Sigmundar Davíðs. Eins og Fréttablaðið greindi frá á miðvikudag styður Gunnar Bragi Sigmund sem formann flokksins. Það myndi þýða að Sigmundur væri forsætisráðherraefni Framsóknar í komandi kosningum.

Finnst þér eðlilegt og viltu gjarnan að hann verði aftur forsætisráðherra?

„Að sjálfsögðu. Undir stjórn Framsóknarflokksins hefur náðst þvílíkur árangur á þessu kjörtímabili. Auðvitað er það ekki bara honum að þakka en þú þarft sterkan leiðtoga sem getur sett málin á dagskrá. Öll

þessi mál [andstaða við Icesave, leiðréttingin og baráttu við kröfuhafa bankanna] hefur hann sett á dagskrá og enginn annar.“

Höskuldur Þórhallsson, þingmaður Framsóknarflokksins, sagðist í júní aldrei hafa orðið vitni að viðlíka foringjadýrkun og viðgengist hjá fámennum hópi í Framsóknarflokknum og átti þá við gagnvart Sigmundi Davíð.

Gunnar Bragi gefur ekki mikið fyrir þessi ummæli Höskuldar. „Ég veit ekki hvort ég á að segja nokkur orð um Höskuld Þórhallsson sem alltaf hefur tapað fyrir Sigmundi og mun gera það áfram. Það er engin persónudýrkun í Framsóknarflokknum. Við höfum hins vegar verið svo heppin í gegnum tíðina að vera yfirleitt með trausta leiðtoga. Það var engin persónudýrkun þegar Framsóknarmenn stóðu trekk í trekk upp og klöppuðu fyrir Steingrími Hermannssyni. Það sama má segja um Halldór Ásgrímsson heitinn. Báðir voru mjög flottir leiðtogar. Þetta er alveg eins í dag. Sigmundur er traustur leiðtogi en umdeildur. Það er ekki vinsælt að taka dæmi hér en var Davíð Oddsson einhvern tíma óumdeildur? Enginn annar hefur setið jafn lengi í stóli. Björt framtíð ákvað að vera óumdeildur flokkur og hvert er sá ágæti flokkur að fara? Þú þarft að þora að segja hlutina. Þarft að vera fylginn þér. Þú þarft ekki endilega að vera allra en þú þarft að trú á þetta verkefni.“

visir.is Lengri útgáfa af greininni er á Vísu.

TIVOLI

(5)

Fimm ára ábyrgð

Verð aðeins
4.090.000 kr.

Tivoli DLX | Fjór hjóladrif
Dísel | Sjálfskiptur

(5)

Fimm ára ábyrgð

KORANDO

Verð aðeins
4.790.000 kr.

Korando DLX | Fjór hjóladrif
Dísel | Sjálfskiptur

REXTON

Verð aðeins
5.690.000 kr.

Rexton DLX | Fjór hjóladrif
Dísel | Sjálfskiptur | 7 manna

Bilabúð
Benna
Bein leið í 40 ár

Reykjavík
Tangarhófða 8
590 2000

Reykjanesbær
Njarðarbraut 9
420 3330

Bílaríki, Akureyri
Glerárgötu 36
461 3636

Verið velkomin í reynsluakstur | Skoðaðu úrvalið á benni.is

SSANGYONG

Glatað tækifæri

Hafliði Helgason
hafliði@frettabladid.is

Búvörusamningar sem binda skattborgara þessa lands til 140 milljarða greiðslna til næstu tíu ára voru samþykktir með atkvæðum níttján þingmanna.

Endurskoðunarákvæði eru í samningunum, en þau eru háð samningsvilja gagnadilans sem eru bændur. Eins og svo oft áður í mótun stefnu í kringum landbúnað á Íslandi er viðhorfið að endanlegum greiðendum samningsins, neytendum og skattborgurum, kemur málið ekki við.

Einhverjir hafa bent á endurskoðun eftir þrjú ár, en jafnvel þótt bændur séu ósáttir við samninginn munu þeir ekki breyta honum nema að fá eitthvað fyrir sinn snúð. Alþingi er því búid að festa lágmarksfjárhæð til skattborgara til tíu ára með fulltingi þriðjungs þingmanna.

Samstæða stjórnarandstöðu í ljósi þess að ekki var full sátt um samninginn meðal stjórnarþingmanna hefði getað komið í veg fyrir samninginn eða í það minnsta knúid fram verulegar breytingar. Afsakanir stjórnarandstæðinga fyrir hjásetu eru mismunandi. Sumir vísa til hefðar og að um búvörusamning gildi líkt og fjárlög, að hann verði að vera fyrir hendi.

Sérkennilegasta afsökun fyrir hjásetunni kom þó frá Pírötum. Birgitta Jónsdóttir sagði berum orðum að hún hefði setið hjá þar sem hún hefði ekki kynnt sér málið nógu vel. Það verður að teljast með miklum ólíkindum að stjórn málafl sem mælist með um fjórðungs fylgi í könnunum stundi þau vinnusvik að kynna sér ekki mál sem varðar skuldbindingu skattborgara upp á 140 milljarða næsta áratuginn.

Sjónarmið neytenda og bænda þurfa ekki að vera ósamrýmanleg og fráleitt að neytendasjónarmið nái ekki meira máli. Íslenskur landbúnaður hefur gert margt vel, en fullvist má telja að með minni miðstýringu og yfirbyggingu í kerfinu hefði mátt ná fram meiri sérhæfingu og verðmætum.

Stigin hafa verið skref í þá átt með framleiðslu beint frá býli og þróun í ferðaþjónustu ætti að geta opnað ný tækifæri í landbúnaði. Smærri framleiðendur ættu að geta þróað vöru sína fyrir kröfuharðan markað sem valkost á móti hagræðingu hjá stærri framleiðendum.

Leiðin til að verja smábýlið þarf ekki endilega að liggja í því að hindra hagræðingu með stórbýlum t.d. í mjólkuriðnaði. Miðstýrt styrkjakerfi er ekki til þess fallið að virkja sköpunarmátt greinarinnar. Stórir milliliðir sem undanþegnar eru samkeppnislögum eru heldur ekki leið til þess að auka verðmætasköpun í landbúnaði.

Úr því að ekki tókst að vinna nauðsynlega vinnu með sjónarmið bænda, neytenda og stjórnvalda við borðið hefði samhent stjórnarandstæða átt að knýja fram stuttan samning og krefjast þess að hafin væri vinna við langtímastefnumótun í greininni.

Í stað þess þótti mönnum réttara að senda reikninginn á skattborgara og festa úrelt kerfi í sessi til næsta áratugar.

Það verður að teljast með miklum ólíkindum að stjórn málafl sem mælist með um fjórðungs fylgi í könnunum stundi þau vinnusvik að kynna sér ekki mál sem varðar skuldbindingu skattborgara upp á 140 milljarða næsta áratuginn.

Halldór

Frá degi til dags

Fáheyrð hreinskilni
Svanur Kristjánsson, fyrrverandi kosningastjóri Pírata, segir að það hefði gert út af við fylgi Pírata í öllum landsbyggðarkjördæmunum ef Píratar hefðu hafnað búvörusamningum á þingi. Þingmenn Pírata hafa þurft að pola mikla gagnrýni á samfélagsmiðlum vegna hjásetu sinnar. Stjórnarandstöðuþingmenn hafa gefið ýmsar ástæður fyrir hjásetunni síðustu daga og meðal annars borið fyrir sig hefðarreglur og heiðursmannasamkomulag í þingsal. Tilsvær Svans er hins vegar hressilega hreinskilið. Skömmu fyrir kosningar borgar sig ekki að fara í mykjuslag við bændur.

Þjóðfylkingin upp
Samkvæmt nýrri könnun Gallup mælist Íslenska þjóðfylkingin með tvö prósent fylgi. Fyrr í mánuðinum mældist flokkurinn með 0,6 prósentu fylgi. Fylgið er vissulega agnarsmátt en þessi snarpa hækkun gefur tilefni til að fylgjast betur með flokknum. Á meðan samskiptavandi Pírata og Samfylkingar, forystuvandi Framsóknarflokksins og krísa Sjálfstæðisflokksins í baráttunni við Viðreisn stendur sem hæst gæti farið svo að Þjóðfylkingin rynni rólega upp kantinn og inn í teig á næstu sex vikum sem eru fram að kosningum. Þá er spurning hverjir eru í stakk búnir til að standa í markinu og verjast. snaeros@frettabladid.is

Þögn er afstaða

Finnur Arnason
forstjóri Haga

Búvörulögin svokölluðu voru samþykkt á Alþingi í vikunni. Aðeins 19 þingmenn samþykktu lögin, eða um 30 prósent þingmanna. Aðrir voru fjarverandi eða sátu hjá. Ég hef áður haldið því fram að umfjöllun og meðferð málsins sé eitt stærsta hagsmunamál íslenskra heimila. Það landbúnaðarkerfi sem við búum við kostar skattgreiðendur og neytendur mikið, en bændur bera lítið úr bótum. Fram hefur komið að einungis tvær af hverjum þremur krónum skila sér til bænda.

Fulltrúar okkar á þingi höfðu einstakt tækifæri til þess að gera kerfisbreytingu bændum og neytendum til heilla. Ég tel áherslu samningsins hvorki hvetja til framsækni né bæta hag bænda og neytenda til framtíðar. Alþingi nýtti ekki tækifærið heldur kaus að festa bændur í úreltu landbúnaðarkerfi.

Þjört framtíð kom fram með breytingartillögu við lögin um að styrkir fellu niður til þeirra sem stunduðu dýranið. Tillagan var felld í þinginu. Ég held að flestir bændur og almenningur séu mér sammála um að þessa breytingartillögu átti ekki að fella í þinginu.

Formaður bændasamtakanna sendi út fréttatilkynningu og taldi skoðun mína bera vott um fjandsamlega afstöðu til bænda. Hann hefur reyndar ítrekað drepið málefnalegri umræðu á dreif með slíkum aðferðum. Gagnrýni mín snýr að stjórnsýslu, vinnubrögðum ráðherra og þinglegri meðferð málsins. Það var ekki ætlun mín að veitast að bændum.

Mér þykir hins vegar breytingartillaga Bjartrar framtíðar skynsamleg. Ég veit að bændur eru sjálfir hlynntir aukinni vernd og velferð dýra. Hag bænda sjálfrá verður betur borgið með löngu tímabærum umbótum á landbúnaðarkerfinu. Mér þykir leitt ef orð mín gáfu til kynna fjandskap út í bændur. Þvert á móti vil ég veg þeirra sem mestan. Öflug íslensk framleiðsla í heilbrigðri samkeppni mun ávallt njóta sérstöðu. Íslenskur landbúnaður á skilið að blómstra og að losna undan álögum stjórnmalamanna.

Atkvæðagreiðslan í þinginu var einstök. Flótti þingmanna frá því að taka afstöðu sýnir svart á hvítu hver afstaða þeirra er til málsins. Aðeins 19 þingmenn þurftu til þess að samþykkja milljarða skattlagningu á neytendur. Þeir sem ekki greiddu atkvæði vita að þeir eru kjörnir til ábyrgðar og að þögn er afstaða.

Gagnrýni mín snýr að stjórnsýslu, vinnubrögðum ráðherra og þinglegri meðferð málsins. Það var ekki ætlun mín að veitast að bændum.

AÐALFUNDUR

Aðalfundur AFS á Íslandi verður haldinn kl. 14.00, laugardaginn 1. október í nýju húsnæði samtakanna í Skipholti 50c.

- Fundarefni**
- Skýrsla stjórnar
 - Endurskoðaðir reikningar félagsins
 - Umræða um skýrslu stjórnar og reikninga félagsins
 - Atkvæði um skýrslu stjórnar og endurskoðaða reikninga
 - Breytingar á samþykktum félagsins
 - Kjör formanns til eins árs
 - Stjórnarkjör
 - Kjör löggilts endurskoðanda og eins skoðunarmanns
 - Ákvörðun um félagsgjald
 - Önnur mál

Stjórnarkreppa

Í DAG

Bergur Ebbs

É g man eftir því óljóst úr barn-æsku minni að það var alltaf eitthvert vesen að stýra landinu. Á 9. áratugnum voru margar ríkisstjórnir myndaðar og mikið um rifrildi og bakstungur. Það var líka óðaverðbólga og samningar milli launþega og vinnuveitanda höfðu ekki langan líftíma. Tækifærismennska ríkti í efnahagsmálum. Tími refsákáka og refabúa.

Svo breyttist allt. Það var gerð þjóðarsátt á vinnumarkaði og sterkur leiðtogi kom fram sem fólk taldi ýmist Jesú eða Belsebúb. Skoðanakannanir voru marktækar. Allt var í föstum skorðum. Alþjóðavæðingin bauð upp á mexíkóskan mat með kryddblöndum innfluttum frá Svíþjóð. Trúarleg þrenning fullkomnuð með heilagri Mariu frá Gautaborg.

Samtímann er erfiðara að greina. Jafnvel síðustu fimmtán ár eru enn hálfgerð móða í huga minum. Hér varð bæði hrún og svokallað hrún. Mogginn birtir enn minningargreinar og mér skilst að börn fæðist enn, einkum á Landspítalanum. Mér finnst persónulega skemmtilegra að greina fortíðina og framtíðina.

Óssur Skarphéðinsson spáði því nýlega að í kjölfar kosninga í haust mætti búast við langvarandi stjórnarkreppu. Hann tók undir orð Ólafs Ragnars, fráfarandi forseta, sem hafði svipaðar áhyggjur fyrr á árinu. Ég met báða þessa menn mikils. Fáir hafa gengið um í grárrí fötum og verið með stærri gleraugu en Ólafur Ragnar. Óssur lætur sér nægja þunn lestrargleraugu og er það fyrir bestu. Ef hann væri með Henry Kissinger gleraugu þá væri hann of ráðríkur og yfirþyrmandi. Ef Davíð Oddsson hefði gengið með gleraugu hefði hann líklega náð að breyta NATO í sambandsríki og stjórnað því sjálfur af Háaleitisbrautinni í gegnum takkasíma.

En aftur að mögulegri stjórnarkreppu. Ég tek undir með Óssuri og Ólafi. Ég held að maður þurfi ekki einu sinni að vera djúpvitur til að leggja fram þessa spá. Sé rýnt í skoðanakannanir er líklegt að fylgi muni dreifast víða í kosningunum í haust. Auk þess liggja línur flokkanna þannig að erfitt er að sjá augljósa ríkisstjórn myndast.

Bakstunguballett

Það hefur reyndar verið skortur á stjórnfestu á Íslandi alveg síðan fyrir hrún þegar ríkisstjórnin réð ekki lengur ferðinni heldur stjórnlausir bankamenn í leit að lánalínunum. Þetta er löngu orðið að bakstunguballett. En alvöru stjórnarkreppa er ekki fyrirbæri sem við eigum að taka af léttúð. Það er alvarlegt mál ef ekki verður starfandi ríkisstjórn með tilhlýðandi starfsfríð í langan tíma. En varla kemur það á óvart ef það gerist. Það á einfaldlega eftir að ná sáttum um svo margt og sárin hafa ekki gróíð þó makrill hafði veiðst eða túristar streymi til landsins. Fólk er ekki alveg búíð að melta Rannsóknarskýrslu Alþingis frá 2010. Einkum þessa tilvitnun

í Styrmi Gunnarsson, fyrrverandi ritstjóra Morgunblaðsins:

„Ég er búinn að fylgjast með þessu þjóðfélagi í 50 ár. Þetta er ógeðslegt þjóðfélag, þetta er allt ógeðslegt. Það eru engin prinsipp, það eru engar hugsjónir, það er ekki neitt. Það er bara tækifærismennska, valdabaráttu.“

Ef við værum áhorfendur að leikriti sem hófst árið 1944 þá væri þetta lokalinan í öðrum leikhlutum (til upprifjunar þá eru þrjú leikhlutur í klassískum leikritum). Það er freistandi að sleppa því að reyna að greiða úr þessu. Byrjum frekar upp á nýtt. Gerum eins og Frakkarnir. Búum til okkar Deuxième République og höggvum nokkra hausa. Rómantískasta hugmynd sem ég veit er að standa í náttlopp með bensínbrúsa og smávindil og horfa á samfélagið brenna. Helst í hægun andvara með mjúkar snjóflyksur allt um kring. En viðurkennum það bara. Það er enginn að fara að kveikja í neinu. Hver ætlar annars að gera það? Twitter-samfélagið? Pirraðir pistlahöfundar?

Casa Fiesta í refapels

Vinum þetta frekar út frá gráu gleraugunum. Gefum þessu tuttugu ár. Við skulum ekki gleyma að nú höfum við sögu til að kafa ofan í. Það náðist sátt á vinnumarkaði á sínum tíma. Það náðist líka sátt um Evrópusamstarfið með EES-samningnum. Við förum ekki aftur í refaævintýri. Yngri kynslóðir geta lært svo margt af þeim eldri. Píratar geta lært mikið af Óssuri. Allir geta lært mikið af Ólafi Ragnari og Davíð Oddssyni. Þó að einhverjir vilji mála þessa menn upp sem gamla freka kalla þá er viska þeirra (og breyska) samt lykllinn að úrlausn þriðja leikhlutana. Það er næstum orðinn viðtekinn hluti af menningunni að líta á stjórnmalafólk sem hyski eftir að það hefur lokið störfum. Eins og þetta fólk sé notaðar eldhústuskur. Sumar konur segja að vinnuumhverfi stjórnmalanna sé fjandsamlegt og bæði kyn veigra sér við að sinna stjórnmalum lengi. Ég held að það sé krafan um ferskleika sem fælir. Stjórnmal eru óþolandi gripa- og skoðanasýning. Samt veit ég fátt hallærislegra en ferskt stjórnmalafólk. Frekar vil ég gleraugu í yfirstærð og yfirburða gáfnafar sem hunsar alla tiskustrauma.

Þetta sem við höfum er bara það sem við höfum. Fiskurinn í sjónum og túristar sem vilja gapa á jöklana og ekki nema 330 þúsund íbúar sem þurfa sémilegt húsnæði, hlýja sokka og vilja helst ekki finna fyrir útilokum og niðurlægingu. Er það ekki verkefni sem er hægt að leysa á næstu tuttugu árum án þess að vera sífellt að hóta að sækja eldspýtur? Í nafni heilagrar Casa Fiestu í refapels. Hér mun ríkja stjórnarkreppa. Það verður aldrei aftur neinn Davíð að bíta í Big Macinn. En átök hafa tilgang. Ristum upp úlnliði og sverjumst í systbræðralag og látum blóðið flæða yfir húddið á gömlum Volvo Lapplander. Skálum. Upp er runninn mest spennandi hluti leikritsins.

Hér mun ríkja stjórnarkreppa. Það verður aldrei aftur neinn Davíð að bíta í Big Macinn. En átök hafa tilgang. Ristum upp úlnliði og sverjumst í systbræðralag og látum blóðið flæða yfir húddið á gömlum Volvo Lapplander. Skálum. Upp er runninn mest spennandi hluti leikritsins.

Á Degi íslenskrar náttúru

Sigrún Magnúsdóttir umhverfis- og auðlindaráðgjafi

Dagur íslenskrar náttúru er í dag, 16. september. Það er ánægjulegt að á sama tíma sé umhverfis- og auðlindaráðgjafi neyttið að leggja lokahönd á tillögur að landsáætlun um uppbyggingu innviða til verndar íslenskrar náttúru í samræmi við nýleg lög. Áætlunin hefur það að markmiði að bæta úr aðstöðu til að taka á móti ferðafólki víða um land. Skipulagning til langtíma er höfð að leiðarljósi en samhliða hef ég sett verkefnavinnu í gang til næstu tólf ára sem tryggir yfirsýn, hagkvæmni og sjálfbærni.

Sjálfbærni á víðar við. Í vikunni mælti ég fyrir á Alþingi þingsálykt-

unartillögu um rammaáætlun þar sem ólík sjónarmið um náttúruvernd og orkunýtingu eru sett í farveg. Ég hef lagt ofuráherslu á að standa vörð um þetta stjórnæki og að það nái fram að ganga eins og lögin segja til um, að unnið sé til beggja handa. Rammaáætlun er ætlað að leggja stóru línurnar fyrir vernd og nýtingu orkukosta en tillagan er í senn áætlun um öflun sjálfbærrar orku, á sama tíma og hún er metnaðarfull verndaráætlun.

Sjálfbær orka er lykilhlekkur í því að takast á við loftslagsbreytingar. Í ágúst kynnti ég fullgildingu Parísarsáttmálans á ríkisstjórnarfundum og mælti utanríkisráðgjafi fyrir henni á Alþingi á dögunum. Er útlit fyrir að Ísland verði í hópi fyrstu 55 þjóðanna til að fullgilda samninginn.

Áskoranirnar í umhverfismálum eru margvíslegar en nýverið skrifaði ég undir samning við Samtök verslunar og þjónustu og kynnti

Sjálfbær orka er lykilhlekkur í því að takast á við loftslagsbreytingar.

aðgerðaáætlun til að draga verulega úr notkun burðarpoka úr plasti. Sem gamall kaupmaður finnst mér ánægjulegt að ríkur vilji er meðal verslunarfólks til að draga vagninn í að minnka notkun plastpoka á næstu árum. Smám saman þurfum við að tileinka okkur að nýta hlutina oftar, sé þess kostur. Með réttu hugarfari getum við breytt miklu og fagna ég þeirri vitundarvakningu sem er orðin um matarsóun.

Hvort sem verkefni er stór eða smá getur hvert og eitt okkar lagt okkar af mörkum. Megi Dagur íslenskrar náttúru verða hvatning til bættrar umgengni.

BETRIBILAKAUP.IS

Gerðu betri kaup hjá okkur! Hringdu núna í síma 511 2777

- Afhendingartími er 4 til 8 vikur frá pöntun -

Verð 8.495.000 kr

2016 Volvo XC90 T8 Plug-in Hybrid

Verð 1.595.000 kr

2014 Nissan Leaf Quick Charge

Verð 2.695.000 kr

2015 VW eGolf Premium Leather Loaded

Verð 1.995.000 kr

2014 Chevrolet Plug-in Hybrid

Verð 4.800.000 kr

2016 Mitsubishi Outlander 4x4 Plug-in Hybrid

Verð 6.500.000 kr

2014 Tesla S85 Performance

Verð 4.950.000 kr

2013 Volvo XC90 4x4

Verð 1.495.000 kr

2014 Toyota Yaris

Blikar stöðvuðu sigurgöngu Valsmanna í Pepsi-deild karla

Tvö mörk og stoðsending Valsmenn réðu illa við Árna Vilhjálmsson, sóknarmann Blika, sem skoraði tvö mörk og lagði upp eitt í 3-0 sigri Kópavogsbúa á Hlíðarenda í gærkvöldi. Þá var Rasmus Christiansen rekinn af velli fyrir að brjóta á Árna undir lok fyrri hálfleiks. Þetta var lykilleikur í baráttunni um annað sæti deildarinnar en eftir leiki gærkvöldsins deila Fjölnismenn og Blikar því. FRÉTTABLAÐIÐ/GVA

Við höfum spilað frábærlega

Margrét Lára Viðarsdóttir segir að landsliðið geri þá kröfu til sjálfs sín að tryggja EM-sætið í kvöld er Slóvenía kemur í heimsókn. Komist liðið á EM gæti það mót verið hennar síðustu landsleikur.

FÓTBOLTI „Liðið er mjög vel stemmt og allir með báða fætur á jörðinni. Við erum mjög einbeittar á það sem þarf að gera,“ segir markadrottningin Margrét Lára Viðarsdóttir en hún verður væntanlega á sinum stað í íslenska landsliðinu í kvöld er það mætir Slóveníu í undankeppni EM. Þetta er næstsíðasti leikur íslenska liðsins í undankeppninni en það er á toppi síns riðils með fullt hús eftir sex leiki. Stelpurnar hafa skorað 29 mörk í þessum sex leikjum og ekki fengið eitt einasta mark á sig. Magnaður árangur.

Staðan fyrir leik kvöldsins er því einföld. Vinni stelpurnar leikinn, eða geri jafntefli, þá eru þær komnar á EM. Í ljósi þess að íslenska liðið vann fyrri rímmuna 6-0 ytra er gerð sú krafa til liðsins að það klári dæmið í kvöld.

Engar áhyggjur af vanmati

„Freyr þjálfari leggur línurnar og hópurinn fylgir því sem hann vill að við gerum. Það má ekkert gleyma sér í þessu. Það er ekkert gefið og minni spámennirnir eru alltaf að verða sterkari. Við verðum að hafa varann á. Ég hef engar áhyggjur af því að það verði eitthvert vanmat þó að við höfum unnið þær stórt úti. Við höfum lært að það er ekkert gefið í þessu,“ segir Margrét Lára alvarleg og augljóslega ekkert kæruleysi í gangi.

„Við viljum líka halda áfram að bæta okkar leik. Ég held að það verði ekkert stress í okkur. Við vitum hvað þarf til að vinna þessa leiki og við ætlum að fara eftir þeirri uppskrift sem fyrir okkur er lögð. Við verðum

að halda grunnþáttunum í lagi. Baráttunni, stemningunni og gæðunum sem eru komin inn í okkar leik.“

Mikilvægt að halda hreinu

Markadrottningin reynda segir að liðið sé ekki bara að einblína á EM-sætið heldur skipti máli að vinna riðilinn. Þá þarf að klára þennan leik og leikinn gegn Skotum næstkomandi þriðjudag.

„Við gerum þá kröfu til okkar að klára þetta dæmi. Við erum búnar að spila frábærlega í þessari keppni. Það er mikilvægt að halda markinu hreinu því við höfum þá trú að við skorum alltaf.“

Margrét Lára varð þrítug fyrir á árinu og það eru liðin heil þretán ár síðan hún spilaði sinn fyrsta landsleik. Landsleikirnir eru nú orðnir 108 og landsliðsmörkin 77. Hún segir erfitt að bera saman kynslóðirnar sem hún hefur leikið með hjá landsliðinu.

Það er pressa á liðinu

„Ég ber rosalega mikla virðingu fyrir öðrum leikmönnum og þeim þjálfurum sem ég hef haft hjá landsliðinu. Það hafa allir lagt hönd á plóginn við að byggja upp kvennaknattspyrnuna. Fyrsti árgangurinn sem ég var með var að ryðja brautina. Þá næsti var að viðhalda árangrinum og nú er okkar að fara með liðið enn lengra. Maður finnur fyrir því núna að það er pressa á þessu liði að ná árangri á meðan það var frábært að komast á EM á sínum tíma. Þetta er tíðarandinn sem breytist,“ segir Margrét Lára og hún er ánægð með þróunina. Liðið

Margrét Lára í leik Íslands og Slóvakíu í fyrri. FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON

sé sífellt að færa sig tröppu ofar. „Það er ekkert sjálfgefið. Það tókst með því að þær sem ruddu brautina héldu nógu lengi áfram svo keflið færir hægt og rólega á milli leikmanna. Síðan hefur KSÍ sett mun meiri pening í liðið. Við erum að fá mun fleiri leiki en áður og annað í þeim dúr,“ segir landsliðsfyrirliðinn og bætir við að það sé líka lykilafríði að liðið sé með góða þjálfara.

„Við erum með heimsklassaþjálfarateymi. Þeir gætu verið að þjálfa hvaða karlaði á Íslandi sem er en KSÍ gerir greinilega það vel við þá að þeir velji frekar að þjálfa landsliðið. Svo held ég að þeir hafi mjög gaman af því líka. Það skiptir máli að landsliðsþjálfarastaða sé ekki aukastarf. Svona staða á að vera aðalstarf og þar hefur KSÍ gert mjög vel.“

Eins og áður segir er Margrét

Lára búin að vera lengi í eldlinunni. Meiðsli hafa plagað hana mikið síðustu ár og því er eðlilegt að spyrja hvort EM næsta sumar verði hennar svanasöngur með landsliðinu, að því gefnu að liðið komist þangað.

Í basli í tæpan áratug

„Auðvitað læðast að manni hugsanir um það. Sérstaklega þar sem ég hef verið meiðslapési. Ég hef verið í bölvuðu basli í átta eða níu ár. Það er farið að taka sinn toll af mér. Ef ég væri með hinn fullkomna líkama þá væri ég til í að spila fyrir landsliðið þar til ég verð fertug. Ég er aftur á móti á þeim stað að ég tek bara eitt ár í einu og vil ekki vera með neinar yfirlýsingar. EM á næsta ári gæti orðið það stærsta sem ég hef gert á ferlinum og ég er 120 prósent til í það verkefni.“ henry@frettabladid.is

Nýjast

Pepsi-deild karla 2016

Víkingur Ó - Víkingur R 1-1

1-0 Kenan Turudija (3.), 1-1 Alex Freyr Hilmarsson (29.).

Ólafsvíkingar fengu afar dýrmætt stig í fallbaráttunni og eru nú þremur stigum frá fallsæti.

ÍA - KR 0-1

0-1 Morten Beck Andersen (61.).

Annar sigur KR í röð sem getur nú veitt Val samkeppni um fjórða sæti deildarinnar.

Fylkir - FH 2-3

1-0 Ragnar Bragi Sveinsson (18.), 1-1 Kassim Doumbia (23.), 2-1 Albert Brynjar Ingason (45.), 2-2 Kristján Flóki Finnbogason (59.), 2-3 Davíð Þór Viðarsson (73.).

FH lenti tvisvar undir en tók með sigri enn eitt skrefið að öðrum Íslandsmeistarattitlinum í röð.

Fjölnir - Þróttur 2-0

1-0 Ingimundur Niels Óskarsson (25.), 2-0 Þórir Guðjónsson (73.).

Annar sigur Fjölnis í röð sem gefur ekkert eftir í baráttunni um Evrópu-deildarsæti.

Valur - Breiðablik 0-3

0-1 Árni Vilhjálmsson (37.), 0-2 Gísli Eyjólfsson (52.), 0-3 Árni Vilhjálmsson (66.).

Friskir Blikar stöðvuðu Valsmenn sem misstu Rasmus Christiansen af velli með rautt í stöðunni 1-0.

Efri		Neðri	
FH	41	Stjarnan	27
Fjölnir	34	Víkingur R	25
Breiðablik	34	Víkingur Ó	20
Valur	31	ÍBV	18
KR	29	Fylkir	17
ÍA	28	Þróttur	12

Olísdeild karla 2016-17

Fram - ÍBV	26-26
FH - Stjarnan	23-23
Akureyri - Grótta	20-21
Haukar - Afturelding	30-31

Evrópudeild UEFA 2016-17

Feyenoord	1-0 Man. United
1-0 Tonny Vilhena (79.).	
Zoroya	1-1 Fenerbahce
APOEL Nic.	2-1 Astana
Young Boys	0-1 Olympiacos
Anderlecht	3-1 Qabala
Mainz	1-1 Saint-Etienne
AZ Alkmaar	1-1 Dundalk
Maccabi Tel A.	3-4 Zenit
Viðar Örn Kjartansson skoraði annað mark Maccabi Tel Aviv sem komst 3-0 yfir.	
Astra Giurgiu	2-3 Austria Vín
Viktoria Plzen	1-1 Roma
Rapid Vín	3-2 Genk
Arnór Ingvi Traustason var í byrjunarliði Rapid Vín og spilaði í 79 mínútur.	
Sassuolo	3-0 Athletic Bilbao
Panathinaikos	1-2 Ajax
Standard L.	1-1 Celta Vigo
Braga	1-1 Gent
Konyaspor	0-1 S. Donetsk
Nice	0-1 Schalke
Salzburg	0-1 Krasnodar
Qarabag	2-2 Sloven Liberc
PAOK Th.	0-0 Fiorentina
Inter	0-2 Hapoel B. S.
Southampton	3-0 Sparta Prag
Charlie Austin 2, Jay Rodriguez 1.	
Osmanlispor	2-0 Steaua Búkar.
Villarreal	2-1 FC Zürich

Í dag

16.35 ÍBV - Stjarnan Sport
18.40 Chelsea - Liverpool Sport

18.45 Ísland - Slóvenía Laugard.v.
19.30 Valur - Selfoss Valshöllin

Lífssíttill

JAPANSKT TEHÚS Í GRANDAKAFFI

Svissneska listakonan, grafíski hönnuðurinn og kökulistakonan **Sara Hochuli** opnar te- og kaffihús undir japönskum áhrifum í húsnæði Grandakaffis í byrjun október í samstarfi við unnusta sinn. >>

MYND/ MANUEL VARGAS LÉPIZ

HAUSTYFIRHAFNIR

Skoðið Laxdal.is

**BERNHARD
LAXDAL**
Laugavegi 63 • S: 551 4422

Vertu vinur á Facebook

Sólveig Gísladóttir

solveig@365.is

» Sara er í óða önn að mála fallegt myndir utan á gamla Grandakaffi þegar blaðamann ber að garði. Hún á svo undarlega vel heima á þessum stað, með blátt og bleikt hárið sem bylgjast í gólunni frá höfninni. Hún býður mér að ganga í bæinn. Framkvæmdir eru í fullum gangi enda stutt í opnunina og ýmislegt ógert.

Hin ídillfagra japanska manga-stúlka Kumiko er alltumlykjandi á einum veggnum, listaverk eftir Söru sjálfa, líkt og flest annað innanstokks.

Við setjumst í garðskálann þar sem vinkona Söru er að mála gömul og falleg húsgögn í skemmtilegum litum. „Förstu í Góða hirðinn til að finna húsgögn?“ spyr ég, en hún segir öll húsgögnin komin frá Póllandi. „Tengdababbi er frá Póllandi og mikill áhugamaður um antík. Hann fór að versla fyrir okkur,“ segir hún og brosir.

LITRÍK HÁRKOLLUGERÐ

Sara er fædd og uppalin í Zürich. Hún lauk grunnnámi í listaskóla og eftir að hafa lært grafíska hönnun starfaði hún hjá stóru auglýsingafyrirtæki, eða allt þar til öllu teyminu var sagt upp. „Þá hugsaði ég með mér, að þetta hefði nú alls ekki verið skemmtileg vinna og nú væri tækifærið til að vera minn eigin herra,“ segir Sara sem stofnaði í kjölfarið hárkollugerð með litríkum og skemmtilegum hárkollum og fylgihlutum, en hár hefur alltaf verið Söru hugleikið.

Hárikollugerðina átti hún frá 2004 til 2012 þegar hún seldi hana til að einbeita sér að rekstri kaffihússins Miyuko.

HUGMYND VAKNAR

„Þegar ég var lítil langaði mig að verða þrennt, listamaður, hárgreiðslukona og bakari,“ segir Sara og má segja að líf hennar hafi spunnist í kringum þessa þrjá drauma og sameinað þá. Bökunaráhuginn hefur fylgt

Sara hefur að stórum hluta séð um endurbæturnar á húsnæðinu með góðri hjálp frá unnastanum, föður sínum og tengdaföður. MYND/HANNA

henni lengi. „Ég ákvað meira að segja einu sinni að fá að gerast lærlingur í bakaríi, hringdi og fékk stöðuna. En þegar mér var sagt að ég mætti mæta klukkan þrjú um nóttina, hætti ég við. Ég var bara of löt fyrir þennan starfsvettvang,“ segir hún og skellir upp úr. Í staðinn hefur hún haft kökugerðina að áhugamáli, hefur sótt námskeið og prófað sig áfram en hún lítur á kökugerðina sem eina tegund af listformi svipað og hárikollugerðin var áður.

Sara var óþrestandi við að baka og gefa fólki listilega súkkulaðigjöfninga í afmælis- og jólagjafir. „Eitt sinn sagði einn vinur minn við mig að ég ætti ekki að vera að gefa þessar kökur, ég ætti að selja þær. Svo vorum við Dominik, unnusti minn, að ræða þessa hluti einn daginn og þá viðurkennir hann að það hafi verið æskudraumur hans að opna kaffihús. Þar með vaknaði hugmynd sem festist í hausnum á okkur þangað til við ákváðum að dýfa okkur í djúpu laugina.“ Úr varð kaffi- og tehusið Miyuko sem þau opnuðu í Zürich í mars 2012.

„Áhuginn á manga vaknaði þegar ég var í listaskóla. Ég heillaðist af stílnum, litunum, fötunum og hárinu. Þegar ég kom til Japan í fyrsta sinn 2001 var það mikið kúlúrshjúk en smám saman varð ég fyrir miklum innblæstri, fyrst frá japanskri götutísku en síðar frá síðunum, matnum og tehefðinni.“

Það var því ljóst frá byrjun að kaffihúsið yrði undir japönskum áhrifum og Söru þótti nærtækast að nefna það eftir einum af þeim manga-karakterum sem hún hafði skapað fyrir fylgihlutahönnun sína. „Ein af mínum uppáhaldspersónum var Miyuko og ég vildi hafa hana í forgrunni.“

ÓVÆNTAR MÓTTÖKUR

Viðtöknar voru mun betri en nokkur þorði að vona. „Við fengum umfjöllun bæði í blöðum og sjónvarpi og þá sprakk allt. Við unnum dag og nótt og það var samt aldrei til nóg af kökum, þær hurfu bara um leið og við opnuðum,“ segir Sara og hlær að minningunni. „Við opnuðum um miðjan mars og fyrsti frídagurinn minn var í september.“

EINLÆGUR ÍSLANDSÁHUGI

Hugmyndin um að opna kaffihús á Íslandi hafði lengi fylgt Söru en þau Dominik komu hingað til lands 2009 og svo 2010 á Iceland Airwaves. „Við veltum því raunverulega fyrir okkur að það væri gaman að

Manga-stúlkan Kumiko setur sterkan svip á tehusið enda heitir það eftir henni.

MYND/HANNA

Kökurnar sem Sara býr til eru sannkölluð listaverk og í sama stíl og hönnuðurinn sjálfur, litríkar og skemmtilegar. MYND/MANUEL VARGAS LÉPIZ

opna kaffihúsið hér í staðinn fyrir í Sviss en það strandaði að stórum hluta á því að hér var ekki til nógu gott súkkulaði,“ segir Sara.

Það sótti Ísland aftur heim fyrir einu og hálfri ári, og þá um vetur. „Þá hittum við strákana í Omnom og náðum vel saman. Þegar við Dominik fórum út að borða á Dilli um kvöldið spurði hann mig af hverju ég hefði alltaf viljað opna í Reykjavík. Ég svaraði því að hér væru enn allir möguleikar galopnir og fólk væri áhugasamt um nýjungar. En að hér væri ekki nógu gott súkkulaði. Þá sló þögn á alla við borðið enda föttuðum við að það hefði breyst með tilkomu Omnom,“ lýsir Sara sem kom varla dúr á auga í viku. „Þá hringdi ég í Kjartan hjá Omnom og bar undir hann hugmyndina og þá varð ekki aftur snúið.“

BROKKGENG BYRJUN

Sara keypti hús við Þórsgötu og var komin vel á veg með skipulagningu þegar henni var tilkynnt að hún fengi ekki leyfi til kaffihúsareksturs þar sem húsið væri í íbúðargötu. „Þá velti ég því örstutt fyrir mér að hætta við en ég er svo þrjúsk að það kom ekki til greina. Ég fékk líka góðan stuðning og pepp frá fólkinu hér sem stappaði í mig stálinu. Svo örfáum mánuðum síðar var búið að redda þessu.“

Húsnæði Grandakaffis hafði verið til sölu í nokkra mánuði þegar Óskar hjá Omnom benti Söru á það. „Ég var efins þegar ég sá það fyrst en við nánari athugun leist mér rosa vel á, enda húsnæðið mun stærra en við Þórsgötuna. Þá gátum við hér verið með vinnuveitingaleyfi og þurftum ekki að velta fyrir okkur lokunartíma eða því að trufla nágrannana.“

Grandakaffi er alls ólíkt því sem það var áður enda búið að rífa niður og endurbyggja flest innanstokks. „Við höfum unnið mikið við þetta sjálf en fengið hjálp frá feðrum okkar,“ segir Sara og segir bæði erfitt og gefandi að vinna svo náði með fjölskyldunni. „Það leist ekkert á að fara til Íslands enda meira

fyrir heitu löndin. En nú hef ég náð að smita hann af þessari Íslandsást sem ég er haldin og veit ekki hvernig er til komin. Ég bara kem hingað og finnst eins og ég sé komin heim.“

Sara og Dominik búa enn í Zürich en eru með íbúð hér. „Við munum búa hér hluta ársins, Dominik sér að mestu um Miyuko í Sviss og ég sé um reksturinn hér á Íslandi með góðri aðstoð þess starfsfólks sem ég hef ráðið.“

KUMIKO MEÐ KOLKRABBA

Kaffihúsið fær heitið Kumiko en það er manga-karakter sem Sara hefur hannað. „Ég vildi að kaffihúsið yrði svipað því og það er í Zürich en alls ekki eins. Bæði væri það leiðinlegt auk þess sem umhverfið hér er allt annað. Kumiko fannst mér eiga vel við hér úti á Granda enda á hún lítinn gælukolkrabba,“ segir hún og brosir.

En hvað verður boðið upp á? „Meginþemað er te og verðum við aðallega með japanskt te en einnig frá Kína og fleiri löndum. Þá verðum við í samstarfi við Reykjavík Roasters með kaffið. Kökurnar verða þær sömu og í Miyuko en við breytum úrvalinu þrisvar á ári,“ segir Sara sem leggur mikla áherslu á að kökurnar líti vel út, séu litríkar og einstakar. „En þær eiga líka að smakkast í það minnsta jafn vel og þær líta út. Við munum einnig bjóða upp á morgunmat og kynnum eigin túlkun á síðdegistei.“

FRAMTÍÐIN ÓRÁÐIN

En ætla þau að opna tehus í fleiri löndum? „Þegar maður er í miðjum klíðum að ljúka undirbúningi að opnun þá hugsar maður með sér, aldrei, aldrei aftur. En hver veit hvað gerist í framtíðinni. Það eru þó ekki margir staðir sem eiga sér stað í hjarta mér eins og Ísland. Ég er til dæmis ekki til í að opna staði í Dubai bara af því gróðinn yrði góður. Þegar öllu er á botninn hvolft þá vil ég vera sú sem hannar allt og er í hringiðunni. Ég vil ekki enda í því að vera á skrifstofu að svara tölvupósti og símtölum.“

HALTU ÞÉR HEITRI
BLUE HOUR

BASLER

Parisartizkan
SKIPHOLT 29B

Childs Farm kynnis Childs Farm er margverðlaunuð bresk hreinlætislína fyrir börn sem kom á markað árið 2012 og hefur verið fánleg á Íslandi frá því í byrjun árs. Í henni eru nær eingöngu náttúruleg innihaldsefni og kjarnaolíur. Vörurnar eru einstaklega mildar, ilma vel og fara vel með húð og hár ungbarna og krakka. Þær henta börnum með viðkvæma húð og þeim sem hætta til að fá exem en líka öllum öðrum, ungum sem öldnum.

NÁTTÚRULEG BARNALÍNA Í ÖRUM VEXTI

Joanna Jensen, bóndi í Hampshire á Englandi, á heiðurinn að Childs Farm. „Ég hafði lengi leitað að vönduðum og hreinum barnavörum fyrir dætur mínar tvær sem báðar eru með viðkvæma húð og fingert hár og fannst fátt leiðinlegra en að láta þvo sér,“ segir Joanna sem var stödd hér á landi um síðustu helgi til að kynna nýja Childs Farm ungbarnalínu fyrir íslenskum neytendum á „My Baby“ sýningunni sem haldin var í Hörpu.

Joanna fann á sínum tíma ekkert sem hentaði dætrum hennar og ákvað því að taka til sinna ráða. Fjölskyldan á hestabúgarð í Hampshire og hafði löngum búið til eigin lyf og smyrsl fyrir skepnurnar. Hún ákvað að nýta þá þekkingu til að þróa sjampó úr náttúrulegum efnum og bæta eftirlætis ilmólunum sínum við. Eftir að hafa gengið á milli framleiðenda sem reyndu að telja henni hughvarf varðandi það að nota nær eingöngu náttúruleg efni hóf hún samstarf við Medichem sem gekk að kröfum hennar.

„Þó að ég komi úr banka-geiranum hef ég alltaf haft mikinn áhuga á náttúrulegum efnum og vildi búa til náttúrulegt sjampó sem væri engu að síður með góðri lykt. Þá skildi ég ekki af hverju ekki voru til jafn aðlaðandi húð- og hárvörur fyrir börn og fullorðna. Einnhvern tíma þegar ég var stödd á hótélherbergi sem var búið alls kyns litríkum og aðlaðandi húð- og hárvörum fyrir fullorðna fór ég að hugsa um það af hverju voru fyrir börn væru yfirleitt í hvítum umbúðum eins og um væri að ræða meðal, ef frá eru taldar Disney-vör-

urnar sem því miður eru uppfullar af kemískum efnum. Ég hugsaði með mér að dætur mínar myndu frekar fallast á að láta þvo sér ef það væru skemmtilegar myndir á brúsum. Fyrirverandi eiginmaður minn sagði mér þá að láta slag standa og sameina þessar hugmyndir í eitt. Að búa til aðlaðandi umbúðir utan um náttúrulegar og heilnæmar vörur með góðri lykt,“ segir Joanna.

Hún segir einhverra hluta vegna algengt að nota lavenderolíu í barnavörur en hún er mjög sterk og ertandi fyrir húðina. „Þá hefur kamilla verið mikið notuð en hún lyktar að mínu mati hálfleiðinlega,“ segir Joanna sem notaði

Ungbarnalínan er nýjasta viðbótin.

jarðarberja- og myntuolíu í fyrsta sjampóinu sem sló í gegn.

Leiðin var þó ekki alltaf greidd og á öðru ári var fyrirtækið við það að fara í þrot enda gríðarlega kostnaðarsamt að gera klínískar prófanir. „Við höfðum ekki mikið á milli handanna í upphafi en það borgaði sig svo sannarlega enda mikilvægt að geta haft vissu fyrir því að vör-

Joanna hafði það að leiðarljósi að búa til aðlaðandi umbúðir utan um náttúrulegar og heilnæmar vörur með góðri lykt. MYND/ANTON BRINK

urnar séu í lagi. Það er það sem foreldrar vilja. Nú getum við fullyrt að vörurnar ýti undir hamingjusama húð. Þær eru 98 prósent náttúrulegar, eru húðlæknisfræðilega prófaðar og samþykktar af barnalæknum. Í þeim eru engin paraben, ekkert SLES, engar steinefnaolíur eða tilbúin litarefni,“ segir Joanna. Hún hefur í kjölfarið hlotið mörg þekkt og viðurkennd verðlaun og hefur verið fjallað um velgengi hennar og Childs Farm í öllum helstu blöðum og tímaritum Bretlands.

Gríðarlegur vöxtur

Greinilegt er að eftirspurn eftir vörum á borð við Childs Farm var fyrir hendi því nú aðeins fjórum árum eftir að þær komu á markað eru þær í öðru sæti yfir mest seldu húð- og hárvörurnar fyrir börn í Bretlandi á eftir Johnson & Johnson.

Í nýlegri klínískri rannsókn kom fram að 100 prósent foreldra barna á aldrinum 3-18 mánaða með læknisfræðilega greint exem sögðu ungbarnalínuna í Childs Farm ekki hafa valdið ertingu á húð barna þeirra og sögðust þeir mæla með vörunum við aðra foreldra sem ættu börn með exem eða viðkvæma húð. Foreldrar 99% barna sem prófuðu voru með krakkalínunni sögðu vöruna ekki hafa valdið ertingu, og að þeir

„Mér finnst dásamlegt að hitta og ræða við foreldra. Það gefur mér mikið að heyra hvað þeir hafa að segja. Þá held ég að það skipti máli fyrir þá að sjá að það er manneskja á bak við framleiðsluna.“

Joanna Jensen

um helgina og svaraði spurningum neytenda. „Mér finnst dásamlegt að hitta og ræða við foreldra. Það gefur mér mikið að heyra hvað þeir hafa að segja. Þá held ég að það skipti máli fyrir þá að sjá að það er manneskja á bak við framleiðsluna.“

Ísland er á meðal fyrstu landa utan Bretlands sem setur Childs Farm vörurnar á markað. „Mér var ráðlagt að byrja á að koma mér vel fyrir á mínum heimamarkaði áður en ég færi í frekari útrás. Hins vegar sýndu aðilar frá Íslandi, Írlandi, Kýpur og Póllandi mikinn áhuga auk þess sem ég er í viðræðum við aðila í Kanada og Ástralíu. Við erum því aðeins farin að fikra okkur af stað á erlendum mörkuðum en viljum vanda okkur. Þóra Gunnur Ísaksen hjá Cu2 hefur verið einstaklega áhugasöm og vandað vel til verka og mér skilst að íslenskir neytendur séu meðvitadír um hreinar vörur, enda hefur salan farið vel af stað.“

Aðspurð segir Joanna vörubróunina halda áfram. „Næst eru það lyktarlaugar blautþurrkur fyrir nýbura og blautþurrkur fyrir krakka með tea treeolíu. Sömu leiðis sjampó fyrir sérstaklega viðkvæman hársvörð. Þá erum við að stækka sumar umbúðir og bæta við pumpum svo eitthvað sé nefnt.“

myndu mæla með henni við aðra foreldra.

Innblástur í teiknimynd

Teikningarnar á umbúðunum, sem eru eftir Emmu McCall, eru allar innblásnar af dætrum Joanne og dýrunum á bænum hennar. „Ég lagði mikið upp úr því að karakterarnir á umbúðunum væru byggðir á raunveruleikanum og að börn gætu tengt við þá,“ segir Joanna. Hún fékk síðan óvænt símtal frá fjölmiðla- og afþreyingarrísanum Time Warner sem vildi gera teiknimynd byggða á teikningunum. Breski teiknimyndaframleiðandinn Karrot Entertainment, sem framleiðir hinar vinsælu Sarah & Duck teiknimyndir, tók verkið að sér og hafa Childs Farm teiknimyndirnar verið sýndar á sjónvarpsstöðinni Cartoonito í Bretlandi síðan 2014.

Childs Farm framleiðir húð- og hárvörur af ýmsum toga og sömu leiðis sólarlínu fyrir börn. Nýlega kom svo á markað ný lína sem er sérstaklega fyrir viðkvæma húð ungbarna. Joanna stóð vaktina í bás Cu2, sem flytur vörurnar inn,

Childs Farm vörurnar fást á eftirtöldum sölustöðum: Apótekum um allt land, Fjarðarkaupum og stærri verslunum Hagkaups og Krónunnar.

Nýja ungbarnalínan er hins vegar svo ný að hún fæst aðeins í Lyfju Lág- múla, Nýbýlavegi, Smáralind og Smáratorgi, Lyfjum og heilsu Kringlunni, Austurvegi og JL húsinu, Apótekanum Domus Medica og Mosfellsbæ, auk þess á Heimkaup.is í augnablikinu.

Smáralind – Kringlan – Glerártorg
Fylgstu með á Facebook Lindex Iceland
#lindexiceland

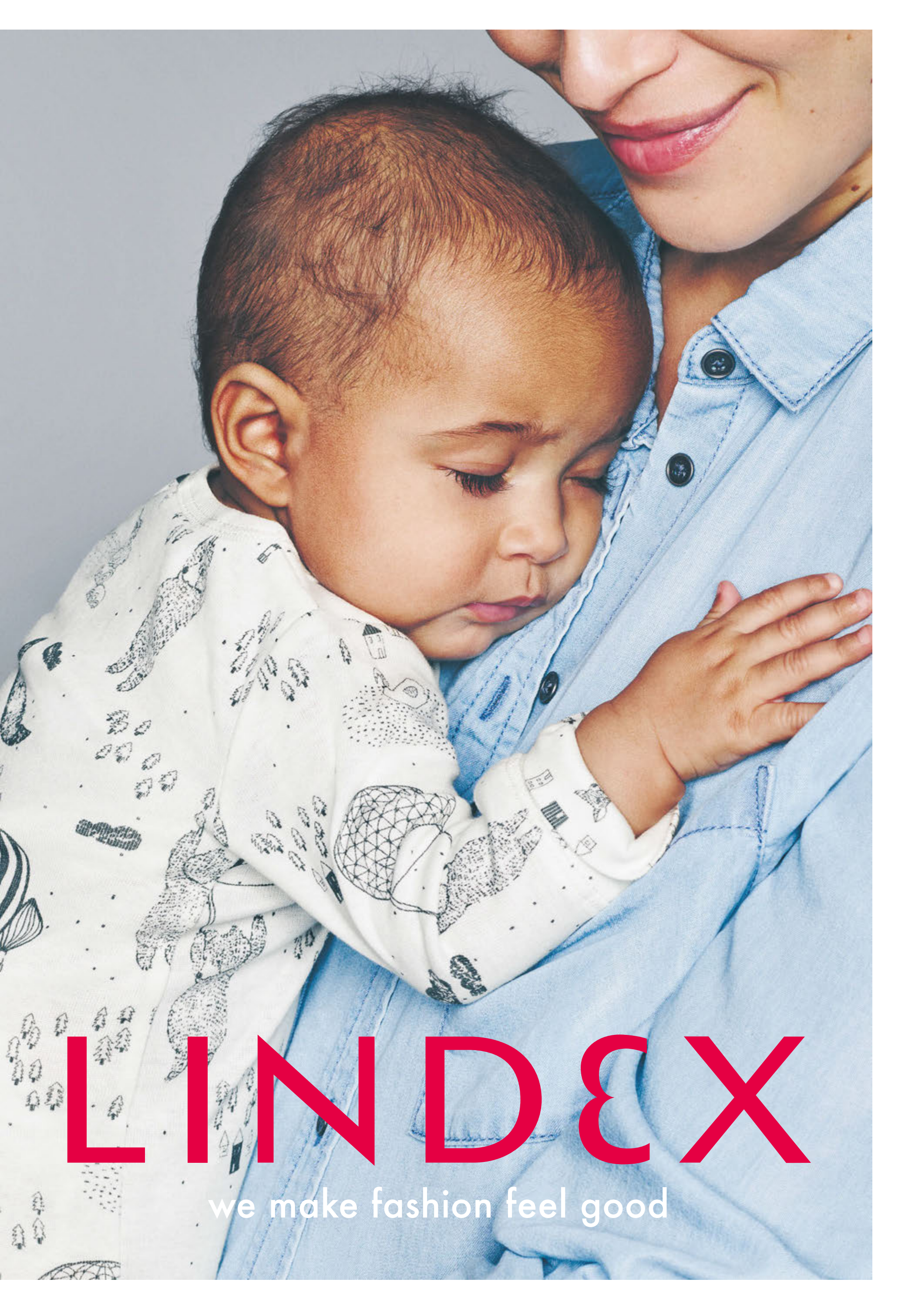
*Give your baby the best start possible
with our sustainable choice*

Samfella + buxur,

2995,-

Gildir aðeins af völdum vörum úr
Newborn línunni. Þetta tilboð gildir einu sinni og ekki
hægt að nota með öðrum tilboðum eða afslætti.

LINDEX

we make fashion feel good

KÍLÓIN HRUNDU AF CAROLU EFTIR MAGAMINNKUNARAÐGERÐ

Carola Köhler var farin að finna fyrir verkjum í hnjám og fleiri heilsubrestum þegar hún ákvað að gera eitthvað í sínum málum. Hún var allt of þung og það var farið að há henni í daglegu lífi auk þess sem hún átti á hættu að fá sykursýki. Hún setti sig í samband við Auðun Sigurðsson lækni sem framkvæmdi aðgerð sem nefnist sleeve gastrectomy eða magaermi.

Elin Albertsdóttir
elin@365.is

Auðunn starfaði sem læknir í Birmingham á Englandi árið 2013 og þangað fór Carola í aðgerðina. „Ég var komin á þann stað að gera eitthvað róttækt í mínum málum. Ég var búin að reyna alla kúra margsinnis án árangurs. Mér tekst yfirleitt allt sem ég ákveð að gera en fíknina réð ég ekki við. Það er nokkur aðdragandi að sjálfri aðgerðinni. Fyrst þurfti ég að létta mig aðeins til að sýna fram á að mér væri alvara með að leggja þetta á mig. Stór hluti magans, 75-80 prósent, er skorinn burt og maður getur ekki borðað eins og áður. Ég var á fljótandi fæði í sex vikur eftir aðgerðina. Síðan mátti ég borða maukaðan mat, líkt og barnamat,“ útskýrir Carola en þess má geta að magaermi þykir mjög árangursrík aðferð til að hjálpa fólki að léttast.

MIKIÐ HÁRLOS

„Eftir aðgerðina hvarf hungur-

tilfinningin,“ segir Carola. „Ég finn aldrei fyrir hungri núna. Þegar maður losnar við þessa endalaus hungurtilfinningu þá opnast fyrir manni nýr heimur. Ég má borða allt í dag en ég vel að gera það ekki. Þannig breytist mataræðið við aðgerðina því maður tímur ekki að fylla magaplássið með einhverri óhollustu. Ég þarf svo lítið til að verða södd,“ segir hún.

Carola segir að aukaverkanir eftir aðgerðina hafi verið mikið hárlas. „Ég ræddi það við lækniinn sem sagði mér að hafa ekki áhyggjur. Líkaminn fær visst sjokk eftir að hluti magans er skorinn burtu en svo aðlagast hann því og hárlas hætta. Það voru samt liðin sjö mánuðir frá aðgerð þar til hárlas hættaði. Það var virkilega óþægilegt að vera með fulla lúku af hárum í sturtu. Ég reyndi allar töfra-lausnir sem auglýstar voru en þær björguðu engu. Þetta var tímabil sem gekk yfir sem betur fer,“ segir Carola sem segist ekki sjá eftir því eitt augnablik að hafa farið í aðgerðina. „Ég öð-

Carola segist ekki sjá eftir því að hafa lagt á sig magaminnkunaraðgerðina. Hún hafi breytt lífi hennar til góðs. MYND/GVA

aðist nýtt líf,“ segir hún. „Mér er sagt að þessi aðgerð sé mun minna inngríp í líkamann en hjáveituaðgerð sem er vel þekkt hér á landi,“ segir hún.

„Auðunn gerir þessa aðgerð hér heima núna svo fólk þarf ekki að fara til Bretlands. Hins vegar er aðgerðin ekki niðurgreidd eins og hjáveituaðgerð. Það þykir mér afar undarlegt. Ég þurfti að borga rúma milljón fyrir aðgerðina auk flugs og hótels. Aðgerðin gekk mjög vel og ég fann nánast ekkert fyrir henni á eftir. Hins vegar hrundu af mér kílóin í orðsins fyllstu merkingu. Þegar ég kom heim viku eftir aðgerð hafði ég þegar misst nú kíló. Í dag er ég búin að missa sem svarar þyngd einnar unglingsstúlku.“

UMFRAMHÚÐIN FJARLÆGÐ

Þegar kílóin fjúka af fólki situr umframhúð eftir á líkamanum. Carola ákvað að ráðast gegn því og leitaði til Óttos Guðjónssonar lýtalæknis. Hún hefur þegar farið í tvær aðgerðir og á þá þriðju eftir. „Líkamsrækt gerir ekkert fyrir teygða húð svo það var ekkert annað í stöðunni en að skera hana burt,“ segir Carola sem hefur heldur betur breyst í útliti. „Ég var svolítið smeyk fyrir fyrstu aðgerðina sem var framkvæmd á sjúkrahúsinu á Akranesi en það var óþarfi. Það er svo ótrúlega fært fólk sem

Ég átti orðið erfitt með gang, komast upp tröppur og venjulegar athafnir. Ég fann til hér og þar og alls staðar í líkamanum. Ég var með of háan blóðþrýsting sem er finn í dag.

Carola Köhler

þarna starfar,“ segir Carola en margir þekkja hana ekki lengur á götu eftir breytingarnar.

Carola segir að magaaðgerðin hafi gefið henni nýtt og betra líf. „Ég átti orðið erfitt með gang, komast upp tröppur og venjulegar athafnir. Ég fann til hér og þar og alls staðar í líkamanum. Ég var með of háan blóðþrýsting sem er finn í dag. Núna labba ég mikið, fer út með hundinn minn og ég er farin að hlaupa. Útiveran gefur mér ótrúlega mikið en því hefði ég ekki trúað fyrir nokkrum árum. Þetta er algjörlega ný tilfinning. Ég er nýbúin að eignast reiðhjól en ég hafði ekki hjól að síðan ég var barn,“ segir hún.

FITUFORDÓMAR ALGENGIR

Carola var landsþekkt eftir síma-hrekki í hinum vinsælu þáttum Tveir með öllu á Bylgjunni á tíunda áratugnum. Hún starfar sem tannsmíður en auk þess hefur hún verið fararstjóri hjá

Icelandair í Glasgow og Birmingham. „Það hefur sjaldan verið betra að versla í Englandi en nú,“ segir hún kankvís. Eiginmaður Carolu er Jón Viðar Guðjónsson en þau eiga þrjú börn, tengdabörn og tvö barnabörn. Hún segist hafa fengið ómældan og góðan stuðning frá fjölskyldunni.

Þegar Carola er spurð hvort hún hafi fundið fyrir fordómum, svarar hún því játandi. „Ég hafði gott sjálfstraust og held að ég hafi ekki orðið fyrir jafn miklum fordómum og margir aðrir. Sjálfsöruggi hjálpar alltaf. Hins vegar veit ég vel að það eru töluverðir fitufordómar í þjóðfélaginu. Mig langar oft til að segja fólki með matarfíkn sem stríðir við ofþyngd að skoða þennan möguleika. Samt tók það mig langan tíma að tala um þetta. Ég fæ oft spurningar um hvernig ég hafi farið að því að grenna mig, nú er ég tilbúin að mæla heilshugar með þessari aðgerð.“

Fiskeldi

16. september 2016

KYNNINGARBLAÐ Akvaplan-nivo | Vaki | Arnarlax | Eldislausnir | Fjarðanet

OKKAR HÆFNI – ÞINN HAGUR

Egersund Net er hluti af Egersund Group, sem stofnað var árið 1952. Upp úr 1970 hóf Egersund Net eigin netaframleiðslu og varð sjálfstætt félag árið 1996. Allar götur síðan hefur Egersund Net skapað sér orðspor sem leiðandi fyrirtæki í Evrópu í framleiðslu og þjónustu á búnaði til fiskeldis.

Spennandi tímar fram undan

Á sunnanverðum Vestfjörðum hafa orðið miklar breytingar á atvinnulífi og samfélaginu í kjölfar uppbyggingar sjókvíaeldis. Störfum fjölgar í samfélaginu og fleiri afleidd störf verða til um leið. Bæjarstjóri Vesturbyggðar segir jákvæða tíma fram undan með tilheyrandi íbúafjölgun.

Starri Freyr Jónsson
starri@365.is

Atvinnulífið á sunnanverðum Vestfjörðum hefur breyst mikið í kjölfar uppbyggingar sjókvíaeldis á undanföllum árum að sögn Ásthildar Sturludóttur, bæjarstjóra Vesturbyggðar. Hún segir spennandi tíma fram undan fyrir uppbyggingu laxeldis á svæðinu og er sannfærð um að eldið muni halda áfram að hafa jákvæð áhrif á samfélagið eins og það hefur gert undanfarin ár.

Lengi vel voru tvö fyrirtæki í sjókvíaelði á svæðinu, Fjarðalax og Arnarlax, en í sumar sameinuðust þau undir nafni Arnarlax. „Auk þess er Dýrfiskur með seiðaeldisstöð í botni Tálknafjarðar og Arnarlax er með seiðaeldisstöð á Gileyri í Tálknafirði. Svo má nefna smærri fyrirtæki í eldi á landi á svæðinu, s.s. Tungusilung í Tálknafirði og Eldisvör á Barðaströnd. Þá eru einnig nokkur þjónustufyrirtæki komin við laxeldið. Ég myndi áætla að það væru ríflega hundrad starfsmenn sem vinna hjá fiskeldisfyrirtækjunum og fyrirtækjum sem tengjast þeim með beinum hætti.“

Íbúum fjölgar hratt

Uppbygging sjókvíaeldis hefur ekki bara fjölgað störfum hjá eldisfyrirtækjunum sjálfum heldur skapað fjölda afleiddra starfa á svæðinu. „Það er mikið að gera hjá verktakafyrirtækjunum á svæðinu sem þjónusta laxeldið með ýmsum hætti og eru flest öll fyrirtækin að leita eftir fleira starfsfólki. Hér fjölgar íbúum sem um leið kallar á meiri þjónustu á vegum sveitarfélagsins. Börnum hefur t.d. fjölgað í skólunum sem kallar á fleira starfsfólk og við erum sannarlega að ganga í gegnum umtalsverða vaxtarverki í samfélaginu. Eins finnum við að fleiri nýir íbúar kalla á frekari og betri þjónustu í samfélaginu sem er vel. Við eigum að vera metnaðargjörn og kröfuhörð á gott samfélag.“

Og það eru spennandi tímar fram undan fyrir uppbyggingu laxeldis á sunnanverðum Vestfjörðum og um leið fyrir samfélagið í heild sinni segir Ásthildur. „Ef vöxturinn verður eins og hann hefur verið sl. ár verður sprengring í íbúafjölda innan þriggja ára. Íbúum fjölgar um ríflega þrjú prósent á ári sem er yfir landsmeðaltali. Það er frábært hjá samfélagi sem var á hraðri niðurléi fyrir

„Síðastliðin ár hefur margt ungt og vel menntað fólk snúið til baka til heimahaganna. Þau sjá tækifæri í störfum við sitt hæfi,“ segir Ásthildur Sturludóttir, bæjarstjóri Vesturbyggðar. MYND/KRISTINN INGVARSSON

ekki nema um sex árum. Síðan þá hefur íbúum fjölgað um 200 sem er umtalsvert hjá ekki stærra sveitarfélagi en Vesturbyggð.“

Fólk snýr til baka

Þróunin í uppbyggingu laxeldis hefur líka haft jákvæð áhrif á stöðu ungs og menntaðs fólks sem

sér nú fleiri tækifæri til að snúa aftur til heimaslóðanna að sögn Ásthildar. „Síðastliðin ár hefur margt ungt og vel menntað fólk snúið til baka til heimahaganna. Þau sjá tækifæri í störfum við sitt hæfi. Samfélagið hérna er tiltölulega ungt og það er sérstaklega gleðilegt að upplifa hversu margir vilja snúa aftur í gömlu heimahagana og byggja upp framtíð sína hér. Hér eru tækifæri til mikils vaxtar og velmegunar, það er bara að grípa þau.“

Sunnanverðir Vestfirðir eru því að byggjast upp sem nútímalegt og gott fjölskylduvænt samfélag að sögn Ásthildar og ástandið í atvinnumálum er mjög gott. „Það er helst að það vanti góð kvennastörf fyrir menntaðar konur en það eru jú þær sem ráða búsetunni. Það verður okkar stærsta áskorun á næstu árum. Mikill niðurskurður á þjónustu ríkisins og fjármálaþjónustukja á landsbyggðinni hefur orðið til þess að góðum kvennastörfum hefur fækkað. Innviðirnir í blómlegu samfélagi þurfa að vera góðir og það þarf að vera gaman að búa í samfélaginu. Þetta allt er mögulegt með sístækkandi samfélagi og ábyrgum fyrirtækjum sem eru tilbúin til að leggja sitt af mörkum til samfélagsins.“

Salt - Umbúðir - Íbætiefni

Trétunnur

Plasttunnur

Saltfiskkassar

Fötur

Saltfiskgámar

Arkir

Afak filmur

Pækilblanda

Erythorbate

Karlapokar

Plastpokar

Coex pokar

Kíktu á heimasíðuna
www.saltkaup.is

SALTKAUP

Salt - Umbúðir - Íbætiefni

Saltkaup ehf | Cuxhavengata 1 | 220 Hafnarfjörður | Sími 560 4300 | saltkaup.is

Rannsóknir og þjónusta

Akvaplan-niva á Íslandi býður fiskeldisfyrirtækjum þjónustu sem tengjast rannsóknum, staðarúttektum, útgáfu stöðvaskírteina og umhverfisvöktun.

„Akvaplan-niva AS hefur rekið útibú á Íslandi frá árinu 2001 þar sem áhersla er lögð á rannsóknir tengdar fiskeldi og þjónustu við eldisfyrirtæki í tengslum við ný lög um fiskeldi,“ segir Snorri Gunnarsson, sérfræðingur hjá Akvaplan-niva, en fyrirtækið sem stundar rannsóknir og ráðgjöf er hluti af norsku NIVA-samsteypunni (Norsk Institutt for vannforskning). Höfuðstöðvar fyrirtækisins eru í Tromsø í Noregi en íslenska útibúið er til húsa í Akralind 4, Kópavogi. „Um 110 vísindamenn og ráðgjafar starfa hjá Akvaplan-niva en hjá íslenska útibúinu erum við þrjú sérfræðingar með doktorsgráðu í fiskeldi og lífvísindum,“ upplýsir Snorri.

Rannsóknir og þróunarstarf

Fyrstu árin snerist starfsemi íslenska útibúsins einkum um rannsóknir og þróunarstarf í tengslum við eldi á sjávarfiskum á borð við lúðu, sandhverfu og þorsk. „Einnig höfum við komið að mörgum verkefnum varðandi framleiðslu á bleikju og undir það síðasta hafa rannsóknir í tengslum við eldi og nýtingu hrognkelsa sem aflúsar lax verið stór hluti af starfsemi rannsóknardeildar okkar. Í Noregi hefur hryggjarstykkið í okkar starfsemi undanfarna áratugi snúist um að aðstoða norskan olíu- og fiskeldisíðnað varðandi hvers kyns umhverfis- og vöktunarþjónustu. Þessa reynslu færur við núna til Íslands og bjóðum íslenskum eldisfyrirtækjum þjónustu í tengslum við staðarúttektir, stöðvaskírteini og umhverfisvöktun.“

Asle Gunariussen, starfsmaður Akvanet-niva í Noregi, við sýnatöku á fiskeldisstöð í Norður-Noregi.

Faggild skoðunarstofa

Snorri telur að ný lögjóf um fiskeldi sem tók gildi í desember í fyrra sé til marks um að stjórnvöld og fyrirtæki í eldisgeiranum vilji gera allt sem í þeirra valdi stendur til þess að tryggja öruggan rekstur. „Gerð er krafa um að óháður þriðji aðili geri úttekt á hverju eldissvæði og skilgreini það umhverfisálag sem kvíar og annar eldisbúnaður þurfi að þola. Allt miðar þetta að því að lágmarka hættu á tjóni og að fiskur sleppi úr eldiskvíum,“ útskýrir hann og bendir á að auk áratuga reynslu þessu sviði byggji Akvaplan-niva á þeirri staðreynd að fyrirtækið hefur alþjóðlega vottun sem faggild skoðunarstofa. „Hin nýju fiskeldislög gera kröfu um aðkomu óháðs þriðja aðila sem staðfestir að í vali á

búnaði sé fylgt ströngustu kröfum um styrkleika og er þar vísað til norsks staðals, NS 9415:2009.“

Umhverfisvöktun

Akvaplan-niva býður einnig upp á umhverfisvöktun í samræmi við norska staðalinn NS 9410, svokallaðar B- og C-úttektir. „Þær miða að því að meta áhrif kvíaeldis á botndýrasamfélög og uppsöfnun á seti undir kvíabyrpingum eftir því sem eldin vindur fram. Niðurstöður úr þeim má nýta til þess að meta þörf á mótvægisáðgerðum eins og að hvíla svæði í ákveðinn tíma,“ segir Snorri og telur spennandi tíma fram undan hjá íslenskum fiskeldisframleiðendum. „Við hlökkum til að taka þátt í því að byggja upp iðnað sem byggir á ströngum gæðastöðlum og bestu þekkingu og tækni.“

Leiðandi í hátækniþúnaði fyrir fiskeldi

Fyrirtækið Vaki er leiðandi í þróun og framleiðslu á hátækniþúnaði fyrir fiskeldi. Fyrirtækið framleiðir meðal annars fiskiteljara, stærðarmæla, dælur og flokkara en vörur þess eru seldar um allan heim. Vaki er með yfir 20 starfsmenn í dótturfélögum í Noregi, Chile og Skotlandi og 30 starfsmenn vinna með áherslu á vöruþróun, sölu og þjónustu á Íslandi. Fyrirtækið var stofnað árið 1986 og fagnar því 30 ára afmæli um þessar mundir.

Hermann Kristjánsson, forstjóri Vaka, segir að fyrirtækið hafi byrjað sem lítið sprotafyrirtæki í Háskóla Íslands. „Þetta byrjaði sem verkefni við verkfræðideild HÍ en hefur vaxið upp í að vera fyrirtæki með 50 starfsmenn og starfsemi í fjórum löndum,“ útskýrir Hermann. „Það eru mismunandi áherslur í þessum löndum en höfuðstöðvar eru hér á landi. Öll framleiðsla fyrirtækisins er sömuleiðis hér en við erum með íslenska undirverktaka sem sjá um stærstan hluta framleiðslunnar. Við erum fyrst og fremst útflutningsfyrirtæki, þar sem yfir 90% tekna Vaka koma erlendis frá,“ segir Hermann.

Háþróðar lausnir

Benedikt Hálfðanarson framkvæmdastjóri bætir við að vörur fyrirtækisins snúist um lausnir fyrir fiskeldi. „Helstu vörur okkar eru fiskiteljarar af margvíslegum toga og einnig búnaður sem stærðarmælir fiska í sjókvíum. Við notum bæði myndavéla-tækni, innrautt ljós og myndgreiningarhugbúnað við talningar og stærðarmælingar á bæði smáseidum og stórum slátrufiski við mismunandi aðstæður, við afhendingar, við flokkun og slátrun hvort sem er á seiðastöðvum eða í brunnbatum. Mælirömmum er komið fyrir í eldiskvíum og innrautt ljós er notað til að skanna þá fiska sem synda í gegnum

„Við erum leiðandi á heimsvísu innan þessa geira og með afar sterka samkeppnisstöðu með háþróaða tækni fyrir fiskeldi. Við veitum mjög mikilvægar upplýsingar í framleiðslustýringu fiskeldisfyrirtækja.“

Hermann Kristjánsson

rammana, þannig fást nákvæmar upplýsingar um meðalþunga fiska í kvíunum, stærðardreifingu þeirra, vöxt og fóðurnýtingu svo eitthvað sé nefnt. Þessar upplýsingar skipta afar miklu máli til að ná fram hagkvæmni í hinu iðnvædda eldi sem við höfum stærstan fókus á. Við þjónustum fiskeldisstöðvar um allan heim sem framleiða margar mismunandi tegundir, en langmest af okkar umsvifum er í laxeldi í Noregi, Skotlandi, Chile, Færeyjum og Kanada,“ upplýsir Benedikt. „Við erum svo einnig með flokkara, fiskidælur, fóðurkerfi og ýmislegt fleira sem tilheyrir fiskeldinu.“

Breið vörulína

Hermann bætir við að nær öll laxeldisfyrirtæki í heiminum noti tæki frá Vaka. „Starfsmenn okkar vinna í nánú samstarfi við viðskiptavinum,“ segir hann og bætir við að fyrirtækið hafi farið ört vaxandi á undanföllum árum. „Þetta byrjaði fyrir þrjátíu árum með eina vöru en núna erum við með breiða vörulínu á þessu sviði. Við erum leiðandi á heimsvísu innan þessa geira og með afar sterka samkeppnisstöðu með háþróaða tækni fyrir fiskeldi. Við veitum mjög mikilvægar upplýsingar í framleiðslustýr-

Hermann Kristjánsson og Benedikt Hálfðanarson segja að Vaki sé leiðandi fyrirtæki á sínu sviði í öllum heiminum.

MYND/GVA

ingu fiskeldisfyrirtækja, en tæki frá okkur eru í notkun í meira en sextíu löndum.“

Hermann segir að dótturfyrirtækin séu mjög góð tenging við fiskeldisstöðvar víða um heim. „Í Noregi, Skotlandi og Chile eru stærstu aðilar í fiskeldi í heiminum. Mikill vöxtur hefur orðið í þessari grein og ég get nefnt að fiskeldi er orðið ein stærsta atvinnugreinin í Noregi. Við hér í Vaka sjáum þessa atvinnugrein vaxa ört og þetta er ákaflega spennandi vettvangur að starfa á. Fiskeldi í heiminum mun eflast mikið á næstu árum. Fiskeldi hér á landi hefur sömuleiðis verið að vaxa mikið og verulega jákvæð uppbygging í gangi og fagmannlega að verki staðið.“

Vöxtur og velgengni

Benedikt segir að vöxt Vaka og velgengni undanfarin ár megi að miklu leyti þakka afburðagóðu starfsfólki. „Hjá okkur er afar góð blanda af reynsluboltum sem hafa starfað hjá okkur í meira en tuttugu ár og svo ungu vel menntuðu fólki sem kemur með það nýjasta úr háskólunum. Bakgrunnur starfsfólks okkar er mismunandi, en flestir hafa gráður innan verkfræði, tæknifræði, tölvunarfræði, líffræði eða í viðskiptafræðigreinum svo eitthvað sé nefnt.“

Vaki mun auka vöruúrvalið á næstunni til að þjóna greininni sem best. „Við erum stöðugt að þróa nýjar vörur,“ segir Hermann. „Þá erum við að þróa þessa tækni fyrir aðra markaði. Til dæmis er athyglisvert rækjueldi í Asíu og Ameríku sem við höfum hug á að þjónusta og breikka vöruúrval okkar um leið. Einnig erum við með í þróun tæki til að greina lús á laxi sem mun skipta miklu máli,“ segir hann en sannarlega eru spennandi tímar fram undan hjá fyrirtækinu sem hefur dafnað vel á þeim þrjátíu árum sem það hefur starfað.

BIOMASS DAILY

Nákvæmar tölur tryggja betri árangur

Er fiskurinn eins stór og þú heldur?

Biomass Daily er stærðarmælubúnaður sem gefur réttar upplýsingar um meðalþyngd og stærðardreifingu fisks í eldiskvíum.

1986-2016
30 VAKI

www.vaki.is

Arnarlax hefur ráðist í miklar fjáfestingar í kvíum og festingum og ýmsum búnaði auk vinnubáta, fódurpramma, fjárfestinga í vinnslulínu og öðrum búnaði. Strangar reglur gilda um fiskeldi og segir Víkingur að hjá Arnarlaxi sé lögð mikil áhersla á að farið sé eftir þeim. MYNDR/ARNARLAX

Mikil uppbygging og björt framtíð

Arnarlax er stærsta fiskeldisfyrirtæki landsins og er einn stærsti atvinnuveitandi á Vestfjörðum. Tilkoma fyrirtækisins hefur breytt miklu fyrir íbúa svæðisins og hyggur Arnarlax á opnun starfsstöðva á fleiri stöðum á landinu. Mikil áhersla er lögð á gæðakerfi og vottanir.

Arnarlax hf. er laxeldisfyrirtæki á Bíldudal við Arnarfjörð. Undirbúningur að stofnun fyrirtækisins hófst árið 2007 en þá velti hópur af Bílddælingum því fyrir sér hvað væri hægt að gera fyrir bæ sem væri farið að hnigna mikið. „Við vissum af gömlum Bílddælingi í Noregi, Matthíasi Garðarssyni, sem hafði stundað laxeldi þar í mörg ár. Við höfðum samband við hann enda mikilvægt að fá aðila með mikla reynslu og þekkingu inn í fyrirtækið strax í upphafi. Þá kom í ljós að hann hafði verið í sömu hugleiðingum og í framhaldinu fóru menn að velta fyrir sér og kanna aðstæður til fiskeldis. Þegar þeim rannsóknem var lokið var farið að vinna í leyfismálum og fyrirtækið Arnarlax var stofnað árið 2010. Það tók góðan tíma að fá öll leyfi en þegar við klár-uðum það árið 2012 var farið af stað af fullum krafti í að byggja upp fyrirtækið,“ útskýrir Víkingur Gunnarsson, framkvæmdastjóri Arnarlax. Frumkvöðlar og áhuga-menn lögðu því grunninn að fyrir-

tækinu og inn í það komu öflugir innlendir og erlendir fjárfestar frá Noregi og Danmörku. Í byrjun var Víkingur eini starfsmaður þess en nú þremur árum síðar eru starfs-mennirnir orðnir hundrað og allir í heilsársstörfum. „Við hjá Arnarlaxi höfum því byggt upp öflugt og fjárhagslega sterkt fyrirtæki með getu til áframhaldandi vaxtar.“

Uppbygging eftir ströngustu stöðlum

Arnarlax hefur ráðist í miklar fjáfestingar í kvíum og festingum og ýmsum búnaði auk vinnubáta, fódurpramma, fjárfestinga í vinnslulínu og fleiru. Strangar reglur gilda um fiskeldi og segir Víkingur að hjá Arnarlaxi sé lögð mikil áhersla á að farið sé eftir þeim og framleitt eftir bestu mögulegu ferlum. „Við erum með vottaðar kvíar, höfum skýrt eftirlitsplan og viðbragðsáætlun og strangt gæðakerfi og -eftirlit. Arnarlax er leiðandi fyrirtæki á Íslandi í innleiðingu á öruggustu og bestu mögulegu framleiðslu-

Víkingur Gunnarsson, framkvæmdastjóri Arnarlax. MYND/ANTON BRINK

aðferðum,“ segir hann og bætir við að unnið sé samkvæmt ströngustu stöðlum í eldinu. Sem dæmi um það þá er Arnarlax með tvo gæðastjóra sem fylgja eftir verkferlum á sjó og í landi. „Við erum með stöðuga vöxtun á kvíunum og sem hluta af eftirlitskerfinu þá fáum við sérfræðinga til að yfirfara kvíarnar. Til viðbótar þá hugum við að umhverfisþáttum og hvílum svæði á milli kynslóða,“ útskýrir Víkingur frekar.

Sjá um allt ferlið

„Arnarlax er hefðbundið laxeldisfyrirtæki að því leyti að fyrirtækið sér um alla þætti ferlisins. Allt frá því að klekja út hrognum að því að selja fullunnar afurðir á markaði. Við kaupum hrognin, klekjum þeim út sjálfir, búum til seiði í landstöðvum sem við svo setjum út í sjó. Þar er fiskurinn alinn upp í sláturstærð, þá er hann sóttur og tekinn lifandi í land. Honum er svo slátrað og pakkað ferskum. Síðan eru afurðirnar fluttar ferskar út á markað en Arnarlax selur fram-

leiðslu sína einkum á mörkuðum í Evrópu og Norður-Ameríku.“

Eftirsótt gæðavara

Víkingur segir íslenskan lax vera mjög eftirsótt vöru á ströngustu mörkuðunum sem hafi þá sérstöðu að vera framleiddur í hreinu landi þar sem ekki eru notuð lyf né fóður með litarefnum. „Það er forskotið sem við höfum á önnur fyrirtæki og það eru mikil sóknarfæri í þessu. Varan okkar er vottuð sem umhverfisvæn vara og það er vakning í því. Þess vegna er varan okkar eftirsótt, það eru ekki allir sem geta framleitt vöru með þennan stimpil og þetta gerir okkur mögulegt að fá herra söluverð til dæmis með sölusamningum við Whole Foods í Bandaríkjunum,“ segir Víkingur.

Mikil áhrif á byggðarlagið

Tilkoma og vöxtur fyrirtækisins hefur haft mikil áhrif á sunnanverðum Vestfjörðum. „Áhrif sem uppbygging svona fyrirtækis getur haft á lítið samfélag úti á

Fyrirtækið hefur leyfi til framleiðslu á 14.500 tonnnum af laxi og rekur eigin vinnslustöð í landi með árlega framleiðslugetu upp á tíu þúsund tonn.

Fiskurinn er alinn upp í sláturstærð í kvíum, þá er hann sóttur og tekinn lífandi í land. Honum er svo slátrað og pakkað ferskum.

Við sjáum ungt fólk koma og vinna hjá okkur og nú er svo komið að ekki er pláss fyrir fleiri börn á leikskólanum á Bildudal og barnaskólinn er að verða of lítill. Þetta er mjög sterkt fyrir samfélagið og mikil breyting þar sem áður sáust varla börn hér úti að leika sér á daginn.

Víkingur Gunnarsson

Arnarlax er hefðbundið laxeldisfyrirtæki að því leyti að fyrirtækið sér um alla þætti ferlisins. Allt frá því að klekja út hrognum að því að selja fullunnar afurðir á markaði.

landi eru gríðarleg. Sveitarfélagið hefur notið góðs af því að allflestir starfsmenn hafa fasta búsetu í sveitarfélaginu og nú er svo komið að það er áskorun að tryggja að nægt íbúðarhúsnæði sé til staðar fyrir starfsmenn Arnarlax. Arnarlax er einn stærsti atvinnuveitandi á Vestfjörðum og allt stjórnendateymi fyrirtækisins er búsett á Bildudal þar sem höfuðstöðvar Arnarlax eru. Ef við skoðum Bildudal sérstaklega þá var búin að vera mikil fækkun þar og lítil tækifæri fyrir til dæmis konur að fá störf. Yfir fjórðungur starfsmanna fyrirtækisins eru konur og erum við afskaplega stolt af því því þetta hefur verið talinn karlaatvinnuvegur," segir Víkingur.

Starfsmenn Arnarlax eru með mismunandi bakgrunn og menntun, menntun í fiskeldi, tækni-menntun, háskólamenntun og fleira. „Fólk, og konur sérstaklega, hefur séð tækifæri til að koma inn í þessa grein, hefur flutt hingað og tekur þátt í uppbyggingunni. Þetta er þáttur sem er afskaplega jákvæður. Við sjáum ungt fólk koma og vinna hjá okkur og nú er svo komið að ekki er pláss fyrir fleiri börn á leikskólanum á Bildudal og barnaskólinn er að verða of lítill. Þetta er mjög sterkt fyrir samfélagið og mikil breyting þar sem áður sáust varla börn hér úti að leika sér á daginn.“

Arnarlax er samfélagslega

þenkjandi fyrirtæki og hefur átt þátt í því að setja í gang strætóferðir á svæðinu til að auðvelda samgang á milli sveitarfélagna. „Þetta er líka mjög mikilvægt fyrir fyrirtæki eins og okkar því þegar við auglýsum störf sjá mögulegir umsækjendur að þeir og börnin þeirra hafi aðgang að íþróttafélögum og blómlegu félagslífi, þetta skiptir allt máli í heildarmyndinni,“ segir Víkingur. Önnur bein áhrif fyrirtækisins eins og Arnarlax eru meðal annars þau að verulegar upphæðir eru greiddar beint til sveitarfélagsins til dæmis í formi hafnar- og aflagjalda.

Full ástæða til bjartsýni

Arnarlax hefur leyfi til framleiðslu á 14.500 tonnnum af laxi og rekur eigin vinnslustöð í landi með árlega framleiðslugetu upp á tíu þúsund tonn. Framtíðarsýn fyrirtækisins er að það verði áframhaldandi vöxtur og aukning á leyfum og að starfsstöðvar verði víðar um land. „Arnarlax yfirtók Fjarðalax nú í sumar og sú sameining hefur gengið afskaplega vel. Sameiginlegt fyrirtæki framleiðir um sjö þúsund tonn á þessu ári með stækkun upp í tíu þúsund á næsta ári. Við erum því þegar komnir vel á veg með uppbyggingu á suðursvæði Vestfjarða sem er Arnarfjörður, Patreksfjörður og Tálknafjörður. Við erum einnig

Arnarlax er með stöðuga vöktun á kvíunum og sérfræðingar yfirfara kvíarnar.

komnir í gang með framkvæmdir í Ísafjarðardjúpi og Jökulfjörðum og þar er komið í gang umhverfismat. Gert er ráð fyrir að starfsemi geti hafist í Ísafjarðardjúpi árið 2018.“

Þegar hefur verið sótt um ný framleiðsluleyfi í Eyjafirði. „Eyjafjörður og Vestfirðir eru opin

svæði í fiskeldi en stór hluti landsins er lokaður til fiskeldis til að vernda villta fiskistofna. Það eru ákveðin svæði þar sem er heimilt að hafa eldi í sjó og er framleiðslan byggð upp eftir því hvernig burðarþol á hverju svæði er metið af vísindafólki. Við viljum gera þetta í sátt við náttúruna og vilj-

um því ekki fara yfir burðarþolið. Í stað þess að keyra upp framleiðsluna á einum stað er starfssvæðum því frekar fjölgað. Þetta eru allt saman stórir og öflugir firðir sem við erum að líta til og því eru tækifæri til að byggja upp alvöru iðnað eins og við höfum gert hér á suðurfjörðunum,“ segir Víkingur.

Aukin umsvif flutningafyrirtækja

Nálægð fengsælla fiskimiða og eldisstöðva við alþjóðlegan flugvöll skapar forskot fyrir íslensk fiskeldisfyrirtæki. Starfsmenn íslenskra flutningafyrirtækja reyna að fylgjast vel með og eiga gott samstarf við aðila í greininni.

Starri Freyr Jónsson
starri@365.is

Aukið fiskeldi hefur skapað talsverða eftirspurn hjá flutningafyrirtækjum hérlendis undanfarin ár og er Icelandair Cargo engin undantekning. Starfsmenn fyrirtækisins reyna að fylgjast vel með og eiga gott samstarf við aðila á þessum markaði um framtíðarplön og hvernig þeir geti sem best mætt þörfum þeirra að sögn Mikæls Tals Grétarssonar, forstöðumanns útflutnings hjá félaginu. „Útflutningur á ferskum fiski hefur vaxið jafnt og þétt undanfarin ár. Sem dæmi má nefna að bleikjan hefur vaxið nokkuð rólega en stöðugt í mörg ár og laxinn hefur komið inn af miklum krafti undanfarið. Svo hafa aðrar tegundir, svo sem regnbogasilungur og flúran, einnig haft einhver áhrif. Þessi markaður er samt enn í talsverðri gerjun og þróun og er að mótast.“

Hann segir þó vöxtinn ekki hafa verið það mikinn að félagið hafi þurft að grípa til mikilla fjárfestinga. „Mikill vöxtur ferðabjónustunnar hefur hjálpað til við að byggja undir þá flutningsgetu sem þarf til að svara flutningsþörfum eldisfyrirtækjanna. Í dag rekur

við tvær Boeing 757-200 fraktvélar sem hafa nýst vel til vöruflutninga til og frá landinu og rekstur þeirra hefur verið nokkuð stöðugur.“

Hraðinn lykilatriði

Vöxturinn undanfarin ár hefur hins vegar að stórum hluta verið í nýtingu á leiðakerfi Icelandair þar sem Icelandair Cargo sér um nýtingu á flutningsplássí í lestum farþegavéla. „Þar hefur verið mikill vöxtur, jafnt í fjölda ferða, fjölgun áfangastaða og svo nýlega stærri og burðarmeiri vélakosti. Síðastliðinn vetur tók Icelandair í notkun tvær Boeing 767-300 farþegavélar og hver slík vél getur borið allt að 16 tonn af sjávarafurðum á Evrópuleiðum, sem er svipað magn og burður minni fraktvéla. Í vetur er gert ráð fyrir að tvær Boeing 767-300 vélar til viðbótar verði teknar inn í leiðakerfið sem mun skapa enn frekari tækifæri í flutningi og sölu á ferskum sjávarafurðum. Þessu til viðbótar hefur floti Boeing 757-200 farþegavéla stækkað umtalsvert og burðargeta slíkra véla er allt að 4-8 tonn í hverri ferð.“ Fyrir vikið hafa mörg tækifæri myndast í opnun markaða fyrir ferskar sjávarafurðir sem áður voru ekki endilega aðgengilegar fyrir útflytjendur að sögn Mikæls.

Þegar ferskur fiskur er fluttur

út milli landa leggja flutningafyrirtækin eðlilega mjög mikla áherslu á áreiðanleika enda er þeim treyst fyrir mjög verðmætri vöru að sögn Mikæls. „Hraðinn og kælikeðjan í ferskvöruflutningum eru lykilatriði og við leggjum mikla áherslu á að tryggja að þessir tveir þættir séu eins góðir og nokkur kostur verður á. Lykilatriðið er alltaf að koma vörnunni til kaupenda á örfáum klukkustundum.“

Mikill ferskleiki

Í dag flytur fyrirtækið ferskan fisk til flestra staða í leiðakerfi sínu, þó í mismiklum mæli. „Einnig erum við í samstarfi við önnur flugfélög og flutningafyrirtæki og bjóðum upp á lausnir á flesta staði á jarðarkringlunni. Stærsti markaðurinn í dag er austurströnd Bandaríkjanna. Þar á eftir kemur meginland Evrópu og Bretlands-eyjar. Ýmsir nýir markaðir eru í vexti, eins og til Kanada sem hefur vaxið mjög sannfærandi undanfarin ár og einnig mætti nefna Mið-Austurlönd og Austurlönd fjær þar sem við teljum að geti verið mikil tækifæri til framtíðar fyrir íslenskar hágæðaafurðir.“

Flutningar á og frá fámennri eyju á stormasömum afskekktum stað í Norður-Atlantshafi geta oft reynst krefjandi. „Vegakerfi okkar

„Hraðinn og kælikeðjan í ferskvöruflutningum eru lykilatriði og við leggjum mikla áherslu á tryggja að þessir tveir þættir séu eins góðir og nokkur kostur verður á,“ segir Mikael Tal Grétarsson, forstöðumaður útflutnings hjá Icelandair Cargo.

MYND/GVA

er stundum vanbúið undir svo mikla ferskfiskflutninga, þar sem áreiðanleiki og afhendingaröryggi eru algjört lykilatriði. Flugsamgöngur héðan eru þó mjög góðar miðað við íbúatölu og landfræðilega staðsetningu.“

Forskot Íslendinga liggi fyrst og fremst í þeim mikla ferskleika sem

við getum boðið upp á með alþjóðaflugvöll rétt við fengsæl fiskimið og eldisstöðvar. „Sem dæmi trukka Norðmenn megninu af eldisafurðum sínum niður á hina ýmsu staði á meginlandinu og á Bretlandseyjum til að tryggja sér þá afkastagetu í flugfrakt sem þeir þurfa til fjarlægari markaða.“

Heildarlausnir fyrir fiskeldið!

Framleiðsla Eldislausna:

Loftarar - Endurnýtingarloftarar
Súrefniskútar - Iðnstýringar - Forritun og hönnun

Við erum með:

Alla almenna pípuلاغninga- og raflagnabjónustu, dæluviðgerðir og ráðgjöf fyrir fiskeldið.

Við flytjum inn:

Hreinsitromlur - Ljós, dætur, eldisker,

Annað:

Önnumst flestar uppsetningar og viðhald fyrir fiskeldið.

rovatti pompe

Eldislausnir

www.eldi.is | eldi@eldi.is

Markmið okkar er að hámarka nýtni og auka sparnað í rekstri

Endurnýtingarloftari og súrefniskútar.

Nýju kerin á Gileyri.

Hámarka rekstraröryggi, nýtni og sparnað

Fyrirtækið Eldislausnir býður upp á fjölbreytta þjónustu við fiskeldisfyrirtæki. Má þar nefna ráðgjöf, nýsmiði, viðgerðir, iðnstýringar, forritun og hönnun auk þess sem fyrirtækið hefur umboð fyrir ýmsan búnað sem nýtist í fiskeldið.

Mikill uppgangur hefur verið hjá fyrirtækinu Eldislausnum frá því það tók til starfa árið 2013. „Starfsmenn okkar hafa nú þegar sett upp fjögur 75 rúmmetra ker á Gileyri á Tálknafirði og eru að reisa átta til viðbótar, fjögur 75 rúmmetra og fjögur 230 rúmmetra, einnig erum við að byggja upp og endurnýja seiðaeldisstöðvar á Bakka og Fiskalóni fyrir Laxa Fiskeldi“ segir Gunnlaugur Hólm, framkvæmdastjóri Eldislausna.

Fyrirtækið sinnir fjölbreyttri þjónustu við fiskeldisfyrirtæki. „Við sinnum ráðgjöf, önnumst uppsetningu og tengingu á öllum búnaði í fiskeldi, sjáum um alla pípu- og raflagnabjónustu, dæluviðgerðir, iðnstýringar, forritun og hönnun,“ upplýsir Gunnlaugur og bætir við að fyrirtækið hafi einnig umboð fyrir Rovatti og Felsom dætur, hreinsitromlur, ljós í kvíar og LED ljós í landeldi.

Lækka rekstrarkostnað

„Markmið Eldislausna er að lækka rekstrarkostnað fyrirtækja sem stunda fiskeldi, en þar má nefna kostnað við fóður, súrefnis- og rafmagnskostnað. Við höfum unnið náið með starfsmönnum fiskeldisstöðva hér á landi við að ná þessu markmiði,“ segir Gunnlaugur.

Fyrirtækið framleiðir og sérsmíðar loftara, endurnýtingarloftara, súrefniskúta, súrefnistýringar, fóður- og dælustýringar, ljósa-stýringar og fleira. „Allt er þetta sérsmíðið að þörfum hvers og eins og þannig næst það markmið okkar að hámarka nýtni og auka sparnað í rekstri okkar viðskiptavina.“

Gott upplýsingaflæði

Gunnlaugur segir Eldislausnir leggja mikið upp úr því að upplýsingaflæði til notenda kerfa Eldislausna sé gott. „Auðvelt er að fylgjast með öllu ferlinu hvar sem er af netinu og einnig leggjum við

áherslu á að aðvaranir berist til notenda kerfanna ef eitthvað fer úrskeiðis.“

Eldislausnir flytja inn allar þær dætur sem notaðar eru í þann búnað sem smíaður er hjá fyrirtækinu og einnig hefur fyrirtækið hafið innflutning á borholudælum. „Við flytjum einnig inn LED ljós, þrýstinema, flæðimæla, hreinsitromlur, súrefnistæki og ker.“

Byggðir blómstra

Gunnlaugur segir afar ánægjulegt að sjá hvaða áhrif fiskeldið hefur haft á bæina á sunnanverðum Vestfjörðum. „Við höfum séð ótrúlegar breytingar á síðustu tveimur árum. Byggðin blómstrar og bæjarfélögin á Patreksfirði, Tálknafirði og ekki síst Bíldudal hafa gerbreyst. Hingað er fólk að flytja og við finnum fyrir meira lífi og meiri jákvæðni.“

Nánari upplýsingar um Eldislausnir má finna á www.eldi.is

Fjarðanet: Löng og farsæl reynsla í þjónustu við fiskeldisfyrirtæki

Fjarðanet, Vonin í Færeyjum og Hampiðjan hafa hafið samstarf í þjónustu við fiskeldi á Íslandi. Búist er við að farsælt samstarf þessara þriggja fyrirtækja muni stuðla að áframhaldandi uppbyggingu í þjónustu við fiskeldi. Þjónustan er byggð upp að norski fyrirmynd.

Fjarðanet hefur þjónustað íslenskt fiskeldi síðan laxeldi hófst í Mjóafirði árið 2002. Byggð var þvottastöð fyrir fiskeldispoka á Reyðarfirði árið 2003 og var Fjarðanet því fyrsta sérhæfða fyrirtækið í þjónustu við fiskeldi á Íslandi og hefur síðan starfrækt víðtæka þjónustu við íslenskt fiskeldisfyrirtæki með framleiðslu og sölu á fiskeldispokum, kastnótum, fuglanetum og festingum fyrir kvíar.

„Við framleiddum á netaverkstæði okkar í Neskaupstað nær alla netpoka sem Sæsifur notaði í fiskeldi sínu í Mjóafirði og höfum einnig í gegnum árin framleitt poka fyrir íslenskt fiskeldisfyrirtæki bæði á Austfjörðum og Vestfjörðum og bæði fyrir lax- og þorskelði,“ segir Jón Einar Marteinson, framkvæmdastjóri Fjarðanets, en Fjarðanet framleiðir einnig annan búnað eins og kastnætur, fuglanet og fleira. Fjarðanet hefur því langa reynslu að þjónustu við fiskeldi.

Horft til Noregs

„Þegar við byrjuðum á þessari starfsemi byggðum við okkar þjónustu upp eftir norski fyrirmynd og sendum starfsfólk okkar í þjálfun til Noregs. Það var þá eins og núna, mikið horft til Noregs og hvernig eldið og búnaðurinn var í Noregi. Við vorum því ekki að reyna að finna upp hjólið sjálfir heldur byggðum á þeirri reynslu sem var til og reyndist vel og það líkaði viðskiptavinum okkar vel.“

Á þeim tíma framleiddi Fjarðanet alla poka á verkstæði sínu í Neskaupstað og höfum við í gegnum árin framleitt nokkur hundruð fiskeldispoka. „En þetta hefur breyst og síðustu árin hafa þegar verið framleiddir í löndum þar sem framleiðslukostnaður er lægri og byggist það fyrst og fremst á vinnulaunum. Við framleiddum því ekki poka í dag á verkstæði okkar, heldur seljum tilbúna poka. En við framleiddum annan búnað, eins og kastnætur og fuglanet,“ segir Jón Einar.

Uppgangur á Vestfjörðum

Laxeldið minnkaði mikið á Austfjörðum þegar Sæsifur hætti laxeldi í Mjóafirði, en allan tímann hefur verið laxeldi í Berufirði. En síðan hófst uppbygging á Vestfjörðum og Fjarðanet hefur tekið þátt í því með þjónustu við fiskeldisfyrirtæki á Vestfjörðum. „Þó fiskeldi legðist af í Mjóafirði, höfum við allan tímann rekið þvottastöðina á Reyðarfirði og höfum síðustu árin þvegið og yfirfarið poka fyrir fiskeldisfyrirtækni á Vestfjörðum.“

Samstarf við Vonin í Færeyjum

Til að geta þjónustað fiskeldið enn betur hefur Fjarðanet nú hafið samstarf við Vonin í Færeyjum.

Fjarðanet var fyrsta sérhæfða fyrirtækið í þjónustu við fiskeldi á Íslandi og hefur starfrækt víðtæka þjónustu við íslenskt fiskeldisfyrirtæki.

„Vonin hefur langa reynslu af sölu og þjónustu við fiskeldi, bæði í Færeyjum, Noregi og öðrum löndum. Í Noregi er það Vonin Refa sem er með starfsemi í Norður-Noregi,“ útskýrir Jón Einar en Vonin er nú hluti af Hampiðjan Group eins og Fjarðanet og Jón Einar segir nærtækt að þessi fyrirtæki vinni saman. Áframhaldandi uppbygging í þjónustu við fiskeldi á Íslandi verður því í samstarfi þessara þriggja fyrirtækja, Fjarðanets, Vonin og Hampiðjunnar. Fram undan er frekari uppbygging á fiskeldi á Vestfjörðum og Austfjörðum. Fjarðanet er með starfsstöðvar á Ísafirði og í Neskaupstað og verður fiskeldisþjónusta fyrirtækisins byggð upp út frá þessum tveimur stöðum.

Búnaður fyrir krefjandi aðstæður

Jón Einar segir mikla möguleika felast í samstarfi þessara fyrirtækja. „Saman munum við byggja upp öfluga þjónustu við íslenskt fiskeldi. Það er mikilvægt að vera í samstarfi við fyrirtæki eins og Vonin, sem hefur langa reynslu á þessu sviði og er þekkt fyrir gæði í sínum vörum,“ segir hann. Hann bendir á að vörur frá Vonin séu notaðar við krefjandi aðstæður og hafi reynst vel. „Í Færeyjum eru mjög krefjandi aðstæður og getur bæði vindstyrkur og ölduhæð verið mikil. Aðstæður í Færeyjum eru á margan hátt trú-

Saman munum við byggja upp öflugan þjónustu við íslenskt fiskeldi. Það er mikilvægt að vera í samstarfi við fyrirtæki eins og Vonin, sem hefur langa reynslu á þessu sviði og er þekkt fyrir gæði á sínum vörum.

Jón Einar Marteinson

lega meira krefjandi en á Íslandi og búnaður frá Vonin ætti því að reynast vel á Íslandi,“ segir Jón Einar. Þá hafi Vonin Refa reynslu af þjónustu við fiskeldisfyrirtæki í Norður-Noregi þar sem aðstæður séu einnig krefjandi. „Það er því gott að geta boðið íslenskum fiskeldisfyrirtækjum búnað sem notaður er við erfiðar aðstæður og stenst allar ýrtruðu kröfur.“

Jón Einar segir Vonin framleiða og selja allan búnað til fiskeldis. Þeir framleiði netpoka á netaverkstæði sínu í Litháen og þeir framleiði festingar fyrir kvíar og selji sínar kvíar sem þeir hafi þróað í samstarfi við færeysk fiskeldisfyrirtæki.

Miklar kröfur

Miklar kröfur eru gerðar til bæði búnaðar og þjónustu sem seld er til fiskeldisfyrirtækja að sögn Jóns Einars. „Á Íslandi hefur verið ákveðið taka upp norska fiskeldisstaðalinn NS-9415. Það

þýðir að öll fyrirtæki sem annaðhvort selja vörur eða veita þjónustu (eins og þvott og yfirferð á pokum) þurfa að fylgja þessum staðli og þurfa að vera vottuð samkvæmt staðlinum. Það felur í sér ýmsar kröfur eins og vottanir og rekjanleika á vörum, búnaði og þjónustu. Það er því mikill fengur fyrir okkur að vera í samstarfi við fyrirtæki eins og Vonin,“ segir hann og bætir við að allar vörur og þjónusta sem Vonin veitir fiskeldisfyrirtækjum séu vottuð samkvæmt staðlinum.

„Fjarðanet mun eins og önnur fyrirtæki sem þjónusta fiskeldi þurfa að standast þessar kröfur og munum við í samstarfi við Vonin tryggja að öll okkar þjónusta og sala á Íslandi verði samkvæmt staðlinum. Þetta eru víðamiklar kröfur og mun slíkt taka einhvern tíma, en það er markmiðið, enda gætum við ekki þjónustað fiskeldisfyrirtækin ef við uppfyllum ekki þessar kröfur.“

Góð reynsla

Vonin hefur selt vörur til íslenskra fiskeldisfyrirtækja og íslensku fiskeldisfyrirtækna þekkt þá vel þessar vörur. „Með samstarfi Fjarðanets, Vonin og Hampiðjunnar aukast möguleikarnir og saman geta þessi þrjú fyrirtæki veitt mjög öflugan þjónustu,“ segir Jón Einar.

Fjölbreytt þjónusta Fjarðanets

Fjarðanet starfrækir víðtæka þjónustu við sjávarútveg og fiskeldi með rekstri á þremur netaverkstæðum með alhliða veiðarfæraþjónustu á þremur stöðum í kringum landið; Ísafirði, Akureyri og Neskaupstað. Í Neskaupstað og á Ísafirði starfrækir Fjarðanet skoðunarstöðvar fyrir gúmmíþjörgunarbáta. Fjarðanet rekur einnig víðtæka þjónustu við sveitarfélög, verktaka og aðra framkvæmdaðila með sölu á hífibúnaði og tengdum vörum. Á næsta ári mun Fjarðanet ráðast í byggingu á nýju netaverkstæði í Neskaupstað og mun það þýða mikla byltingu fyrir starfsemi og þjónustu Fjarðanets og Hampiðjunnar í Neskaupstað og á Austurlandi.

Áætlað er að framkvæmdir hefjist næsta vor og verði lokið fyrir lok árs. Það eru því spennandi tímar fram undan hjá Fjarðaneti og samstarfsaðilum á næstu árum.

Alhliða þjónusta við fiskeldisfyrirtæki

- Þvottastöð
- Fiskeldispokar
- Kastnætur
- Fuglanet

Strandgötu 1 Neskaupstað Sími: 4700 800 Fax: 4700 801

FJARÐANET

Neskaupstaður / Fjáskrúðsfjörður / Akureyri / Ísafjörður

www.fjardanet.is

fjardanet@fjardanet.is

Fjarðanet er aðili að Hampiðjan Group

Nýtt nám í fiskeldi hefst í janúar

Fisktækniskóli Íslands í Grindavík býður nú í fyrsta skipti upp á sérhæft nám í fiskeldi. Ólafur Jón Arnbjörnsson skólastjóri segir að mikil eftirspurn sé eftir náminu sem hefst eftir næstu áramót. Yfir 100 nemendur stunda nú nám í fisktækni á Íslandi á grundvelli námskrár Fisktækniskóla Íslands auk 22 nemenda sem stunda sérhæft framhaldsnám fyrir Marel-vinnslutækna svo og nám í gæðastjórn.

Elin Albertsdóttir
elin@365.is

Ólafur Jón segir að þörf atvinnulífsins sé mikil fyrir þjálfað vinnuafli. „Með tilkomu sérhæfðs náms í fiskeldi bætist vonandi enn ein mikilvæg stoð undir starfstengda menntun á sviði grunnatvinnuvega þjóðarinnar. Námið er eins árs sérhæft starfsnám sem nemendur taka að loknu tveggja ára grunnnámi í fisktækni eða að loknu raunfærnimati. Raunfærnimat er einkum fyrir þá sem starfað hafa um lengri tíma í greininni og hafa forsendur til að fara beint inn í námið,“ útskýrir Ólafur.

„Grunnnám fisktækna er al-

menns eðlis og þar fá nemendur tækifæri til að kynna bæði veiðum, vinnslu og fiskeldi, en á þessu þriðja ári er sérhæfing og því er eingöngu tekið mið af starfi í fiskeldi. Námsbrautin var byggð á þarfagreiningu sem unnin var í samstarfi Fisktækniskólans, Fræðslumiðstöðvar Vestfjarða og fyrirtækja í fiskeldi á síðasta ári. Á þeim grunni var síðan myndaður starfshópur fulltrúa samtaka fiskeldisstöðva, Háskólans á Hólum og fleiri tengdra aðila sem ásamt okkur unnu að gerð námskrár og áfangalýsinga.

Námið er afar hagnýtt. Það tekur bæði til land- og sjókvíaelis og höfðar einkum til ófaglærðra starfsmanna. Við leggjum áherslu á einstaklingsbundið nám og tengjum

Ólafur Jón Arnbjörnsson skólastjóri segir mikla eftirspurn í atvinnulífinu eftir þjálfuðu starfsfólki.

námið því starfssviði innan greinarinnar. Til að mæta þörfum hvers og eins og gera námið markvissara er hámarksfjöldi nemenda sem við tökum inn í hóp miðaður við tólf.

Eftirspurn hefur verið eftir náminu bæði frá einstaklingum og fyrirtækjum enda atvinnumöguleikar mjög góðir í þessari ört vaxandi atvinnugrein – ekki bara hér á Íslandi heldur einnig erlendis. Við

Hægt er að velja um nokkrar brautir hjá Fisktækniskólanum og hægt að kynna sér þær á heimasíðunni fiskt.is.

stefnum á að hefja kennslu fyrsta hópsins í byrjun janúar á næsta ári og nú þegar hafa borist sex umsóknir – og það áður en farið er að auglýsa námið. Þá er ánægjulegt að segja að það er jöfn kynjaskipting í umsóknum sem komnar eru.

Fisktækniskólinn hefur um árabíll unnið námið með norskum fisktækniskólum á sviði fiskeldis og sótt þangað ómetanlega þekkingu

og reynslu. Námið hefur síðan verið útfært á grundvelli þess góða samstarfs sem náðst hefur við Háskólann á Hólum sem ásamt okkur sér um kennslu á brautinni. Umsjón hefur Klemenz Sæmundsson, matvæla- og næringarfræðingur.“

Þeir sem vilja afla sér frekari upplýsinga geta sent póst á klemenz@fiskt.is.

**Við verðum á
Sjávarútvegssýningunni
28-30 september**

Dalvegur 6-8 • 201 Kópavogur • Sími 535 3500
Draupnigata 6 • 603 Akureyri • Sími 535 3526
www.kraftvelar.is • kraftvelar@kraftvelar.is

Fóðurverksmiðjan Laxá hf. sérhæfir sig í framleiðslu á náttúrulegu fiskafóðri fyrir:

**Bleikju
Lax
Regnbogasilung
Þorsk**

**Fóðurverksmiðjan Laxá hf. - Krossanes - 603 Akureyri
Sími: 460 7200 - laxa@laxa.is - www.laxa.is**

**Heildstæð þjónusta fyrir
SJÁVARÚTVEGINN**

- Áætlanagerð og undirbúningur fjárfestinga
- Hönnun mannvirkja
- Mat á umhverfisáhrifum
- Starfsleyfisumsóknir
- Eftirlit með framkvæmdum
- Rekstrarþjónusta

VERKÍS
VERKFRÆÐISTOFA

Ofanleiti 2 | 103 Reykjavík | 422 8000 | verkis@verkis.is

Stórsýning ársins

Glæsileg sjávarútvegssýning í Laugardalshöllinni

28. – 30. september 2016

Fjöldi íslenskra og erlendra fyrirtækja sýna
allt það nýjasta í tækjum og þjónustu við
sjávarútveginn.

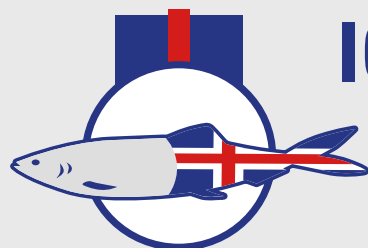
Sýningin er opin:

Miðvikudag: 28. sept. 15.00-19.00

Fimmtudag: 29. sept. 10.00-18.00

Föstudag: 30. sept. 10.00-18.00

Allar nánari upplýsingar á www.icelandfishexpo.is

**ICELAND FISHING
EXPO 2016**

Sjávarútvegur 2016

SKEMMTILEGUR TÍMI FRAM UNÐAN

Haustið er skemmtilegur tími fyrir karlmenn þegar kemur að tískunni en þá fyllast fataverslanir landsins af nýjum fötum. Fréttablaðið það fjóra tískusérfræðinga um álit á karltískunni í vetur. Meðal þess sem verður áberandi í vetur að mati þeirra eru jarðlitir, hettupeysur og rúllukragar.

Starri Freyr
Jónsson
starri@365.is

Sólveig Grétarsdóttir,
rekstrarstjóri hjá verslun Guðsteins.

Hvað einkennir karlmannatískuna í vetur? Ég myndi segja að í vetur verði það hlýir litir, djúpir tónar af búrgúndi, dökkbláum, flöskugrænum og dökkum brúnum litum, í bland við grátt sem enn heldur sterkri stöðu ásamt svarta litnum. Vestin undir jakka halda áfram að vera vinsæl, mikið verður um góðar ullarpeysur og aftur erum við farin að sjá þrönga rúllukragaboli undir skyrtum og jökkum, n.k. afturhvarf til níunda áratugarins.

Er eitthvað sérstakt sem mun standa upp úr í vetur? Áberandi í vetur verða mynstur við mynstur, t.d. mynstur í jakka og einnig mynstur í skyrtunni undir. Það er gaman að þeim og þau lífga upp á fataskápinn okkar. Köflóttir stakir jakkar verða vinsælir þar

sem blái liturinn verður vinsæll ásamt brúnum og gráum tónum. Allir fylgihlutir eru áberandi, t.d. hattar og sixpensarar

ásamt skrautlegum vasaklút í jakkavasann.

Hvaða íslenski hönnun ertu spenntust fyrir þegar kemur að karltísku? Ég hef alltaf verið hrifin af góðum og fallegum herryfirhöfnum og peysum sem henta fyrir íslenska veðrið með áhrifum frá íslenski náttúru. Það verður spennandi að sjá hvað kemur frá hönnuðum landsins núna.

Hvaða flik áttu eftir að nota mest í vetur? Grænu síðu ullarpeysuna mína frá & Other Stories sem ég keypti nýlega í London ásamt nýju gráu Herringbone-náttfötum frá Wolsey. Þeir eru snillingar í herranáttfötum og ég veit ekkert betra en að vera í kósi náttfötum heima á vetrarkvöldum.

Arnar Gauti Sverrisson,
lífsstílsbloggari og listrænn stjórnandi.

Hvað einkennir karlmanna-tískuna í vetur? Þegar haustið kemur í verslanir er það alltaf skemmtilegasti tími okkar karlmanna þegar kemur að tísku. Þá fáum við þessar flottu yfirhafnir og þykku peysurnar þar sem haustið á til að hellast yfir okkur á Íslandi fyrr en í öðrum löndum.

Er eitthvað sérstakt sem mun standa upp úr í vetur? Það sem margir hönnuðir voru að sýna fyrir haustið voru „duffel coats“ í alls konar útfærslum sem var skemmtilegt. Fyrir utan þessa klassísku liti sem við erum vanir og fylgja alltaf haustinu, t.d. navy, svart og grátt, voru margir hönnuðir að sýna koparlit í fatnaði sem mætti segja að væri bland af orange og brúnum.

Hvaða íslenski hönnun ertu spenntastur fyrir þegar kemur að karltísku? Ég verð að segja að JÖR og línar sem Kormákur & Skjöldur framleiða undir eigin merkjum sé án efa það sem heillar mig mest á Íslandi.

Hvaða flik áttu eftir að nota mest í vetur? Ég er með ótrúlegt blæti fyrir Barbour og geri

ráð fyrir að eignast fleiri flotta jakka frá þeim. Svo langar mig ótrúlega mikið í Hunter-stígél, fyrir sjálfan mig og börnin mín tvö, þau París og Kiljan Gauta, til að nota í rigningunni og snjónum í haust og vetur.

Hermann Hauksson,
starfsmaður hjá Hugo Boss í Kringlunni.

Hvað einkennir karlmannatískuna í vetur? Jarðlitir verða áberandi í vetur hjá karlmönnum. Rúllukragapeysur undir blazer-jakka verða vinsælar og jafnvel líka við jakkaföt. Uppháir skór við gallabuxur og töff ullarfrakki er svo nauðsynleg eign fyrir veturinn.

Er eitthvað sérstakt sem mun standa upp úr í vetur? Köflótt munstur verður ríkjandi í vetur, bæði í blazer-jökkum og jakkafötum. Við blazer-jakka eru svo léttar ullarpeysur í fallegum brúnum litum fallegar og einnig í vínrauðum lit. Fallegur trefill er svo oft nauðsynlegur fylgihlutur fyrir herra.

Hvaða íslenski hönnun ertu spenntastur fyrir þegar kemur að karltísku? Mér finnst það sem Bergþóra er að gera hjá Farmers Market alltaf mjög töff.

Sindri Þórhallsson,
verslunarstjóri í Húrra Reykjavík.

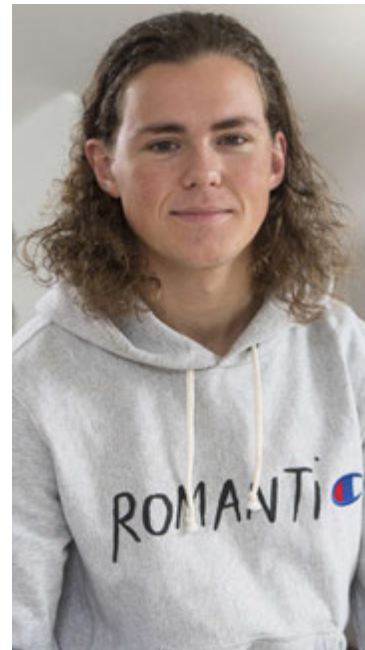
Hvað mun helst einkenna karlmannatískuna í vetur? Það sem mun einkenna tískuna í vetur er í raun framhald af síðasta vetri. Hettupeysur munu halda áfram að vera áberandi hjá strákum og það sama á við um rúllukragapeysur. Einlitar ullarpeysur eru alltaf vinsælar á haustin, peysur sem bæði er hægt að vera í einum og sér en eru líka fallegar yfir skyrtu. Þær vörur sem koma á haustin eru að auki oft mjög svipaðar hvað litaval varðar, mikið um jarðliti eins og grænan, gráan, kamel og rauðan.

Er eitthvað sérstakt sem mun standa upp úr í vetur? Mér sýnist á öllu að mikil eftirspurn sé eftir flottum hettupeysum og ég held því að þær muni standa upp úr í vetur, bæði einlitar og einnig með lógói.

Hvaða íslenski hönnun ertu spenntastur fyrir þegar kemur að karltísku? Satt best að segja hef ég lítið fylgst með íslenski hönnun fyrir karla upp á síðkastið og er þar af leiðandi ekki inni í því sem er að gerast í þeim efnum.

Hvaða flik áttu eftir að nota mest í vetur? Það er stuttur ullarfrakki sem ég nota bæði við jakkaföt sem og gallabuxur. Hann verður besta flíkin til að eiga í vetur.

Hvaða flik áttu eftir að nota mest í vetur? Sú flik sem ég mun sennilega nota hvað mest í vetur er dúnulpa sem ég keypti mér fyrir stuttu frá Han Kjøbenhavn. Hún mun koma sér vel í vetur þegar kalt er í veðri.

Kynningarnámskeið og fyrirlestur 22. - 25. sept.

Alþjóða heilsu Qigong samband

5 helstu ástæður þess að iðka qigong
Qigong (borið fram "tsí-gong") er yfir 5.000 ára gamalt æfingakerfi í heilsurækt þar sem saman fer qi, sem merkir "lífskraftur", og gong, sem merkir "nákvæmar æfingar".

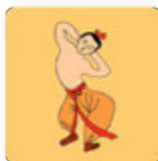
1. Aukin vellíðan og lífsþróttur
Minnkar blóðþrýsting, bætir hjarts- og æðastarfsemi, jafnar hjartsláttartíðni og minnkar kólesteról.

2. Dregur úr þrálátum sársauka
Með hjálp sjónar og stjórn hugar og líkama getur þú dregið úr þrálátum sársauka frá liðagigt.

3. Betra blóðstreymi
Með sérstökum öndunaræfingum getur þú aukið súrefnisflæði í líkamanum.

4. Dregur úr spennu
Með því að minnka viðbrögð við spennuvekjandi álagi. Hjálpar gegn þráhyggju- og áratu hegðun, þunglyndi og kvíða og persónuleikaeinkennum af A-gerð.

5. Byggir upp sjálfsvirðingu
Með því að leyfa þér að líða vel og þægilega.

DREKINN
WUSHU FÉLAG REYKJAVÍKUR

Skráning
í síma
553 8282

Skeifan 3j | Sími 553 8282 | www.heilsudrekkinn.is

hjá
Hrafnhildi

Engjateigi 5 // 581 2141 // hjahrafnhildi.is

SYKURLAUST GÓÐGÆTI

Það er auðveldara en margir halda að útbúa góðan mat án sykurs. Sérstaklega ef stuðst er við hin fjölmörgu matarblogg sem innihalda uppskriftir að slíku ljúfmeti.

Lilja Björk Hauksdóttir

liljabjork@365.is

Á haustin huga margir að heilsunni og taka mataræðið í gegn. Sumir ganga svo langt að taka út allan sykur í september en aðrir láta sér duga smávægilegri breytingar. Mörgum vex sykurleysið í augum og hætta við að prófa það þrátt fyrir að langa kannski til þess. Þeim til hughreystingar er bent á að auðvelt er að nálgast sykurlausar uppskriftir á netinu og margir þeirra sem halda úti matarbloggum halda sykurlausum uppskriftum til haga á síðum sínum. Einnig eru til uppskriftasíður sem innihalda einungis sykurlausar uppskriftir.

Ein þeirra er síðan Dísukökur sem Hafdís Priscilla Magnúsdóttir heldur úti en þar má finna fjölda uppskrifta að bæði mat og kökum sem innihalda hvorki hvítan sykur né hveiti.

Margir þekkja Ragnhildi Þórðardóttur sem Röggum nagla. Hún heldur úti vinsælli síðu þar

sem finna má ýmsar sykurlausar uppskriftir. Hér koma nokkrar uppskriftir frá þeim Hafdís og Röggum sem eru tilvaldar fyrir þá sem vilja prófa sykurlausan lífsstíl.

Ljúffengir Snickers-molar án hvíts sykurs.

Hafdís Priscilla Magnúsdóttir heldur úti vinsælli matarsíðu, Dísukökur. MYND/VALLI

SNICKERS-MOLAR HAFDÍSA

50 g smjör
1 dl rjómi
1 msk. sukkrin gold
Stevíudropar
1-2 msk. hnetusmjör
30 g saxaðar hnetur, var sjálf með salthnetur
Sykurlaust súkkulaði til að bræða

Aðferð

Smjör, rjómi, sukkrin og stevíudropar sett í pott og hrært í. Þegar suðan kemur upp er stillt á lægsta hita og leyft að malla í 30 til 40 mínútur. Hræra í á 10 til 15 mínútna fresti. Alls ekki hræra of mikið því þá

skilur blandan sig. Einnig þarf að passa að ekki brenni við. Best að halda sig nálægt eldhúsinu, alla-vega þegar karamellan er gerð í fyrsta sinn. Þegar blandan er orðin þykkari og búin að malla á lágum hita í 30 til 40 mínútur er hnetusmjöri bætt út í. Því næst eru hnetur settar í og blandað vel saman við karamelluna. Sett í silikonform og inn í frysti í 1,5 til tvær klukkustundir eftir þykkt. Brjóta nokkra mola af súkkulaði og bræða yfir heitu vatnsbaði og setja á karamelluna. Gott að strá smá salti yfir súkkulaðið. Skera svo í litla munnbita og geyma í lokuðu íláti í ísskápnum.

SPÍNATPITSA FRÁ HAFDÍSI

2 góðar lúkur af fersku spínati – rífið stílka frá
1 egg
100 g rifinn ostur
Pitsukrydd og hvítlaukskrydd eftir smek

Aðferð

Skolið spínat undir köldu vatni. Setjið það síðan í blandara eða matvinnsluvél ásamt eggjum og maukið. Spínatið á að verða að vökva. Bætið við ostinum og blandið smá í viðbót ásamt

kryddinu. Þenslið bökunarpappír með olíu eða notið pam-sprey. Dreifið úr botninum á bökunarpappírnum svo úr verði um það bil 12 tommu botn. Best er að nota hendurnar og gera þetta varlega. Setjið botninn inn í ofn á 200 gráður og bakið í tólf til fimmtán mínútur eða þar til hann er aðeins gylltur. Setjið á pitsuna sykurlausa pitsusósu (Hunt's eða gerið sjálf) og það álegg sem þið viljið. Bakið aftur þar til osturinn er gylltur.

Spinatbaka Hafdísar er gírnileg.

ASPASHUMMUS AÐ HÆTTI RÖGGU NAGLA

1 búnt aspas
1 dós kjúklingabaunir
1 tsk. Monki tahini (sesamsmjör)
Safi og borkur af einni sítrónu
1 msk. Himnesk hollusta sítrónuólífuolíu
1 hvítlauksrif
Salt og pipar

Aðferð:

Bakið aspas í 200°C heitum ofni. Blandið síðan öllu draslínu saman í matvinnsluvél eða blandara eða bara með töfrasprota. Gumsíð í skál og berið fram með ristudu rúgbrauði.

Ragna nagli lumar á mörgum hollum uppskriftum. Hún heldur áhugavert námskeið, Nærumst í núvítund, næsta miðvikudag sem verður í Heilsu og spa. MYND/STEFAN

Gott er að gæða sér á samloku með aspashummus að hätti Röggum Nagla.

Hollir naggar

Krakkarnir elska grænmetisnaggana frá Hälsans Kök. Prófaðu með góðri samvisku. Holl og bragðgóð tilbreyting.

INNIHALD: Prótein úr soja (35%) og hveiti (15%). Brauðrasp (hveiti og sesam), vatn, jurtaolíu, laukur, eggjahvituduft, hveiti, ger, salt (1,5%), laukduft, maltódestrín, sterkja.

Hälsans Kök
VEGANSKA
SOJA NUGGETS
VEGANISKE
SOYA NUGGETS
VEGAANE
SOJA NUGGETTIT
300g e

BÍLAR & FARARTÆKI

bilfang.is
S. 567 2000

FLOTTUR !

Audi Q7 Quattro S-line 06/2008 ek 69 þ.km 7 manna bíll með öllu bakkmyndavél, leður, ofl, verð 4.9 mil !!!

ÓDÝR-7 MANNA !

M-Benz GL450 4matic, 10/2007 ek 215 þ.km, Gott eintak, 7 manna, leður, lúga ofl topp þjónusta, verð nú aðeins 2990 þús !!!

Bílasalan Bílfang
Malarhöfða 2, 110 Rvk.
Sími: 567 2000
Seljum í dag!
www.bilfang.is

TOYOTA Land cruiser 120 vx. Árgerð 2008, ekinn 182 þ.km, dísel, sjálfskiptur. Verð 4.350.000. Rnr.991702.

VW Polo comfortline. Árgerð 2012, ekinn 84 þ.km, bensín, 5 gírar. Verð 1.690.000. Rnr.142034.

HYUNDAI i30 classic ii. Árgerð 2015, ekinn 32 þ.km, dísel, sjálfskiptur. Verð 2.750.000. Rnr.280146.

Kia Sorento. Árgerð 2013, ekinn 72 þ.km, dísel, sjálfskiptur. Verð 4.990.000. Rnr.991992. 4 ár eftir af verksmiðjuábyrgð.

ASKJA notaðir bílar
Kletthálsi 2, 110 Reykjavík
Sími: 590 2160
www.notadir.is

BÍLAMÍÐSTÖÐIN

KIA Sorento luxury 2,2 200hó. Árg 2016, ek 35 þ.km, dísel, sjálfsk. Tilboð 6.690 þús. Rnr.101032. Bíllinn er á staðnum hjá okkur Bílamiðstöðin s.517 4500

KIA Picanto. Árg 2016, ek 38 þ.km, bensín, 5 gírar. Tilboð 1.560 þús. Rnr.100648. Bíllinn er á staðnum hjá okkur Bílamiðstöðin s.517 4500

KIA Picanto. Árg 2016, ek 38 þ.km, bensín, 5 gírar. Tilboð 1.560 þús. Rnr.100648. Bíllinn er á staðnum hjá okkur Bílamiðstöðin s.517 4500

Bílamiðstöðin
Breiðhöfða, 110 Reykjavík
Sími: 517 4500

STÓRA BÍLASALAN

BMW 730 Diesel Árgerð 11/2008. Ekinn 150þ.km. Einn með ÖLLU! Bíll í eigu sömu fjölskyldu frá upphafi. Toppeintak. Verð 6.490.000kr. Raðnr 135682. Sjá á www.stora.is

Stóra bílasalan
Kletthálsi 2, 110 Reykjavík
Sími: 5861414
http://www.stora.is

Rafmagnsjallareiðhjólin vinsælu fást hjá okkur. Þægileg 26" reiðhjól sem henta vel fyrir íslenskar aðstæður. Verð 188.900.- kr. Einnig til 28" borgarhjól.

SUZUKI UMBODIÐ ehf
Skeifunni 17, 108 Reykjavík
Sími: 565-1725
suzuki@suzuki.is
Suzuki.is / suzukisport.is

100 bílar.is

Honda CR-V Elegance new, 6/2015, ek 71 þús km, bensín, sjsk, tilboðsverð 4.490 þús, er á staðnum, raðnr 152605.

100 bílar ehf
Stekkjarbakki 4, 109 Reykjavík
Sími: 517 9999
Opíð 10-18 virka daga & laugardaga 11-15
www.100bilar.is

Bílar til sölu

Lexus RX350. Luxury týpan. 2008 ÁRG. Ek. 39.000 km. Aukabúnaður. Bakkmyndavél, GPS, Topplúga, Hægt að hækka og lækka bílinn. Mark Lewison græjur. Nýleg heilsársdekk. Topp eintak sem er mjög vel með farinn. Ásett verð 4.200.000 Uppl. í s. 8920378 Sveinn

Bílar óskast

BÍLL ÓSKAST Á 25-250ÞÚS.
Má þarfnast lagfæringa.
Hringdu S. 615 1815 eða sendu sms.

0-600 STAÐGREITT

Vantar bíl á verðinu 0-600. Skoða allt. Jeppa, fólksbíl. Má þarfnast lagfæringar. Sími 760 5027

Sendibílar

Renault Master sendibíll til sölu. Árg. '03 Þarfnast smá viðhalds. TILBOÐ og einnig Volvo X90 7manna árg. '03 ek 97þús mílur. Ásett 2.200.000 Uppl. í s. 699 7887

Hjólbarðar

FRÁBÆR DEKKJATILBOÐ

Ný og notuð dekk í miklu úrvali. Tökum notuð dekk uppí ný. VAKA S: 567 6700.

ÞJÓNUSTA

Pípulagnir

PÍPULAGNIR
Faglærðir píparar geta bætt við sig verkefnum í bæði viðhaldi og nýlögnum. Vönduð vinnubrögð.
Uppl. í s. 663 5315.

Búslóðaflutningar

Ert þú að flytja? Búslóðafl., fyrirtækjafli., pianófl. o.fl. Extra stór bíll. Búslóðalyfta. Flutningaþj. Mikæls. S. 894 4560 www.flytja.is flytja@flytja.is

Hreingerningar

Hreingerningar - Bónun - Bónleysing Flutningsþrif - Þrif eftir iðnaðarmenn thvegillinn.is - Stofnað 1969 Traustir og vanir menn.

Bókhald

FAGLEG OG GÓÐ ÞJÓNUSTA.
Veitum einstaklingum með rekstur, litlum og meðalstórum lögaðilum ahlíða bókhaldsaðstoð, jafnframt höfum við þjónustað einstaklinga með skattframtöl.
Uppl. í síma 824 3739 eða 820 9310

Bókhald - Bókhald

Laun - skattframtöl.
Stjornun.is - Ármúla 38
Sími 566-5555 & 868-5555

Bókhald, VSK, laun, skattskýrslur og stofnun fyrirtækja. Fagleg vinnubrögð á sanngjörnu verði. Bókhald og þjónusta ehf. Sími 511 2930.

GEFÐU HÆNU
gjofsemgefur.is
907 2003
Hjálparstarf kirkjunnar

skemmtanir

Leikir helgarinnar:

Föstudaginn 16. sept
18:50 Chelsea - Liverpool

Laugardaginn 17. sept
13:50 Hull City - Arsenal

Sunnudaginn 18. sept
10:50 Watford - Man. United
15:20 Tottenham- Sunderland

Hamraborg 11 • 200 Kópavogur • Sími 554 2166 • www.catalina.is

"Best geymda leyndarmál Kópavogs"

Hljómsveitin Klettur

Allir velkomnir

Rúnar Þór,
Rúnar Vilbergs,
Björgvin Gísla
og Siggí Árna
spila í kvöld.

Heimilismatur í hádeginu virka daga • Eldhúsið opið alladaga til kl. 21:00 • Boltatilboð • Snyrtilegur klæðnaður áskilinn

ERIKUR

VELJIÐ SJÁLF

3 STK.

999

~~1.797~~

ÚTSALA BLÓMAVALS

LÝKUR UM HELGINA • LÝKUR UM HELGINA • LÝKUR UM HELGINA

20-50% afsláttur

**POTTA
PLÖNTUR
20-50%
AFSLÁTTUR**

**20%
afsláttur**

**HAUST-
LAUKAR
MAGNPAKKNINGAR**

1.499

~~1.890~~

50 túlipanar, 50 krókusar eða 2 kg páskallijur

**20%
afsláttur**

**HAUST-
LAUKAR**

VERÐ FRÁ:

359

~~449~~

**20%
afsláttur**

Sýpris

1.190 kr

~~1.490~~ kr

**20%
afsláttur**

Hebe Green boys

799 kr

~~999~~ kr

Ástareldur

990 kr

~~1.490~~ kr

**33%
afsláttur**

**33%
afsláttur**

Orkidea, 2ja greina

1.990 kr

~~2.990~~ kr

Heilsu torgið

Blómavali Skútuvogi

20% afsláttur af snyrtivörum

25% afsláttur af vítamínnum

blómavali

Skútuvogur - Grafarholt - Akureyri - Egilsstaðir
Vestmannaeyjar - Ísafjörður - Selfoss

THE GREATEST LOVE OF ALL

ELDBORG
14 MARS
KL 20.00

THE

Belinda Davids er

WHITNEY HOUSTON SHOW

Öll frægustu og bestu lög hennar í ótrúlegri hljómleikasýningu
HLJÓMSVEIT-RADDIR-DANSARAR

Miðasala hefst þriðjudaginn 20. september á harpa.is-tix.is og í síma 528 50 50

nettó

HEILSU OG LÍFSSTÍLSBLAÐ NETTÓ

120 SÍÐUR AF FRÓÐLEIK OG FRÁBÆRUM TILBOÐUM

KYNNINGAR Í VERSLUNUM NETTÓ Í DAG 16. SEPTEMBER:

- NETTÓ GRANDA - KL. 16-18
GUÐRÚN BERGMANN
- NETTÓ GRANDA - KL. 14-18
WHOLE EARTH HNETUSMJÖR OG AMISA BÓGHVEITI
- NETTÓ GRANDA - KL. 16-18
TERRANOVA OG FLEIRI VÖRUR FRÁ HEILSU - VÍÐIR ÞÓR
- NETTÓ GRANDA - KL. 16-19
GEOSILICA
- NETTÓ MJÓDD - KL. 16-18
RAGGA NAGLI
- NETTÓ MJÓDD - KL. 15-18
VOELKEL SAFAR, HH HNETUSMJÖR OG MAÍSKÖKUR
- NETTÓ GLERÁRTORGI - KL. 15-19
ALLOS VEGANSMYRJUR & MGC VEGANKEK
- NETTÓ GRANDA - KL. 16-18
JÚLÍA MAGNÚSDÓTTIR VERÐUR MEÐ SMAKK OG KYNNINGU Á UPPSKRIFTABÓK SINNI LIFÐU TIL FULLS

fairtrasa[®]
sustainable fair trade

LÍFRÆNIR ÁVEXTIR OG GRÆNMETI

FÖSTUDAGUR 16. SEPT

Tilboð dagsins

40%
AFSLÁTTUR

BERRY COMPANY SAFI
M. GOJIBERJUM - 330 ML
VERÐ ÁÐUR: 179 KR/STK
40% | 107 KR/STK

LAUGARDAGUR 17. SEPT

Tilboð dagsins

40%
AFSLÁTTUR

ÄNGLAMARK SMOOTHIE MIX
VERÐ ÁÐUR: 179 KR/PK
40% | 107 KR/PK

SUNNUDAGUR 18. SEPT

Tilboð dagsins

40%
AFSLÁTTUR

GIMME ÞARASNAKK
M. SJÁVARSALT
VERÐ ÁÐUR: 798 KR/PK
40% | 479 KR/PK

isola Bio

NÁTTÚRULEGA BRAGÐGÓÐ

25%
AFSLÁTTUR

ÁN SYKURS ÁN LAKTÓSA VEGAN

nutri blitzer

ÖFLUGUR
BLANDARI Á
GÓÐU VERÐI

30%
AFSLÁTTUR

VERÐ ÁÐUR: 19.998 kr.
13.999 kr.

TVEIR LITIR:
RAUÐUR EDA
SVARTUR

25%
AFSLÁTTUR
AF ÖLLUM
RAPUNZEL
VÖRUM

RAPUNZEL

25%
AFSLÁTTUR

Tilboðin gilda 15. - 25. september 2016

Tilboðin gilda meðan birgðir endast · Birt með fyrirvara um prentvillur og myndavíxl · Vöruúrval getur verið breytilegt milli verslana.

HEILSU & LÍFSSTÍLSDAGAR

15. - 25. SEPTEMBER

ALLT AÐ
25%
AFSLÁTTUR
AF HEILSU- &
LÍFSSTÍLSVÖRUM

FROSNIR ÁVEXTIR

ALLT AÐ
25%
AFSLÁTTUR

**TAKMARKAÐ
MAGN**

KJÚKLINGALUNDIR - 700 G
ÁÐUR: 1.689 KR/PK
676 KR/PK

SUNWARRIOR

Frábært náttúrulegt jurta-
prótein, unnið úr helstu
ofurfæðum sem náttúran
hefur fram að bjóða.

25%
AFSLÁTTUR

IRONMaxx
FÆÐUBÓTAREFNI Í SÉRFLOKKI

25-50%

BAMBO Nature

KAUPAUKI

Blautklútar
FRÍTT
með hverjum
keyptum
bleyjuþakka

allar biona
organic
vörur á 25%
afslætti

25%
AFSLÁTTUR

THE FOOD DOCTOR

25%
AFSLÁTTUR

AMARK

10%
AFSLÁTTUR

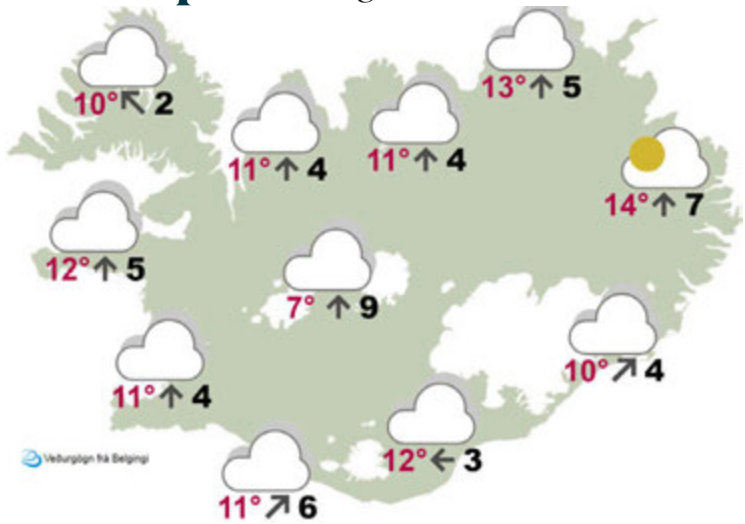
330 ml

www.netto.is

Mjódd · Salavegur · Búðakór · Grandi · Hrísalundur · Glerártorg · Húsavík · Höfn · Íðavellir · Grindavík · Krossmói · Borgarnes · Egilsstaðir · Selfoss

VEÐUR & MYNDASÖGUR

Veðurspá Föstudagur

Hæg sunnanátt en bætir heldur í vind þegar liður á daginn. Þökkalegt haustveður á norðaustanverðu landinu, sólskin á köflum og stöku rigningarskúrur. Þungbúnara veður í öðrum landshlutum og nokkuð vætusamt. Hiti 8 til 14 stig, hlýjast á Norð-austurlandi.

Laugardagur

Reykjavík 10° ↓ 1	Ísafjörður 8° ↑ 3	Akureyri 9° ↗ 1	Reykjavík 10° ↑ 4	Ísafjörður 6° ↗ 6	Akureyri 7° ↗ 7
Egilsstaðir 10° ↑ 4	Kirkjubæjarkl. 11° ↙ 5	Hveravellir 6° ↑ 2	Egilsstaðir 8° → 7	Kirkjubæjarkl. 10° → 3	Hveravellir 3° ↗ 7

Þrautir

Krossgáta

- LÁRÉTT**
- stertur
 - í röð
 - skordýr
 - skjön
 - spríkl
 - mælieining
 - reika
 - bókstafur
 - uppistaða
 - beita
 - vörumerki
 - titra
- LÓDRÉTT**
- ónæði
 - frá
 - runnategund
 - landspílda
 - brennivíns-
tegund
 - púka
 - kraftur
 - svari
 - krot
 - til

1		2	3	4	5
6	7		8		
9		10		11	
12			13		
	14				15
16			17		
18		19		20	
21					

LAUSN

LÁRÉTT: 2. tagl, 6. á, 8. fló, 9. ská, 11. íð, 12. karat, 14. vafra, 16. pí, 17. íon, 18. áta, 20. ss, 21. ríða.

LÓDRÉTT: 1. rask, 3. af, 4. glittíós, 5. lóð, 7. ákavítt, 10. ára, 13. arfi, 15. ansí, 16. pát, 19. að.

Skák Gunnar Björnsson

Assajwe átti leik gegn Gelfand í Klaipeda árið 1988.

1... Bg4! 2. Dxd6 Bxf3+ 3 Hg2 Bxg2+ 4. Kg1 Hxd6 0-1. Haustmót Taflfélags Reykjavíkur hefst á sunnudaginn. Skráningarfrestrur fram til kl. 18 á morgun. www.skak.is: Nýjustu skákfréttir.

Svartur á leik

Sudoku

LÉTT	MIDLUNGS	ÞUNG
3 2 9 7 5 6 7 5 3 7 9 1 6 9 3 6 2 8 1 5 3 5 2 9 7 8 6 4 2	3 6 8 7 2 4 5 1 3 6 8 7 2 9 3 9 7 4 3 5 2 7 8 2	6 2 8 5 9 4 8 3 4 4 8 7 6 3 2 3 5 4 1 9 7 2

Þrautin felst í því að fylla út í reitina þannig að í hverjum 3x3 reit birtist tölurnar 1-9. Í hverri níu reita línu, bæði lárétt og lóðrétt, birtast einnig tölurnar 1-9 og aldrei má tvítaka neina tölu í röðinni. Lausnin verður birt í næsta tölublaði Fréttablaðsins.

Lausn síðustu sudoku

2 3 8 5 6 1 9 7 4	2 9 5 8 1 6 3 4 7	3 9 5 4 1 6 7 2 8
9 4 6 7 2 8 5 3 1	7 1 8 9 4 3 6 2 5	8 4 2 7 9 3 6 1 5
7 5 1 9 3 4 6 2 8	3 4 6 2 7 5 8 9 1	1 6 7 8 2 5 9 3 4
3 1 9 4 5 6 7 8 2	5 7 4 1 8 2 9 3 6	9 2 3 1 7 4 8 5 6
4 7 5 2 8 3 1 9 6	8 6 9 3 5 4 7 1 2	4 8 6 9 5 2 1 7 3
6 8 2 1 7 9 3 4 5	1 2 3 6 9 7 4 5 8	5 7 1 3 6 8 2 4 9
5 9 3 6 4 2 8 1 7	6 5 7 4 2 9 1 8 3	6 5 4 2 8 7 3 9 1
8 6 4 3 1 7 2 5 9	9 3 1 5 6 8 2 7 4	2 1 8 5 3 9 4 6 7
1 2 7 8 9 5 4 6 3	4 8 2 7 3 1 5 6 9	7 3 9 6 4 1 5 8 2

Myndasögur

PONDUS

Eftir Frode Øverli

GELGJAN

Eftir Jerry Scott & Jim Borgman

BARNALÁN

Eftir Jerry Scott & Rick Kirkman

FRÉTTABLAÐIÐ er Helgarblaðið

Já, ráðherra

Vinnudagur aðstoðarmanna og ráðgjafa ráðherra og þingmanna á Alþingi er krefjandi og langur. Sumir þeirra hafa lagt sig í hættu fyrir ráðherra. Fréttablaðið rýnir í heim aðstoðarmanna Alþingis.

Eldað úti

Pálína Ósk Hraundal ferðamálafræðingur nýtur þess að tvinna saman matseld og útivist. Hún gefur góð ráð fyrir haustdaga með fjölskyldunni.

Stríð gegn menningu

Birta Guðjónsdóttir, sýningarstjóri Listasafns Íslands, segir meðvitað skeytingarleysi íslenskra ráðamanna jafngilda stríði á hendur menningunni.

Sambandið á milli listamanna af ólíkum kynslóðum

Hverfisgallerí opnar á morgun sýningu á verkum Einars Þorlákssonar sem lést fyrir tíu árum. Í seinni tíð hafa ungir málarar leitað í auknum mæli í verk Einars sem tala inn í margt af því sem er að gerast í dag.

Magnús Guðmundsson
magnus@frettabladid.is

Um þessar mundir eru tíu ár frá andláti Einars Þorlákssonar myndlistarmanns og af því tilefni verður opnuð á laugardaginn sýning á verkum hans í Hverfisgalleríi. Þorlákur Einarsson, sonur listamannsins, er á meðal aðstandenda sýningarinnar og hann segir að þó svo að hann sé sjálfur alla jafna fremur kenndur við gallerí ið þá renni honum blóðið til skyldunnar að taka þátt í þessu verkefni fyrir föður sinn. „Málið er með þabba, svo maður segir satt og rétt frá, að þá var frami hans ekkert gríðarlegur í lifanda lífi. Það voru kanónur í abstraktheiminum á þessum árum en menn vissu vel af honum. Það var reyndar mikil vinátta á milli þabba og Svavars Guðnasonar, sem ég mundi segja að hafi verið hans mentor þó að hann hafi svo farið í aðrar áttir. En svo eru myndlistarmenn af yngri kynslóðinni í dag sem vita vel af verkum föður míns og hafa verið að kinka til þeirra kolla. Þar má nefna Gabríelu Friðriksdóttur og Davíð Örn Halldórsson.“

Einar Þorláksson var abstraktmálari en segja má að hann hafi alla tíð átt í ákveðinni glímu við myndmál abstraktlistarinnar og Þorlákur tekur undir það. „Aðalsteinn Ingólfsson hélt á sínum tíma gott erindi um list þabba og talaði þá um að ef það þyrfti að njórva verkin niður þá teldust þau til abstrakt-expressjónisma, en þau dansa ansi nálægt súrrealisma um tíma. Þabbi var mjög frakkur í lita-notkun og ég hef ekki getað séð neitt svipað hjá kollegum hans af sömu kynslóð. En þetta eru hins vegar litir

Einar Þorláksson: Titill ókunnur, ártal óvíst. Akryllitir á striga, 95 x 60 cm. Dánarbú Einars Þorlákssonar og Hverfisgalleríi.

sem þú sérð í dag, t.d. hjá Davíð Erni sem ég nefndi áðan.“

Með sýningunni á verkum Einars er í raun fólgið ákveðið tækifæri fyrir listamenn af yngri kynslóðinni til þess að koma og sjá breiðara svið af verkum þessarar kynslóðar en hefur verið í aðgengilegt til þessa. Þorlákur tekur undir þetta og segir að tímasetningin sé líka góð fyrir þessa sýningu. „Mér finnst þessi verk tala nokkuð skýrt inn í margt af því sem er í gangi í dag og þá hjá mun yngra fólki. Fólki sem er jafnvel af kynslóðinni undir þritugu og það er spennandi að fylgjast með slíkri þróun og sambandi á milli listamanna af mismunandi kynslóðum.“

Þorlákur Einarsson framan við tvö af verkum föður síns á sýningunni í Hverfisgalleríi. FRÉTTABLAÐIÐ/VILHELM

Íslensk nútímatónlist í hæfilegum skammti

Það er ekki á hverjum degi sem fólki gefst möguleiki á því að rölta inn á flutning á nýju íslensku tónverki án endurgjalds. Tónverkið sem hér um ræðir tekur reyndar aðeins um tuttugu mínútur í flutningi og hentar því jafnt byrjendum sem lengra komnum og vanari áheyrendum. Verkið sem kallast Tímans tönn, eftir Hauk Tómasson tónskáld, er samið við ljóð Steinunnar Sigurðardóttur og verður flutt af Caput hópnium í Salnum á sunnudaginn kl. 16. Einsöngvari verður Þóra Einarsdóttir sópran.

Haukur segir tilurð verksins reyndar vera nokkuð sérstaka. „Þetta kom þannig til að æskuvínur minn pantaði hjá mér tónverk í tilefni af fimmtugsafmæli eiginkonu sinnar. Ég hafði alveg frjálssar hendur og ég veit svo sem ekki alveg hvað varð til þess að ég valdi að semja þetta við ljóðin hennar Steinunnar. Hún er ein af þeim höfundum og skáldum sem ég hef mætt á og ég var að skoða hvað ég á eftir hana. Þá voru þarna fjögur ljóð sem kveiktu hjá mér einhverjar hugmyndir og mér fannst þau geta átt vel saman með einhverjum tengslum. Ljóð sem tengjast tímanum og árstíðunum.“

Í þessum ljóðum fann ég líka eiginleika sem hentuðu vel tónlistarpælingum sem að ég var í á þessum tíma. Þetta er svona spurning um hvernig tíminn líður og hversu fyrirsjáanlegur hann er. Hvenær hann gengur sinn vanagang og hvenær eitthvað óvænt kemur upp

Haukur Tómasson tónskáld segir að tónskáld læri alltaf mest af því að heyrja verk sín flutt. FRÉTTABLAÐIÐ/VILHELM

á. Það finnst mér eiga sér ákveðna hliðstæðu þegar ég hugsa um tónlist þar sem maður er alltaf að takast á við ákveðið jafnvægi á milli endurtekninga og nýrra hugmynda.“

Haukur segir að það hafi alltaf legið fyrir að Caput kæmi að flutningi verksins enda hafi hann lengi unnið mikið með því fólki sem þar starfar. „Ég þekki þau vel og hef unnið með þeim nánast frá upphafi á níunda áratugnum. Það hentar líka vel hversu sveigjanleg samsetning sveitarinnar er hverju

sinni þannig að maður getur valið hvaða hljóðfæri maður notar í hvert eitt sinn. Caput er þannig ákaflega mikilvægt fyrirbæri fyrir tónskáld og maður lærir í raun alltaf mest á því að fá verkin flutt. Þóra ætlar að svo vera með okkur og hún er frábær söngkona og svo er þetta fimmtán manna sveit með fullt af slagverki. Tónleikarnir verða hljóðritaðir og fritt inn, þannig að það er tilvalið fyrir fólk að koma við og kynna íslensku nútímatónlist í hæfilegum skammti.“ magnus@frettabladid.is

DAGUR ÍSLENSKRAR NÁTTÚRU

Kæru landsmenn,
til hamingju með
Dag íslenskrar náttúru!

Megi dagurinn verða okkur öllum
ánægjulegur og góður til að fagna og
njóta fegurðar og gjafa íslenskrar náttúru.

Upplýsingar um dagskrá er að finna á
www.umhverfisraduneyti.is

UMHVERFIS- OG
AUÐLINDARÁÐUNEYTIÐ

10. október í 10 nætur

Frá kr.
89.900

2
FYRIR
1
á flugsæti
m/gistingu

FLUGSÆTI
ÁÐUR KR.
89.900
NÚ KR.
44.950

Upplifðu SÍKILEY

Síkiley kemur á óvart með áhugaverða blöndu af öllu því helsta sem ferðamenn óska sér. Samfelld 3000 ára menningarsaga, einstök náttúrufrægurð, ótrúlegar fornminjar, fallegar byggingar og söfn, ásamt áhugaverðri matarmenningu og blómlegu mannlífi – allt þetta og miklu meira finnur þú á Síkiley. Heimsferðir bjóða beint leiguflug til Síkileyjar á yndislegum tíma en hitastigið þá er notalegt og hentar bæði til sólbaða og fyrir þá sem vilja verja tímanum í að skoða þessa stórbrotnu eyju.

Síkiley er stærsta og fjölmennasta eyja Miðjarðarhafsins en aðalkennileiti eyjunnar er eldfjallið Etna á austurströndinni. Saga og menning Síkileyjar er einstök og byggir á gömlum menningarlegum grunni og arfleið. Fornminjar eru víða og stórkostlegt er að skoða kirkjur og kastala frá miðöldum, grísk hof og hringleikahús.

Bestu baðstrendurnar eru á austurströndinni og þar er þjónusta við ferðamanninn eins og best verður á kosið. Skemmtilegir bæir og þorp með blöndu af fortíð og nútíð eru einstök upplifun. Matarmenning er mikil á Síkiley og er áhugaverð blanda af ítölskum og arabískum áhrifum. Á Síkiley eru einnig framléidd afar góð vín, en þeirra kunnust eru rauðvínið Nero d'Avola og Marsala desertvín, sem er ein aðalútlutningsvara heimamanna.

Hotel Fiesta Garden & Naxos Beach 🌴🌴🌴+

Frá kr. 199.900 m/hálft fæði innifalið

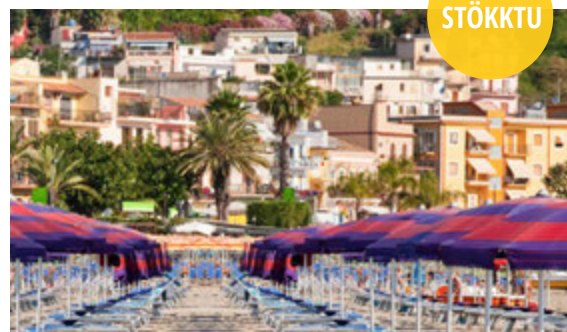
Netverð á mann frá kr. 199.900 m.v. 2 í herbergi.
10. október í 10 nætur

Hotel Tysandros 🌴🌴🌴

Frá kr. 94.900 m/morgunmat innifalinn

Netverð á mann frá kr. 94.900 m.v. 2 í herbergi.
10. október í 10 nætur

Stökktu 🌴🌴+

Frá kr. 89.900 m/ekkert fæði innifalið

Netverð á mann frá kr. 89.900 m.v. 2 í herbergi.
10. október í 10 nætur

DAGSKRÁ

Föstudagur

STÖÐ 2

07.00 Simpson-fjölskyldan
07.20 Litlu Tommi og Jenni
07.45 Kalli kanína og félagar
08.05 Pretty little liars
08.50 The Middle
09.15 Bold and the Beautiful
09.35 Doctors
10.20 Restaurant Startup Skemmtilegur og spennandi raunveruleikapáttur í umsjón hins harða og eitursvala Joe Bastianich og veitingahúsa eigandans Tim Love. Í hverjum þætti velja þeir á milli tveggja hópa þátttakenda. Hvort lið fyrir sig þarf að móta hugmynd að nýju veitingahúsi allt frá því að hanna staðinn, þróa vörumerki, útbúa nýjan og heillandi matseðil svo eitthvað sé upptalið og allt þetta þurfa þeir að gera í kappi við tímann og með ákveðið magn af fjármagni. Dómararnir gera síðan upp sín á milli hvort liðið ber sigur úr býtum.

11.05 The Smoke
11.50 Grand Designs
12.35 Nágrannar
13.00 The Theory of Everything
15.00 The Prince and Me 3: A Royal Honeymoon Rómantísk gamanmynd um Edward konung og Paige drottningu sem fara í brúðkaupsferð til Belavíu þar sem þau komast að lævisum áformum danska forsætisráðherrans um að eyðileggja fallegt landsvæði sem er í eigu konungsríkisins í gróðaskyni. Brúðkaupsferðin breytist því í eitthvað allt annað en Edward og Paige sáu fyrir sér og töluvert meira spennandi í þokkabót.

16.30 Chuck
17.15 Litlu Tommi og Jenni
17.40 Bold and the Beautiful
18.05 Nágrannar
18.30 Fréttir Stöðvar 2
18.55 Íþróttir
19.05 Fréttir Stöðvar 2
19.20 Impractical Jokers Sprenglægilgir bandarískir þættir þar sem fjórir vinir skiptast á um að vera þátttakendur í hrekk í falinni myndavél.

19.45 The X-Factor UK
20.30 The X-Factor UK
21.15 Horrible Bosses
23.05 Run All Night Spennumynd frá 2015 með Liam Neeson, Ed Harris og Joel Kinnaman í aðalhlutverkum. Myndin fjallar um leigumorðingjann Jimmy Conlon. Sonur hans hefur leiðst út á vafasamar brautir og kvöld eitt gerir hann alvarleg mistök sem leiða til þess að Jimmy verður að velja á augabragði á milli sonar síns eða yfirmanns. Jimmy velur fyrri kostinn, en hlýtur um leið dauðadóm og hefur eina nótt til að bjarga sér úr vandanum.
01.00 Cold Comes The Night
02.30 Kalifornia
04.25 As Above, So Below

STÖÐ 2 SPORT

07.25 Pepsídeildin
09.15 Pepsídeildin
11.05 Pepsímörkin
12.40 UEFA Europa League
14.20 UEFA Europa League
16.00 UEFA Europa League
17.40 La Liga Report
18.10 PL Match Pack
18.40 Premier League (Chelsea - Liverpool) Bein útsending
21.00 Premier League Preview
21.30 Evrópuvæðingarmörkin
22.20 NFL Gameday
22.50 Premier League
00.30 UEFA Europa League
02.10 Bundesliga Weekly

ÚTVARP

FM 88,5 XA-Radíó
 FM 89,5 Retro
 FM 90,1 Rás 2

FM 90,9 Gullbylgjan
 FM 93,5 Rás 1
 FM 95,7 FM957

FM 96,3 FM Suðurland
 FM 96,7 Létt Bylgjan
 FM 97,7 X-ið

FM 98,9 Bylgjan
 FM 99,4 Útvarp Saga
 FM 100,5 K100

FM 102,9 Lindin

FRÁBÆRT
FÖSTUDAGSKVÖLD

Fáðu þér áskrift á **365.is**

365

THE X-FACTOR UK

Einn vinsælasti hæfileikapáttur í heimi og nú sitja þau Sharon Osbourne og Louis Walsh, Nicole Scherzinger ásamt Simon Cowell í dómarsættunum og freista þess að finna næstu stórstjörnu Bretlands.

HORRIBLE BOSSES

Nick, Dale og Kurt stofna eigið fyrirtæki en eru sviknir af lævisum fjárfesti. Í hefndarskyni ræna þeir syni fjárfestisins og krefja hann um lausnargjald. Stórskemmtileg gamanmynd með Jennifer Aniston og Jason Bateman í aðalhlutverkum.

RUN ALL NIGHT

Leigumorðingi gerir alvarleg mistök og þarf að velja á milli sonar síns og mafíufjölskyldu sem hann hefur tengst tryggðarböndum. Stórgóð spennumynd með Liam Neeson, Ed Harris og Joel Kinnaman í aðalhlutverkum.

3

THE SANDHAMN MURDERS

Sænskir spennuþættir um lögreglumanninn Thomas Andreasson og lögræðinginn Noru Lindes sem búa í friðsælum bæ en ekki er allt sem sýnist.

Allt þetta og meira til í Skemmtipakkanum á aðeins 333 kr. á dag.

365.is

BÍÓSTÖÐIN

12.35 Sophia Grace and Rosie's Royal Adventure
13.55 Tammy Melissa McCarthy leikur Tammy sem einn daginn stendur uppi atvinnulaus og eiginmaðurinn farinn frá henni. Í leit að tilbreytingu býður hún drykkfelldri ömmu sinni með sér í bíltúr út í buskann á bílskrjóð sem er við það að geyspa golunni. Bilferðin er skrautleg en þegar Tammy ákveður að ræna skyndibitastað þá fara hlutirnir að gerast fyrir alvöru.
15.30 Drumline: A New Beat
17.15 Sophia Grace and Rosie's Royal Adventure
18.35 Tammy
20.15 Drumline: A New Beat
22.00 Decoding Annie Parker
23.40 Inglourious Basterds
02.10 300: Rise of an Empire
03.50 Decoding Annie Parker

RÚV

13.30 ÓL fatlaðra 2016: Frjálsar íþróttir
 Bein útsending frá frjálsu íþróttum á Ólympíumóti fatlaðra í Ríó.
17.10 Sjöundi áratugurinn – Breska innrásin
17.50 Tákmaláfréttir
18.00 KrakkaRÚV
18.01 Eðlukrúttin
18.12 Vinabær Danna tígurs
18.25 Sanjay og Craig
18.50 Krakkafréttir
19.00 Fréttir og veður
19.25 Íþróttir
19.30 Veður
19.35 Kastljós
20.10 Steinsteypuöldin
20.45 Ljósan
21.10 Vammlaus
22.00 Tiufréttir
22.15 Veðurfréttir
22.20 ÓL fatlaðra 2016: Samantekt
22.35 Lögregluvaktin
23.20 Dicte II
00.05 Kastljós

SJÓNVARP SÍMANS

06.00 Pepsi MAX tónlist
08.00 Black-ish
08.20 Dr. Phil
09.00 The Biggest Loser
09.45 The Biggest Loser
10.30 Pepsi MAX tónlist
12.50 Dr. Phil
13.30 Cooper Barrett's Guide to Surviving Life
13.55 Girlfriends' Guide to Divorce
14.40 Jane the Virgin
15.25 The Millers
15.50 The Good Wife
16.35 The Tonight Show with Jimmy Fallon
17.15 The Late Late Show with James Corden
17.55 Dr. Phil
18.35 Everybody Loves Raymond
19.00 King of Queens
19.25 How I Met Your Mother
19.50 America's Funniest Home Videos
20.15 The Bachelor
21.45 Under the Dome
22.30 The Tonight Show with Jimmy Fallon
23.10 Prison Break
23.55 Elementary
00.40 Quantico
01.25 Ray Donovan
02.10 Billions
02.55 Under the Dome
03.40 The Tonight Show with Jimmy Fallon
04.20 The Late Late Show with James Corden
05.00 Pepsi MAX tónlist

GOLFSTÖÐIN

09.00 PGA Tour 2016 – Highlights
09.55 Inside the PGA Tour
10.20 Golfing World
11.10 Omega Dubai Desert Classic
12.45 Canadian Pacific Women's Open
15.45 Golfing World
16.35 PGA Tour 2016 – Highlights
18.35 Inside the PGA Tour
19.00 Ryder Cup 2014
20.40 Ryder Cup 2014 – the Official Film
21.55 Countdown to the Ryder Cup
22.20 Countdown to the Ryder Cup
22.45 Countdown to the Ryder Cup
23.15 2016 Players Official Film

KJARNAFÆÐI

Af nýslátruðu 2016

1.498 kr. kg

Kjarnafæði Lambalæri
Af nýslátruðu

Af nýslátruðu 2016

1.998 kr. kg

Kjarnafæði Lambahryggur
Af nýslátruðu

Af nýslátruðu 2016

279 kr. kg

Kjarnafæði Lambahjörtu og lambalifur
Af nýslátruðu

GOTT VERÐ Í BÓNUS

SÉRSKORIÐ LAMBALÆRI

1.398 kr. kg

Íslandslamb Lambalæri
Ferskt, kryddað, sérskorið

ÍSLANDSNAUT

BEINT FRÁ BÓNDA

3.998 kr. kg

Íslandsnaut Ungnauta Ribeye, ferskt

ÍSLANDSNAUT

3.998 kr. kg

Íslandsnaut Ungnauta Fillet ferskt

NÝ UPPSKERA

398 kr. 500 g

Akursel Gulrætur Lífrænar, 500 g

229 kr. kg

Rófur

KJARNAFÆÐI

798 kr. kg

Kjarnafæði Lambasúpukjöt Frosið, 2015 slátrun

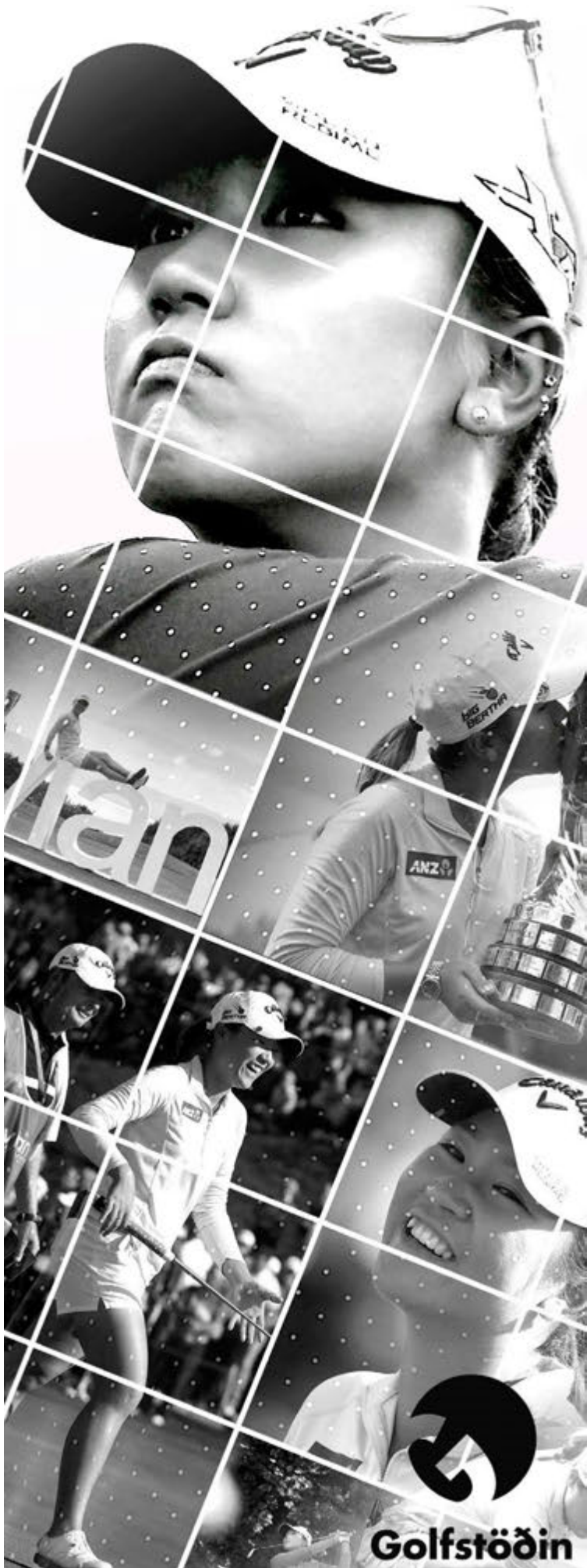

Golfers **BORGUN** LEXUS

THE
evian
CHAMPIONSHIP

17. & 18. SEPTEMBER 2016

SPORT 4

María er leynivopn

Steyppustöðvarinnar

Steyppustöðin er ný gamanþáttasýrpa sem sýnd verður á Stöð 2 strax í byrjun næsta árs. Þættirnir eru úr smiðju **Steinda Jr.**

Þetta verður með svipuðu sniði og Steindinn okkar og Svínasúpan enda sömu handritshöfundar sem vinna að þáttunum, þannig að fólk ætti svolítið að geta getið sér til um hvernig serían verður," segir Steinþór Hróar Steinþórsson, betur þekktur sem Steindi Jr., um nýja gamanþætti sem hefja göngu sína á Stöð 2 í byrjun næsta árs. Þættirnir nefnast Steypustöðin og með aðalhlutverk fara auk Steinda sjálfs Sverrir Þór Sverrisson, Saga Garðarsdóttir, Ágústa Eva Erlendsdóttir, Auðunn Blöndal og María Guðmundsdóttir.

Ráðist verður í tókur eftir helgi og leita Steindi og félagar því logandi ljósi að heimilum til leigu þar sem taka mætti upp senur.

„Þetta er yfirleitt dagur sem við þurfum í tókur á hverjum stað. Við þurfum nokkur heimili og best væri ef þau væru það rúmgóð að þau nýttust í fleiri en einn skets. Þannig að ef einhver treystir okkur og þorir að lána okkur heimilið sitt í einn dag á næstu sex vikum, þá erum við að leita," segir framleiðandi þátanna, Atli Viðar Þorsteinsson.

Aðspurður segir Steindi að búast megi við því að þáttaröðin verði geggjúð og hlakkar hann mikið

Fyndnustu konur landsins

Leikkonur Steypustöðvarinnar þykja í hópi hæfileikaríkustu grínista landsins. María Guðmundsdóttir, sem hóf leikferil sinn um sextugt, hefur komið að flestum gamanþáttum Steinda og er kölluð „Queen María“ á tökustað.

Saga Garðarsdóttir er fyrir löngu orðin þekkt fyrir að vera ein fyndnasta kona Íslands, og er vel að titlinum komin. Hún hefur meðal annars gert það gott sem uppi-standari með Mið-Íslands-hópnum og leikið í fjölda sjónvarpsþátta og kvikmyndu.

Ágústa Eva Erlendsdóttir vakti fyrst athygli árið 2005 sem Sylvía Nótt. Síðan þá hefur hún tekið þátt fyrir hönd Íslands í Eurovision, farið með hlutverk Línú Langsokks á sviði Borgarleikhússins, leikið í gamanþáttunum Hlemmavídeói og kvikmyndum á borð við Borgriki, Bakk og Kurteist fólk.

Saga Garðarsdóttir

Ágústa Eva Erlendsdóttir

til að hefjast handa við að taka efnið upp. „Mér list hrikalega vel á þetta, skrifferlið er búið að vera æðislegt og þetta lítur allavega vel út á blaði. Við höfum líka flest unnið saman áður svo að þetta er þéttur hópur.

María er svo leynivopnið okkar, hún er æðisleg og ég vil helst ekki gera neitt án hennar," segir hann.

Hópurinn verður með opinn Snapchat-reikning (snap-365) og getur fólk því fylgst með tókum í beinni. sara@frettabladid.is

SÍMAR AUGLÝSINGAÐEILDIR – AUGLÝSINGASTJÓRI: Svanur Valgeirsson svanur@365.is **ALMENNAR AUGLÝSINGAR:** SÍMI 512-5401: Gústaf Bjarnason gustaf@365.is, Hafsteinn Hafsteinsson hafsteinn@365.is, Hjördis Zoëga hjordis@365.is, Sigfús Örn Einarsson sigfus@365.is, Örn Geirsson orn.geirsson@365.is **FÓLK/SÉRBLÓÐ SÍMI 512-5402:** Atli Bergmann atli.bergmann@365.is, Jóhann Waage johannwaage@365.is, Jón Ivar Vilhelmsson jonivar@365.is, Ólafur H. Hákonarson olafurh@365.is, **FÓLK OG SÉRBLÓÐ EFNÍ:** Sólveig Gísladóttir solveig@365.is og Vera Einarisdóttir vera@365.is **RADAUGLÝSINGAR / FASTEIGNIR SÍMI 512-5403:** Hrannar Helgason hrannar@365.is, Viðar Ingi Pétursson vip@365.is **ÞJÓNUSTUAUGLÝSINGAR SÍMI 512-5407:** Arna Rut Kristinsdóttir arnarut@365.is, Sigrún Helga Guðmundsdóttir sigrunh@365.is

Hera Björk Tímur af jólum

Jólatónleikar í Grafarvogskirkju

26. nóvember kl. 20.00

*Hera Björk • Lisa Angell • Kristinn Sigmundsson • Greta Salóme • Fridrik Dór
Karlakór Kjalnesinga og sönghópurinn Harmonia ásamt hljómsveit
undir stjórn Óskars Einarssonar*

Midasala á midi.is

Bakþankar

Mariu
Bjarnadóttur

Brjálaðar kellingar

Emmeline Pankhurst þótti ekkert sérstök móðir. Hún á að hafa gert upp á milli barnanna sinna og haldið upp á þær dætur sem tóku þátt í hungurverkföllum og sættu hræðilegri meðferð í fangelsi vegna stuðnings síns við kvenfrelsisbaráttuna sem hún leiddi í Englandi fyrir rúmum 100 árum.

Hún var alin upp af sannkölluðum kampavinskommum, efnafólki sem studdi réttindabaráttu verkamanna og giftist manni sem var farinn að berjast fyrir kosningarétti kvenna áður en hann giftist henni. Líklega átti hún aldrei séns á að verða þægileg húsfrú.

Hún tók þátt í hefðbundnu stjórnmalastarfi og boðaði glænjár áherslur. Til dæmis barðist hún gegn því að ef karlar gengjust við lausaleikskrógum sínum mættu þeir taka barnið af móðurinni og koma því fyrir á barnahæli. Þessi róttæka breyting náði ekki í gegn á meðan hún lifði.

Hún gafst upp á því að reyna að hafa áhrif í gegnum Verkamannaflokkinn. Fyrir hverjar kosningar lofuðu leiðtogar flokksins að koma kosningarétti kvenna á dagskrá þingsins, án efnda. Hún kvartaði og var bent á að þáttur kvenna í kosningabaráttu væri verðmætastur við veitingaundirbúning. Svo röðuðu þessir stólar sér ekki sjálfir á framboðsfundum. Henni var því kennt um afhroð flokksins í næstu kosningum, enda hafði hún leitt útgöngu kvenna úr flokknum og att þeim svo á framboðsfundi til þess að gera hróp að saklausum framboðendum. Þegar það dugði ekki til greip hún til ráðanna sem hreyfingin varð alræmd fyrir, skemmdaverka og hungurverkfalla.

Brjálaðar þessar kellingar í gamla daga.

OPIÐ ALLAN SÓLARHRINGINN Í ENGIHJALLA, VESTURBERGI OG ARNARBAKKA

OPIÐ 24 TÍMA

Iceland

SAMFÉLAGSBANKI

T

ENGIN VERÐTRYGGING! ARÐURINN TIL SAMFÉLAGSINS

DÖGUN

XDOGUN.IS

TEMPUR®

Við höfum endurskapað heilsudýnuna. Aftur.
Rennilásinn er líklega það eina sem við endurhönnuðum ekki.

TEMPUR-DAGAR
25%
AFSLÁTTUR
KOMDU NÚNA!

Háþróað TEMPUR® efni

Precision™ Micro gormar

NÝJA TEMPUR® Hybrid heilsudýnan
Með því að sameina háþróaða TEMPUR® efnið og hina vönduðu Precision™ micro gorma aðlagar nýja TEMPUR® Hybrid heilsudýnan sig fullkomlega að líkamanum og bregst við hreyfingum þínum þannig að þú upplifir réttan stuðning og hámarksþægindi.

Til enn frekari þægindaauka er dýnan klædd QuickRefresh™ áklæði sem taka má af með rennilás og þvo.

TEMPUR® HYBRID HEILSUDÝNAN

Frumlegasta hönnun TEMPUR til þessa!

QUICKREFRESH™ ÁKLÆÐI

Rennilás gerir það afar einfalt er að taka QuickRefresh áklæðið af dýnuni og þvo.

FAXAFENI 5
Reykjavík
588 8477

DALSBRAUT 1
Akureyri
588 1100

SKEIDI 1
Ísafirði
456 4566

AFGREIÐSLUTÍMI
Mán.-fös. 10-18 | Lau. 11-16
www.betrabak.is

Betra
BAK